

PROGRAM BEZPOŚREDNICH PRZELOTÓW CZARTEROWYCH

DO POLSKI NA SEZON 1992
NOWOCZESNYMI SAMOLOTAMI BOEING 767
POLSKICH LINI LOTNICZYCH LOT

Presented by

Exclusive Wholesaler

NO. 236 • JUNE 24, 1992 • \$1.64 + TAX

ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

TORONTO-WARSAW

Round trip rates

Adult Child (2-11)

MAY 3, 6, 10	899	599
MAY 13, 16, 17; 20, 23, 24, 27, 30, 31	949	639
JUN 3, 6, 7, 10, 13, 14	999	699
JUN 17, 20, 21, 24, 27, 28	1099	799
JUL 1, 4, 5, 8, 11, 12	1099	799
JUL 15, 18, 19, 22	1099	749
JUL 25, 26, 29	1039	699
AUG 1, 2, 5, 8, 9, 12, 15, 16	999	699
AUG 19, 22, 23, 26, 29, 30	969	639
SEP 2, 5, 6, 9, 12, 13, 16, 20, 23, 27, 30	899	599
OCT 4, 7, 11, 14, 18, 21, 25, 28	869	599
NOV 1, 8, 11, 15, 22, 25, 29	849	569
DEC 2	899	629
DEC 6, 9, 13	969	679
DEC 16, 20, 23	1039	739
JAN 3, 6, 10, 13, 17, 20, 24, 27	829	579

WARSAW-TORONTO (Flexible Returns)

MAY	3, 6, 10, 13, 16, 17, 20, 23, 24, 27, 30, 31
JUN	3, 6, 7, 10, 13, 14, 17, 20, 21, 24, 27, 28
JUL	1, 4, 5, 8, 11, 12, 15, 18, 19, 22, 25, 26, 29
AUG	1, 2, 5, 8, 9, 12, 15, 16, 19, 22, 23, 26, 29, 30
SEP	2, 5, 6, 9, 12, 13, 16, 20, 23, 27, 30
OCT	4, 7, 11, 14, 18, 21, 25, 28
NOV	1, 8, 11, 15, 22, 25, 29
DEC	2, 6, 9, 13, 16, 20, 23
JAN	3, 6, 10, 13, 17, 20, 24, 27, 31

UWAGA! Prosimy pamiętać, że dzieci poniżej 6 lat mogą podróżować tylko w towarzystwie osoby dorosłej.

Dziecko poniżej 2 lat (INF) podróżujące z jednym z rodziców nie podlega żadnej opłacie. Nie może jednak zajmować osobnego miejsca i mieć bagaż.

UWAGA! Ważny paszport i wiza są wymagane do przekroczenia granicy. Osoby podróżujące na paszportach innych niż kanadyjskie muszą posiadać dokumenty pozwalające na wjazd z powrotem do Kanady.

Dodatkowe Koszty
Podatek lotniskowy \$40.00
Ubezpieczenie biletu \$30.00

Pekao Travel

1610 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
Tel: (416) 588-1988

287 Roncesvalles Ave. Totonyo, Ont. M6R 2M3
Tel: (416) 588-2982

35 King St. E. #15, Miss., Ont. L5A 4E2
Tel: (416) 279-4331

Pekao Travel już dzisiaj czeka na Twoją rezerwację.

WARUKI DOKONANIA REZERWACJI: Zadatek w wysokości \$100.00 plus koszty ubezpieczenia biletu na wypadek choroby musi wpłynąć do Pekao przed upływem 7 dni od zrobienia rezerwacji. Pozostała należność musi wpłynąć do Pekao nie później niż na 21 dni przed datą odlotu.

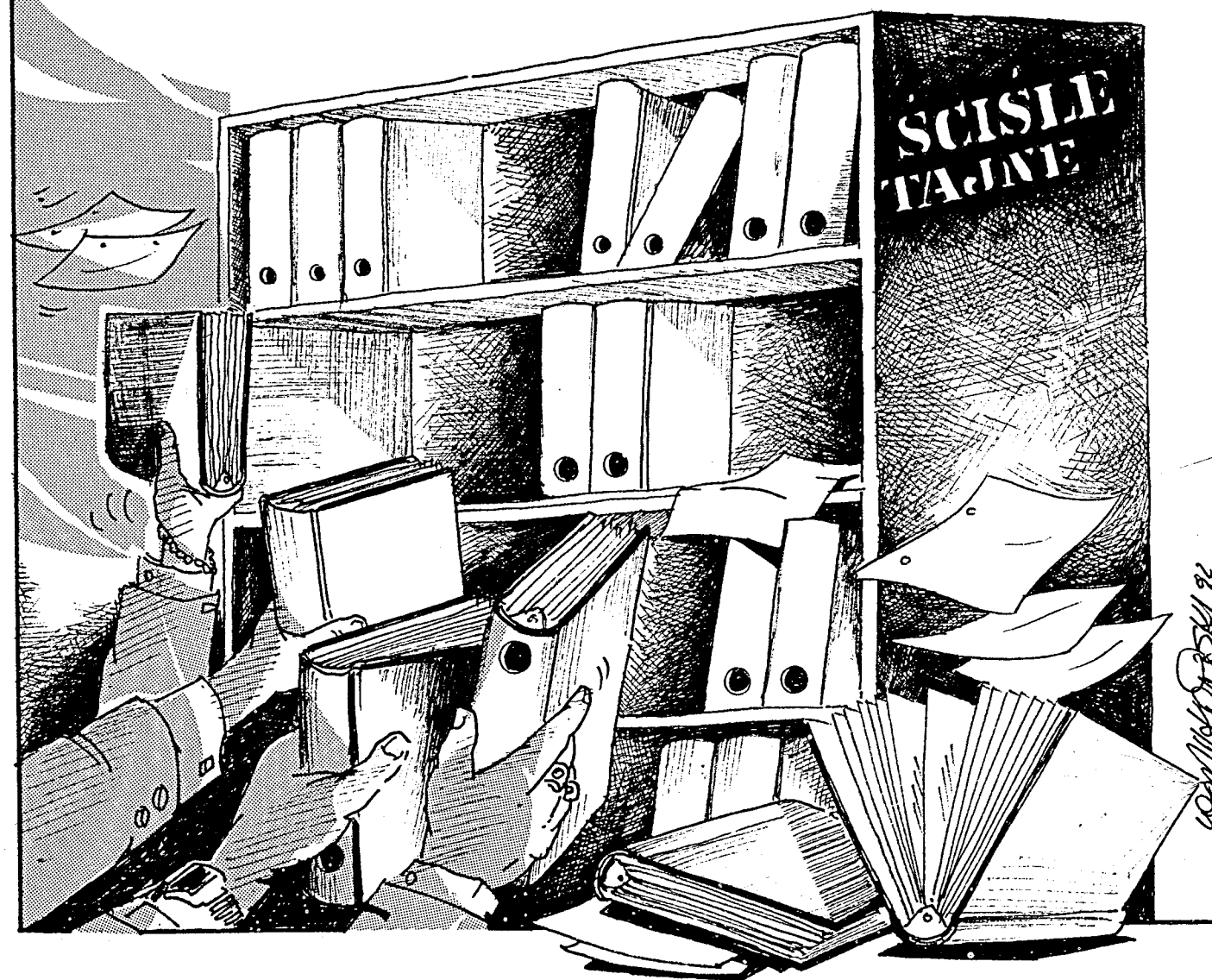
Prosimy zwrócić uwagę, że zarówno zadatek jak i pozostała należność jest niezwracalna. Dozwolona ilość bagażu: 64 kilogramy (DWIE SZTUKI) PLUS PODRĘCZNY.

In accordance to NTA and Government approval
Lic. No. 2486503

Poleć z nami i skorzystaj z wysokiej klasy serwisu pokładowego.

TRWA KAMPANIA PRZECIWI UJAWNIENIU AGENTÓW SB W POLSKICH WŁADZACH

ŁACZA ICH TECZKI

DIRECTLY TO WARSAW - QUICK DELIVERY AT LOW PRICES

CARGO TO POLAND. NOW A LOT EASIER.

POLISH AIRLINES

LOT

**TORONTO-WARSAW
MONTREAL-WARSAW**

LOT POLISH AIRLINES
c/o VCC CARGO SERVICES
6500 SILVER DART DR.
MISSISSAUGA, ONT.
TEL.: (416) 676-5903

LOT POLISH AIRLINES
2000 PEEL, SUITE 680
MONTREAL, QUE.
TEL.: (514) 844-8221

ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

WYDAWCA

Redaktor naczelny: Grażyna Farmus

REDAKTORZY:

Leszek Szaruga

Stanisław Siekanowicz

Tadeusz Pruss

Karolina Jankowska

Hania Sokolska

dr Lidia Dobosz

Ryszard Bieryło

Marek Kawka

Janusz Pietrus

Danuta Kukulka

- Po mojemu

- Kulisy światowej sceny

- Faxem z Vancouver

- Lektury nieobojętne

- Imigracja

- Zdrowie

- Pieniądz robi

pieniądz

- Film

- Angielski dla ambitnych

WSPÓLPRACUJĄ:

Wiesława Czapińska (Polska), Ryszard Łada (Polska), Andrzej Kobos, Andrzej Stawicki, Nina Geysztor-Zawirska, Wacław Liebert, Andrzej Werbel, Stanisław Dubiski, Miłosz Aleksander F., Adam Tomaszewski, Iwona Majewska, A. Nike-Mineyko, Wojciech Wojnarowicz, Krzysztof Ostrowski, Jerzy Zieleniewski (WNP), Krystyna Niepokólczycka-Weber (Austria, Europa Zachodnia), Kazimierz Wodziński (Bliski Wschód), Jerzy Skoryna (Meksyk, Ameryka Łacińska), Marek Janik (RPA, Afryka)

Skład, łamanie: Olimpia Orlewicz

Przedstawiciel działu reklamy: Krzysztof Drożdż

Druk: Związkowiec. Okładka: Futura Graphics

ECHO schodzi do druku w środę przed południem. Numer zamknięty jest we wtorek o godz. 5 po poł. Pismo ukazuje się w sklepach w środę i w czwartek. Regularnie dostarczane na pocztę do wydziału II klasy pocztowej po selekcji, w czwartek. Opóźnienia w dostawach prenumeraty nie wynikają z naszej winy. Wszystkie reklamacje, zmiany adresów i zamówienia prenumerat przyjmujemy na piśmie. Inne informacje - maszyna. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń i komunikatów. Materiałów nie odsyłamy.

ADRES

POCZTOWY:

ADVERTISEMENTS:

GST

R120882998

SUBSCRIPTION

PRENUMERATA:

51A Thistle Down Blvd., Rexdale, Ont. M9V 4A6, Canada

TEL. (416) 747-6034, FAX: (416) 748 8046

\$7 per column, Special: minimum 3 months' display (12 issues) 1 col. - 1 1/2 inch.

\$75.00, 2 col. - 1 1/2 inches \$150.00, 2 col. - 3 inches \$290.00, photo extra \$5.00.

Full page special rate \$200.00, half page \$130.00, back cover \$450.00, in. cover \$250.00

Add 7% GST to all prices.

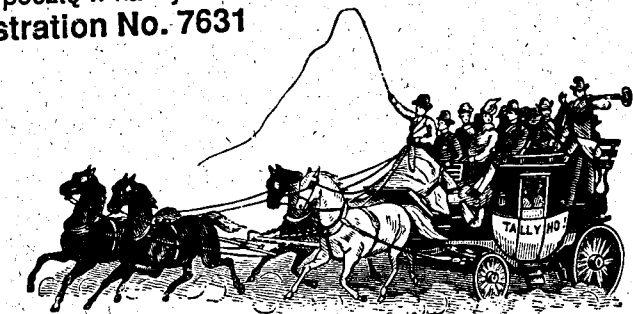
Półroczna \$32 + 7% GST \$2.24 = \$34.24, roczna \$56 + 7% GST \$3.92 = \$59.92,

dla nowo przybyłych bezpłatnych 12 numerów.

Zagraniczna półroczna \$35 US, roczna \$60 US, lotnicza 100% więcej.

Prenumerata dostarczana na pocztę w każdy czwartek.

Publications Mail Registration No. 7631

NOWO PRZYBYLI!

BEZPŁATNA, 3-MIESIĘCZNA PRENUMERATA NA ZAGOSPODAROWANIE
DLA KAŻDEGO NOWO PRZYBYŁEGO

(obecnie przyjmujemy zgłoszenia osób przebywających do 2 lat w Kanadzie, które nigdy nie otrzymały bezpłatnej prenumeraty ECHA)

Zgłoszenia przyjmujemy wyłącznie listownie. Proszę podać imię, nazwisko, adres wraz z kodem pocztowym oraz czas pobytu w Kanadzie.

Okres oczekiwania na bezpłatną prenumeratę według kolejności zgłoszeń.

CIERPLIWOŚĆ MATUSZKI

W zamieszaniu jakie powstało wraz z upadkiem Imperium sowieckiego w większości etnicznie rosyjskie Nadnadrze i Południowa Osetia uniezależniły się od Mołdawii i Gruzji (przypomnijmy - Pld. Osetia, republika autonomiczna wchodząca w skład Gruzji od czasu ogłoszenia około dwóch lat temu suwerenności domaga się wejścia w skład Federacji Rosyjskiej). Mniej więcej w tym samym okresie Mołdawia i Gruzja korzystając z tego samego zamętu upadkowego wywalczyły suwerenność i niepodległość. Przez dłuższy okres zajęte walką o uniezależnienie się od Moskwy i Rosji tolerowały rosyjskojęzycznych separatystów łamiących ich terytorialną integralność. Ostatnio jednakże obydwie republiki postanowiły siłą doprowadzić do rozumu rozłamowców. W stolicy Południowej Osetii i wokół niej rozgorzały zażarte walki pomiędzy osetyjskimi oddziałami gwardii narodowej a wojskami gruzińskimi. Oleg Tezjew, premier Południowej Osetii podaje, że stolica kraju Ochinali leży w gruzach, a oddziały gruzińskie czynią intensywne przygotowania do szturm na miasto. Bardzo krwawe walki toczą się także w Naddniestrzu, obecnie głównie wokół strategicznego miasta Bendery. Z wojskowego punktu widzenia w walkach na pełną skalę ani Osetyjczycy, ani Naddniestrzanie nie mają żadnych szans. Stąd ich nieustanne apele do braci Rosjan o pomoc militarną. Zarówno prezydent Rosji Jelcyn jak i wiceprezydent Ruckoj nie pozostali głusi. Zgodnie ostrzegli oni Gruzinów i Mołdowian, że Rosja ma dość sił, aby nie przyglądać się bezczynnie rozlewowi krwi w Południowej Osetii i Naddniestrzu. Odpowiedź ostrzeżonych była nad wyraz ostra. Prezydent Mołdawii Mircea Snegur ogłosił, że Mołdawia faktycznie znajduje się w stanie wojny z Rosją i

oskarżył Rosję, że chce "odgrywać rolę żandarma Wspólnoty Niepodległych Państw", wszczynając przeciw Mołdawii "nie wypowiedzianą wojnę". Podobnie przywódca Gruzji Szewardnadze oskarżył Rosję o agresję przeciwko jego krajowi, oskarżając rosyjskie siły neokomunistyczne o chęć przywrócenia do życia utraconego imperium. Według rosyjskich i międzynarodowych obserwatorów Rosja oraz Mołdawia i Gruzja znalazły się na bardzo kruchej granicy bezpieczeństwa, której przekroczenie będzie oznaczało konsekwencje dziesiątki razy tragiczniejsze, niż te, które stały się już udziałem kilku byłych republik sowieckich. Co ma zrobić Rosja, Mosk-

wa i Jelcyn? Czy matuszce Rosji starczy cierpliwości, aby jakoś przeczekać awanturyzm nowych świeżo wybuchających nacjonalizmów? Jak dotąd demokratyczna Rosja powstrzymała się od użycia siły nawet wobec separatystów w Czeczenii i Tatarstanie na jej własnym terytorium. Ale każda cierpliwość ma swoje granice. Jeśli matuszce Rosji nie starczy cierpliwości nie można wykluczyć niebezpieczeństwa prób odbudowy imperium rosyjskiego. Z tego punktu widzenia Polska musi się znaleźć w systemie bezpieczeństwa europejskiego.

**Krystyna
Niepokólczycka-Weber**

BIG MAC TO NIE TYLKO HAMBURGER

W ubiegłym tygodniu otworzono w Warszawie (na rogu Świętokrzyskiej i Marszałkowskiej) pierwszego w Polsce McDonalda. Lepiej późno niż wcale, jeśli weźmiemy pod uwagę, że mieszkańcy Pragi, Budapesztu, Pekinu i Moskwy dostąpili tego zaszczytu i niewątpliwie przyjemności wcześniej, a skądinąd wiemy, że mogli później, gdyby nie głupota i tępy upór władz polskich i urzędników warszawskich, którzy razem solidarnie przez trzy lata wymyślali różne przeszkody uniemożliwiające szybkie zainstalowanie się w Polsce tej jednej z najsławniejszych firm szybkiego żywienia na świecie. Pa-

młętajmy, że McDonald's to nie tylko smaczne, szybkie i stosunkowo tanie pożywienie podane w optymalnych jak na ceny warunkach higienicznych, ale to także pewien syntetyczny wskaźnik, którym świat biznesu posługuje się, aby ocenić otwartość i dostępność inwestycyjną danego rynku. Nie jest tajemnicą poliszynela, że McDonald's traktowany jest przez wielu potencjalnych inwestorów za tego pierwszego przecierającego szlaki pioniera. A jest już u was McDonald's? - to jest typowe pytanie, które zadaje ostrożny kapitał. Do ubiegłego tygodnia odpowiedź na to pytanie w przypadku Polski była

JELCYN W KANADZIE

przecząca - obecnie można odpowiedzieć z dumą i pewnością, że jest i ma się dobrze, bo jeszcze w tym roku przybędą trzy następne McDonaldy. Polska zrobiła więc następny krok na trudnej drodze do gospodarki rynkowej. Jestem pewien, że za McDonaldem przyjdą chętniej inne znane firmy zachodnie.

Renomowany brytyjski tygodnik ekonomiczny "The Economist" używa Big Maca jako uniwersalnego miernika pozwalającego porównać stopę życiową w poszczególnych państwach (bary McDonalda są już w ponad 60 krajach). Niestety Polska i przy tym wskaźniku lokuje się daleko w tyle za najbogatszymi państwami, chociaż nie w grupie państw najuboższych. Za średnią miesięczną pensję można kupić w naszym kraju około stu Big Maców, których obecna cena wynosi 25 tys. zł za sztukę (hamburger podwójny - 17 tys. zł, cheeseburger - 21 tys. zł, frytki małe - 7 tys. zł, duże - 10 tys. zł, koktajle po 12 tys. zł). Dla porównania w najbogatszych krajach świata takich jak Kanada, bądź USA za miesięczną średnią płacę można kupić około sześciuset-siedmiuset Big Maców, a więc sześć-siedem razy więcej niż w Polsce. W tym ujęciu Big Mac jakkolwiek smaczny i przybliżający nas do wielkiego świata jest zarazem miarą dystansu jaki Polskę nadal dzieli od tego świata.

McDonald's to także kultura hamburgerów, frytek i coca-coll. Nie jestem pewien czy oprócz niewątpliwie wartości restauracyjnej McDonalda Polacy powinni przejąć także kroczącą z McDonaldem kulturę. Ale czy zdewastowani przez dekady komunizmu także w zakresie kultury życia codziennego jesteśmy w stanie czynić się przeciwstawić?

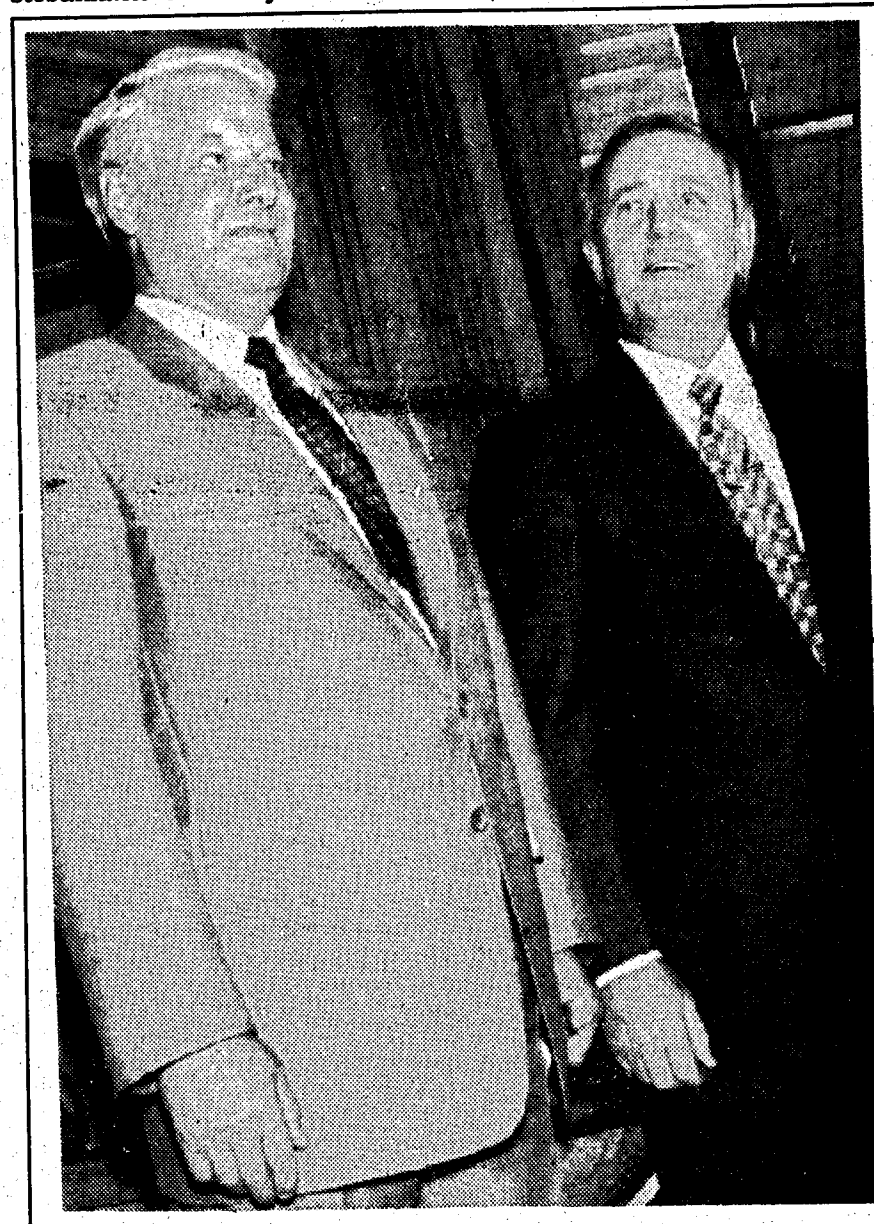
Ryszard Lada

Agencja Reutersa, która lubi używać przymiotników nazwała wizytę Jelcyna w Kanadzie i USA "historyczną". Jelcyn spotkał się w Kanadzie z czołowymi osobistościami życia politycznego.

Obie strony, w myśl podpisanych w Kanadzie umów, wprowadzają w stosunkach handlowych klauzulę

najwyższego uprzywilejowania. Kanada sprzeda Polsce 1 milion ton pszenicy jeszcze w tym roku, a w ciągu 5 lat dostarczy Moskwie 25 milionów ton ziarna, oferując zarazem pożyczkę typu "line of credit" - granicę kredytu na 1.5 mld dolarów.

ciąg dalszy na str. 9

MOSKWA GROZI WOJNĄ

W Nadnistrzu - separatystycznej republice zamieszkanego głównie przez Rosjan i Ukraińców, która chce odłączyć się od Mołdawii - wybuchły najkrwawsze od początku konfliktu walki.

Armia mołdawska zdobyła strategiczne miasto - Bendery. Z kolei większą część miasta odbiła rosyjska i ukraińska gwardia narodowa dysponująca sprzętem 14 Armii Rosyjskiej. Według różnych źródeł, zginęło od 60 do 200 osób.

Tuż po powrocie z oceanu już na lotnisku Borys Jelcyn ostrzegł prezydenta Mircea Snegura: "Rosja - powiedział - opowiada się za tym, aby problemy były rozwiązywane środkami politycznymi. Kiedy jednak toczy się wojna, są dziesiątki zabitych - nie możemy być obojętni. Musimy zareagować, by ochronić ludzi i przerwać rozlew krwi. Mamy do tego dość siły i niech Snegur o tym pamięta".

Wiceprezydent Rosji Ruckoj zapowiedział, iż zarówno w Mołdawii, jak i w Południowej Osetii, Moskwa nie dopuści do siłowego rozwiązania konfliktu. Rosyjskie jednostki wojskowe znajdujące się w rejonach walk dostały rozkaz podjęcia odpowiednich kroków, a w przypadku bezpośredniego na nich ataku - otworzenia ognia.

A. Ruckoj wezwał kraje KBWE, Radę Bezpieczeństwa ONZ oraz samą Organizację NZ do potępienia "ludobójstwa i rzezi ludności cywilnej w Nadnistrzu oraz w Południowej Osetii". Zażądał też pociągnięcia do odpowiedzialności polityków winnych obecnego rozlewu krwi.

Oświadczenia kremłowskich polityków wywołały szybkie reakcje

przywódców Mołdawii i Gruzji. Zarówno Snegur, jak i Szewardnadze dali wyraz rosnącemu zaniepokojeniu w związku ze stanowiskiem Moskwy. Prezydent Mołdawii "uznał stanowisko rosyjskiego rządu za "pozostałość rosyjskiego imperialnego myślenia" i nie wykluczył możliwości, iż Rosjanie z premedytacją prowokują konflikty etniczne, by "przywrócić swą kontrolę nad nowymi niepodległymi państwami".

Agencja Interdax zacytowała wypowiedź Eduarda Szewardnadze, byłego ministra spraw zagranicznych ZSSR, który obecnie przewodzi gruzińskiej Radzie Państwa. On również stwierdził, iż Ruckoj reprezentuje "siły prokomunistyczne, które chcą przywrócić do życia utracone imperium".

Międzynarodowi komentatorzy uważają, że Rosja znalazła się o pół kroku od wojny z Mołdawią i Gruzją.

AGENCI ZA AKTA STASI

Wielka wymiana agentów i akt ma nastąpić między Bonn i Moskwą - tajne rozmowy mają być prowadzone również z Warszawą. Plany niecodziennej transakcji "w wielkim stylu" zdradził zachodniobermberski dziennik "Berliner Morgenpost". Według jego informacji, rząd federalny zamierza zwrócić Moskwie rosyjskich agentów ujętych lub zdekonspirowanych w RFN w zamian za akta Stasi, które po upadku Honeckera trafiły do rąk KGB.

Władze federalne - pisze berliński dziennik - dysponują obecnie dossier ok. 150 odkrytych agentów wschodnioeuropejskich głównie rosyjskich. Tylko część z nich została aresztowana, wszyscy jednak - poinformowano właśnie "drugą" stronę - mogą zostać ujęci w każdej chwili.

RFN jest gotowa wymienić tych agentów na akta Stasi, które zostały przekazane przez upadającą władzę honeckerowskie KGB. Przypuszcza się, że w aktach tych znajdują się informacje najwyższej wagi na temat enerderskich prominentów, a także - uważane za zniszczone materiały w sprawie wschodniemieckiego wywiadu za granicą.

Wymiana dokumentów jest już od dłuższego czasu przedmiotem tajnych rozmów na linii Bonn-Moskwa. Konkretnie rezultaty spodziewane są po monachijskim "szczyście światowej siódemki" w dniach 6-8 lipca br. 8 lipca w Monachium oczekiwany jest Borys Jelcyn - "Berliner Morgenpost" przypuszcza, że właśnie wówczas transakcja zostanie przypieczętowana na najwyższym szczeblu. Podobno biorą w niej udział również Amerykanie.

"Berliner Morgenpost" poinformowała również o planowanych rozmowach na temat wymiany agentów między Niemcami i Polską. Dziennik dowiedział się w bońskich kołach rządowych, że minister stanu w Urzędzie Kanclerskim Bernd Schmidbauer miał polecieć podczas weekendu do "jednej ze wschodnich stolic", by przygotować wymianę.

Rosyjscy i polscy agenci mieliby zostać wymienieni także na niemieckich, którzy przebywają obecnie we wschodnioeuropejskich więzieniach - pisze berliński dziennik, nie podając jednak - podobnie jak rządowe źródła bońskie - żadnych liczb.

ROZWÓD PO CZECHO-SŁOWACKU

Przywódcy najsilniejszych politycznych ugrupowań Czech i Słowacji podjęli decyzję w sprawie podziału państwa. Po 74 latach istnienia, federacja czechosłowacka prawdopodobnie przestanie istnieć przed 30 września tego roku.

Rozmowy przywódców czeskiej Obywatelskiej Partii Demokratycznej (ODS) Vaclava Klause oraz słowackiego Ruchu na Rzecz Demokratycznej Słowacji (HZDS) Vladimira Meczlara zakończyły się zawarciem porozumienia w sprawie przyszłego podziału federacji na dwa państwa - Czechy i Słowację.

Dokument zawiera postanowienie w sprawie "pokojowego rozwiązania federacji", z zastrzeżeniem, iż ostateczne decyzje w sprawie podziału państwa na dwie odrębne republiki zostaną podjęte przez parlamenty Czech i Słowacji przed 30 września

tego roku. Z opinii Vaclava Klause wynika, iż podział faktycznie już się dokonał, a głosowanie w parlamencie w niczym nie wpłynie na zmianę postanowień, przyjętych w Bratysławie. Czeski przywódca nie wykluczył, iż porozumienie mimo wszystko może jeszcze być przedmiotem ogólnofederalnego referendum.

Vaclav Klaus poinformował, iż proces podziału kraju będzie nadzorowany przez tymczasowy rząd federalny. Obie partie potwierdziły wolę kontynuowania reform gospodarczych - przede wszystkim tworzenia podstaw odrębnych systemów gospodarczych. Potwierdzono, iż po ostatecznym podziale, oba państwa - Czechy i Słowacja respektować będą wszelkie międzynarodowe porozumienia, zawarte wcześniej przez federację. Podział - pisze amerykańska agencja AP, prawdopodobnie będzie niezmiernie kosztowny dla obu stron - zarówno Czechów, jak i Słowaków. Mimo wszystko jednak wydaje się, iż stroną, która bardziej ucierpi będzie Słowacja.

300 TYS. ZAKŁADNIKÓW

W Bośni i Hercegowinie ogłoszony został stan wojenny. Pozwoli on na ogłoszenie mobilizacji powszechnej i wprowadzenie obowiązków pracy. W praktyce jednak przydziem Bośni i Hercegowiny będzie mogło egzekwować postanowienia stanu wojennego tylko w Sarajewie, ponieważ 65 proc. terytorium kraju kontrolują dążący do secesji Serbowie, a ok. 30 proc. bośniaccy Chorwaci.

Tymczasem negocjator ONZ w Sarajewie, gen. Lewis McKenzie, wstrzymał działania zmierzające do otwarcia lotniska w Sarajewie, do momentu, gdy rozejm będzie przestrzegany. Zwalczające się strony odcięły ok. 300 tys. osób od żywności, wody, elektryczności i komunikacji.

Bezskuteczne wysiłki mediatorów ONZ zmierzające do pokojowego rozwiązania konfliktu skłoniły amerykańskiego sekretarza stanu Jamesa Bakera do oświadczenia, że Zachód nie wyklucza możliwości podjęcia militarnej interwencji w Bośni i Hercegowinie. Szef amerykańskiej dyplomacji podkreślił jednak, iż najpierw

trzeba dokładnie przeanalizować, jaka jest skuteczność sankcji ONZ nałożonych na nową Jugosławię (Serbia i Czarnogóra).

DO NATO PRZEZ UZE?

Ministrowie spraw zagranicznych i obrony dziewięciu państw Unii Zachodnioeuropejskiej (UZE), do tej pory pełniące rolę klubu dyskusyjnego, postanowili na sesji w Bonn, że oddziały wojskowe państw członkowskich będą mogły być użyte, pod egidą organizacji, w misjach pokojowych także poza granicami państw NATO. Oznacza to, że Europa Zachodnia zamierza ściślej integrować się także na płaszczyźnie militarnej.

Deklaracja, przyjęta przez szefów dyplomacji i obrony Niemiec, W. Brytanii, Francji, Włoch, Hiszpanii, Portugalii, Holandii, Belgii i Luksemburga uściśla, że chodzi o udział w akcjach humanitarnych w operacjach służących utrzymaniu pokoju, a także w działaniach bojowych, służących jego przywracaniu.

UZE, której członkowie należą jednocześnie do NATO i EWG, posta-

nowiła także powołać własny sztab planowania, który rozpocznie działalność 1 października.

Tego samego dnia ministrowie dziewięciu państw UZE spotkali się z przedstawicielami ośmiu krajów Europy Środkowej i Wschodniej. Reprezentowali je na tym spotkaniu ministrowie spraw zagranicznych i obrony Polski, Czechosłowacji, Węgier, Rumunii, Bułgarii, Litwy, Lotwy i Estonii. Postanowiono powołać forum konsultacyjne, na którym dyskutowane będą sprawy bezpieczeństwa europejskiego. Forum jest konkurencyjne w stosunku do Północnoatlantyckiej Rady Współpracy, powołanej w zeszłym roku z inicjatywy NATO. Ministrowie wezwali do szybkiego wycofania wojsk byłej Armii Sowieckiej z terytoriów państw bałtyckich i zaapelowali o przerwanie walk w Górnym Karabachu.

BOŻEK KOMUNIZMU RUNĄŁ

Głównym efektem rozmów prezydenta USA George'a Busha i Rosji Borysa Jelcyna w Waszyngtonie jest

zgoda na redukcję w ciągu 7-10 lat arsenali jądrowych do 3.35 tys. głowic. Rosja zlikwiduje wielogłowicowe pociski międzykontynentalne, a USA ograniczą liczbę głowic z 3840 do 1750 umieszczonych na wielogłowicowych pociskach znajdujących się na amerykańskich okrętach podwodnych. Bezpośrednim skutkiem tej decyzji Jelcyna jest przyznanie Rosji przez prezydenta Busha klauzuli najwyższego uprzywilejowania i wezwanie Kongresu, by szybko przyjął ustawę, która określa wielkość i formę amerykańskiego udziału w pomocy Zachodu dla Rosji. Pomoc ta ma wynieść 24 mld \$. Jelcyn w odpowiedzi na te gesty Busha wydał rozkaz, by mimo braku finalizacji porozumień rozbrojeniowych, odwoływać stan gotowości na wyrzutniach wielogłowicowych pocisków międzykontynentalnych, wymierzonych w USA. Jeden taki pocisk 10-głowicowy ma siłę wybuchu równą 500 bombom zrzuconym na Hiroszimę.

Wielkim echem odbiło się przemówienie Jelcyna na posiedzeniu obu izb Kongresu, kiedy ogłosił, że *bożek komunizmu, szerzący wszędzie wrogość i bezprzykładną brutalność, runął i już nigdy nie powstanie. Zapewniam was, że nie pozwolimy mu na nowo powstać w naszym kraju. Doświadczenie minionych dziesięcioleci nauczyło nas, że komunizm nie ma ludzkiej twarzy* - podkreślił.

EUROPA DOBRA DLA IRLANDII

"Irlandczycy uznali, że Europa jest dobra dla Irlandii, a Irlandia dla Europy" - powiedział minister spraw zagranicznych, David Andrews, gdy już wiadomo było, że społeczeństwo wypowiedziało się za ratyfikację traktatu z Maastrichtu.

Wysilki przeszły wszelkie oczekiwania. Za unię europejską głosowało 68.7 proc. Irlandczyków, co znacznie przekracza najbardziej nawet optymistyczne prognozy, mówiące o 60 proc. głosów "za".

W Brukseli i innych stolicach "dwunastki" wynik referendum przyjęto z nieklamana ulgą. Jacques

Delors i Anibal Cavaco Silva, premier Portugalii, która przewodniczy obecnie EWG, wyrazili nadzieję, że w tej sytuacji proces ratyfikacji traktatu w pozostałych krajach będzie toczył się bez przeszkód.

NADAL BUSZUJĄ

Naczelnym dowódcą szwedzkich sił zbrojnych Bengt Gustavsson poinformował w trakcie konferencji prasowej, że ma dowody na penetrację wód przybrzeżnych Szwecji przez nie zidentyfikowane okręty podwodne. Pod koniec maja dwa obce okręty wtargnęły w głąb archipelagu sztokholmskiego w bliskim sąsiedztwie bazy szwedzkiej marynarki wojennej. Zarejestrowano także na taśmie szum silników płynącego w zanurzeniu obiektu określonego jako "minilódz podwodna" długości 25-30 metrów. Pochodzenie okrętów nie zostało ustalone, ale poszlaki "wskażują na wschód".

HEKMATIAR WZYWA DO MARSZU NA KABUL

Przywódcą afgańskich mudżahedinów Gulbuddia Hekmatiar wezwał swoich ludzi do "marszu na Kabul" w celu przywrócenia tam "właściwego porządku". Według Hekmatiar przywódcy organizacji Hazb-i-Islami są "spiskowcami korzystającymi z pomocy z zagranicy", dążą do podziału Afganistanu i utworzenia nowego rządu w północnej części kraju.

KORONY ZAMIAST RUBLI

Estonia wprowadziła własną walutę. Od godz. 4 rano jedynym legalnym środkiem płatniczym w republice jest korona, która zastąpiła obowiązującego dotychczas rubla. Tym samym Estonia stała się pierwszym krajem strefy rublowej, który wprowadził własną, wymienną walutę.

Estońska korona jest walutą wymienną, a jej kurs jest związany z kursem marki niemieckiej i jej wahaniami wobec marki nie mogą przekroczyć 3 proc. Ustalono, że 1 DM wynosi 8 koron estońskich.

Jak zapewnił w swym wystąpieniu telewizyjnym premier Tilit Vahi, korona ma całkowite zabezpieczenie w złocie i rezerwie walutowej zgromadzonej w kraju.

Rząd estoński poinformował także, że MFW zamierza wesprzeć swymi funduszami estońską reformę walutową, a także przyjąć jej z pomocą w uzyskaniu wsparcia finansowego od bogatych krajów uprzemysłowionych.

ARMIA AUSTRALIJSKA BEZ HOMOSEKSUALISTÓW

Homoseksualiści w dalszym ciągu nie będą mogli wchodzić w skład australijskiego wojska, oświadczył minister obrony Australii Robert Ray. Poinformował on Senat, że rząd przyjął zalecenia szefów sztabów, którzy opowiadali się za utrzymaniem dotychczasowej polityki. Przyznając, iż zachowanie homoseksualistów nie jest uznawane ani za pozytywne, ani za negatywne, założenia tej polityki przewidują, że jeśli wojskowy deklaruje, że jest homoseksualistą, lub też jego zachowanie o tym świadczy, zostanie zwolniony ze służby. Homoseksualiści uznają tę decyzję za dyskryminującą.

ODSZKODOWANIA DLA WYSP MARSHALLA

Sędziom z Wysp Marshalla, położonych na centralnym Pacyfiku, udało się wywalczyć odszkodowania w łącznej wysokości ponad 14 milionów dolarów dla ofiar amerykańskich prób jądrowych przeprowadzanych tam w latach 1946-1958. Odszkodowania otrzyma 379 z przeszło 5000 mieszkańców, którzy się o nie ubiegali - powiedział James Plaman, przewodniczący Trybunału Roszczeń Nuklearnych, niezależnego ciała z 45-milionowym funduszem. Siedzibą Trybunału jest Waszyngton. USA przeprowadziły w sumie 66 prób nuklearnych na atolach Bikini i Enewetok znajdujących się w północnej części Archipelagu Marshalla.

PODEJRZANEGO WYSIUDAĆ

Rząd federalny przedstawił w parlamencie pakiet ustaw Bill C-86, dotyczący zaostrzenia przepisów imigracyjnych. Niektóre z tych propozycji omawialiśmy w poprzednim tygodniu. Istotą nowych koncepcji prawnych jest ograniczenie wstępu na teren Kanady i możliwość deportacji kryminalistów, terrorystów i osób, mogących zagrozić bezpieczeństwu Kanady.

W obecnym prawie kryminaliści mogą nie otrzymać stałego pobytu lub być deportowani, ale rząd musi udowodnić, że ma do tego podstawy. Dowody musi przedłożyć Canadian Security Intelligence Service i decyzję musi zaaprobować rząd w odniesieniu do rezydenta kraju. W nowym pakiecie proponuje się, by rząd był przekonany, że dana osoba jest szpiegiem, terrorystą lub należy do podejrzanego organizacji. Kanada może się pozbyć osoby, która była wysokim urzędnikiem w rządzie, który prowadził działalność terrorystyczną, łamał prawa człowieka lub popełniał przestępstwa wobec ludzkości.

Podejrzany o wymienioną działalność nie będzie miał prawa do obrony ani względu w dokumenty, ani też możliwości odwołania się do praw konstytucyjnych. Obecnie podejrzany może domagać się jaka instytucja jest źródłem obciążających informacji i domagać się rewizji na gruncie praw konstytucyjnych.

W nowej propozycji prawnej terrorizm definiowany jest jako "działalność... skierowana na groźbę lub użycie siły przeciw osobom lub własności dla osiągnięcia politycznych celów". Jest to zbyt szeroka definicja, bowiem może objąć instytucje wojskowe państw zaprzyjaźnionych, antykomunistyczną czy antyokupacyjną partyzantkę czy armię podziemną innych krajów. Z drugiej strony, jeśli zbrodnie stalinowskiego systemu zostaną uznane za zbrodnie przeciw ludzkości, a działalność KGB i innych służb za terrorystyczną, wówczas będzie możliwość deporto-

wania agentów i funkcjonariuszy oraz dyplomatów bez dłuższego dochodzenia. Na razie projekt ustawy najmocniej popierają kanadyjscy Żydzi. Ich prezes Kongresu Irving Abella wyraził zadowolenie, że Kanada przestaje być rajem dla terrorystów i nazistów".

Rząd pragnie obecnie zachować w tajemnicy źródła informacji (głównie z innych krajów) na temat podejrzanego "persona non grata". Uderzyć to może mocno w uciekających z byłych demoludów komunistów. Nic dziwnego, że przeciw tej propozycji bardzo gorąco protestuje lewicowa przybudówka prawna Canadian Civil Liberties Association.

Opinia ECHA: Terroryzm i jego zasięg musi być jasno zdefiniowany i nie może być używany, by ścigać wyłącznie określoną grupę ludzi i służyć interesom jednego państwa. Przykładowo, ściganie i deportacja Palestyńczyków może być na rękę państwu Izrael. Należy nie tylko tępić uciekinierów za pomocą ustawy prawicowe dyktatury, ale przede wszystkim lewicowe, które popełniły zbrodnie oraz prowadziły wyrotową działalność na terenie Kanady.

Debata nad C-86 trwa. Dobrze by było, gdyby różne środowiska, w tym i polskie, wypowiedziały się na ten temat.

PRZYWIĄZANIE DO ZIEMI

Minister Imigracji Bernard Valcourt przedstawił w parlamencie projekt zmian w prawie imigracyjnym. Proponuje podzielić imigrantów na trzy klasy: inwestora i rodziny, należące do grupy I, rodziców i dziadków mieszkańców Kanady - grupa II (grupa o ograniczonej liście) i grupa III składająca się głównie z pracowników, na których jest w Kanadzie zapotrzebowanie. Osoby te mogą osiedlać się wyłącznie w miejscu dokąd zostały zaproszone lub skierowane i ma to trwać do kilku lat. Minister pragnie również interweniować, gdy imigrant osiedli się w miejscu, gdzie jest duże bezrobocie. Urząd mógłby go usunąć.

Władza urzędu imigracyjnego w kwestii przywiązania do miejsca trwałaby dwa lata.

Ponadto Valcourt domaga się ścisłej rejestracji uchodźców - z dokonywaniem odcisków palców włącznie, skrócenia czasu oczekiwania na statut refugee (lub jego odrzucenia) do 6 miesięcy, automatyczne odrzucenie uchodźców z "bezpiecznych" krajów (w tym z Europy).

Projekt przywiązania nowego imigranta do ziemi nawiązuje do tradycji powojennej, gdy wysyłano przybyszy na wyrąb lasu, osuszanie bagien i pracę na farmie. Mimo licznych protestów Komisji Praw Człowieka rozwiązanie takie jest nieuniknione, bowiem osiedlanie się imigrantów na terenach wysokiego bezrobocia skazuje ich na nędzę i wegetację na zasilkach.

ROSYJSKIE HELIKOPTERY PRZECIW ROSYJSKIM ŁODZIOM PODWODNYM

Ekipa Jelcyna podczas jego pobytu w Kanadzie zaoferowała kanadyjskiemu ministerstwu obrony helikoptery bojowe (około 50) nie określonej marki do wykrywania i ścigania łodzi podwodnych. Łodzie jak wiadomo są głównie rosyjskie i ich aktywność na wodach Morza Północnego i regionu arktycznego nie maleje. Mimo to parlament Kanady intensywnie protestuje przeciw zakupom floty do ochrony kanadyjskiego wybrzeża, z racji "zakończenia" zimnej wojny. Kanada chciała kupić od Brytyjczyków za ok. 4.3 miliarda dolarów flotę EH 101. Rosjanie chcą podobno mniej, ale za dużo gorszy sprzęt. I nie wiadomo czy przystosowany do ścigania własnych łodzi.

NDP TRACI GRUNT

Podczas konwencji NDP w Hamiltonie dostały się baty premierowi Bobowi Rae za to, że będąc u władzy stracił kontakt z socjalistycznymi wyborcami. Weteran par-

tyjny 72-letni Thorold surowo poparli Rae, że zarzucił program, który poparli wyborcy, w tym państwowe ubezpieczenia samochodowe oraz utrzymanie niedziel wolnych od pracy. Badania opinii publicznej pokazują, że niepopularność Rae mocno rzutuje w sondażach opinii publicznej na pozycję NDP w kraju. Rząd NDP napotyka nie tylko krytykę ze strony producentów i inwestorów z powodu zastój gospodarczego w Ontario, ale także, jak widać obecnie, i ze strony własnej partii.

NIWINNY

Robert Rice, tajny agent policji, który zastrzelił w ub. miesiącu handlarza narkotyków, Murzyna z Jamajki Raymonda Lawrence'a, został zwolniony z zarzutów nadużycia broni palnej. Według raportu niezależnej komisji wbrew ostrzeżeniom i strzałowi w powietrze Lawrence groził policjantowi nożem i zbliżył się do niego na małą odległość, co mogło być odebrane jako przygotowanie do ataku. Rice strzelił w obronie własnej - orzekła komisja, która potwierdziła również, że Lawrence był nielegalnym imigrantem i że znaleziono przy nim różne dokumenty identyfikacyjne, dużą sumę pieniędzy i narkotyki. Werdykt komisji napotkał protest organizacji murzyńskich, które określają zachowanie policji jako rasistowskie.

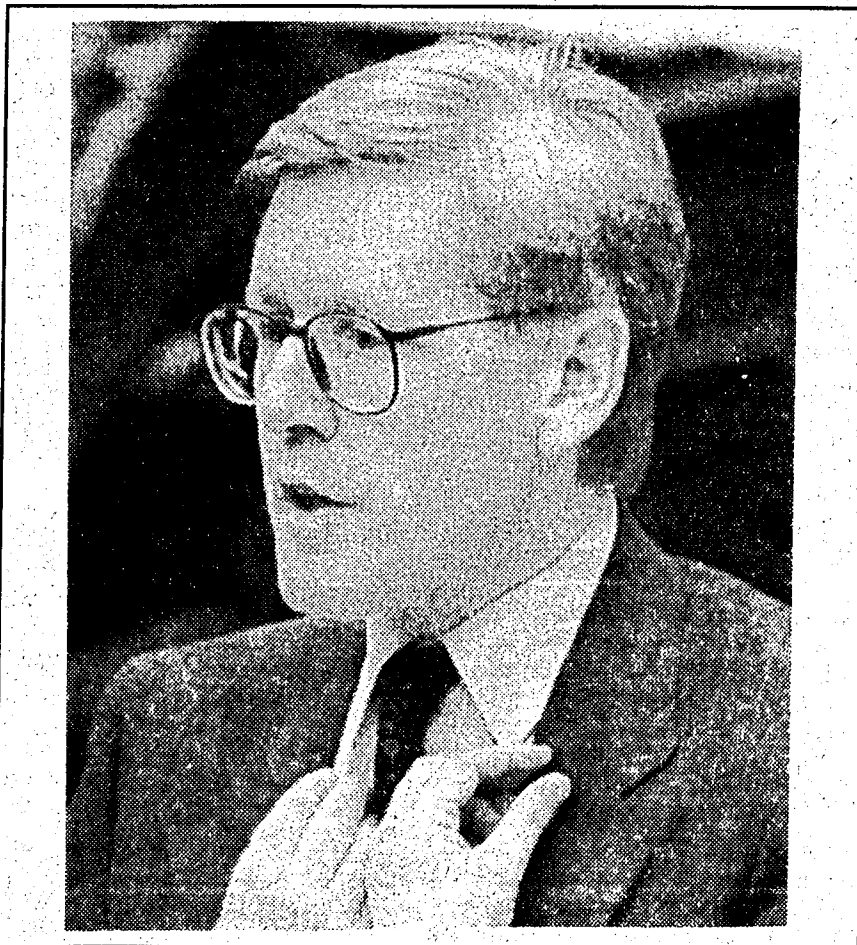
SENAT APROBUJE REFERENDUM

Senat Kanady zaaprobował ustawę pozwalającą rządowi federalnemu na przeprowadzenie referendum w sprawie jedności Kanady i reformy konstytucyjnej. Rząd nie podjął jeszcze decyzji, kiedy ma się odbyć referendum i czy zachodzi jego potrzeba, gdy dojdzie do porozumienia pomiędzy prowincjami i rządem federalnym.

BELL WCIAŻ WALCZY O MONOPOL

W ubiegłym tygodniu firma Bell

Canada utraciła decyzją kanadyjskiej komisji komunikacyjnej monopol na połączenia zamiejscowe. Oznacza to legalne działanie pośredników prywatnych sieci amerykańskich, które oferują 15-30% zniżki i bezpłatne podłączenia do systemów komunikacyjnych. Bell przerażony konkurencyjnością rozesłał do swych firmowych klientów propozycję obniżek, ale dotyczą one firm wydających na telefony znaczne sumy. Bell na drodze konkurencji może więc nie utrzymać monopolu. Dlatego zapowiedział apelację od decyzji odwołując się do opinii publicznej prosząc o poparcie. Bell jako firma kanadyjska zatrudnia wiele tysięcy Kanadyjczyków. Odejście od Bella na rzecz tańszej konkurencji to utrata miejsc pracy.

Bob Rae tłumaczy się rozżłoszczonym wielbicielom na konwencji NDP w Hamiltonie z burżuazyjnych pomysłów, kasyn, niedzielnych zakupów, rezygnacji z dalszych usług społecznych.

NIE ZDAŻYLI

Homoseksualiści i lesbijki muszą poczekać ze swymi konstytucyjnymi prawami do jesieni. Minister sprawiedliwości pani Kim Campell nie zdążyła wnieść propozycji do konstytucyjnej poprawki na ostatnią sesję parlamentu w wtorek. Od środy parlament wyrusza na wakacje.

DEFICYT POKRYJE KLIENT

Poczta kanadyjska straciła blisko 130 mln w ubiegłym roku, więc zapowiedziała kolejną podwyżkę. Od 1 lipca tygodniki, periodyki, ulotki i broszury zdrożały o 3.5 proc. Listy zdrożeją dopiero w styczniu do 43 centów.

JELCYN W KANADZIE

Dokończenie ze str. 3

Podpisano również porozumienie w sprawie podwójnego opodatkowania i ochrony inwestycji. Kanada spieszy z udzieleniem Rosji pomocy technicznej w modernizacji energetyki, w tym atomowej, telekomunikacji, przemysłu lotniczego. Kanadyjscy eksperci mają za kanadyjskie pieniądze dokonać oceny i wykorzystania bogactw naturalnych.

Premier Brian Mulroney zapewnił też Borysa Jelcyna o poparciu Kanady dla starań Rosji w sprawie uzyskania od międzynarodowych instytucji finansowych pomocy w postaci kredytów w wysokości 24 mld dolarów. I to bez żadnych zobowiązań w kwestii stosunków z krajami ościennymi i przestrzeganiu praw obywatelskich w Rosji. Kanada nie nakłada też na Rosję, podobnie jak USA, obowiązku dekomunizacji struktur władzy poza oczekiwaniem otwartości w sprawie wolnego rynku.

Agencja Reutera podkreśla, że wizyta w Kanadzie umożliwiła Jelcynowi zapoznanie się z nowoczesną gospodarką rolną - uprawą i hodowlą. Jelcyn zwiedził modelową farmę przy McGill University. Rosyjski program ministerstwa rolnictwa przewiduje powstanie 130 tys. gospodarstw typu farmerskiego.

"Kanadyjskie doświadczenia mają kolosalne znaczenie dla naszej reformy gospodarstw rolnych" - powiedział Jelcyn po zapoznaniu się z kanadyjskimi eksperymentami. Warto w tym miejscu przypomnieć, że przed paru laty zwiedzał z nie-

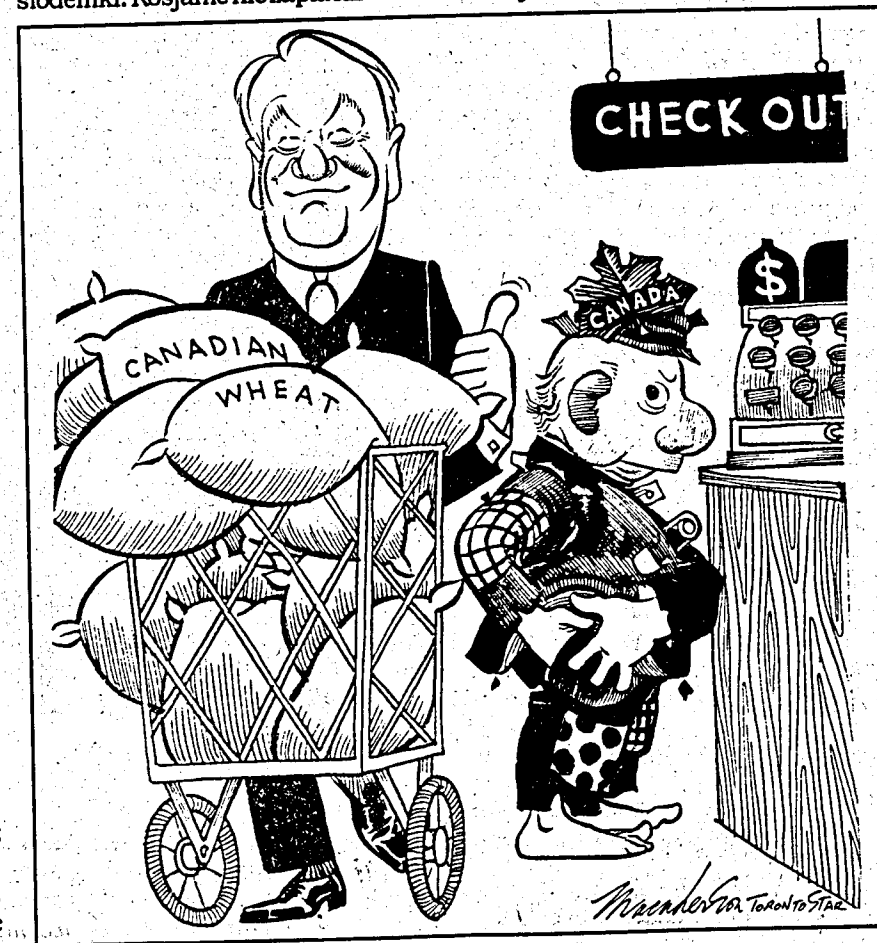
mniejzym entuzjazmem i kanadyjskie farmy Michał Gorbaczow. Jego fotografia w kanadyjskim kowbojskim kapeluszu obległa łamy rozrzuconej prasy.

Jelcyn w drodze po kontynencie amerykańskim rozrzucał wiadomości, które miały zwiększyć jego reformatorską wiarygodność. Wyznawszy, że amerykańscy wędrownicy mogą jeszcze przebywać na terenie Rosji w USA, Kanadzie zostawił rewelacje, że w 1979 roku Rosja przygotowywała się do wojny bakteriologicznej. W wyniku prób z bronią bakteriologiczną zginęło wówczas w Swierdłowsku wielu ludzi.

Jelcyn zebrał oklaski w parlamencie Kanady, gdy zapowiedział, że nie zejdzie z drogi reform. Nie otrzymał natomiast obietnicy pomocy w zawieszeniu spłaty długów na 2 lata. Będzie o to zabiegał w Monachium w przyszłym miesiącu na spotkaniu szóstki. Rosjanie nie zapłacili ostat-

nich rat za dostawę kanadyjskiego zboża i to spowodowało częściowe wstrzymanie niedawnych dostaw.

Ukraińcy Litwini, Lotysze i Estończycy przeprowadzili w Ottawie silne lobby na rzecz pełnej niepodległości swych państw i wycofania wojsk rosyjskich ze swych terenów. Ponieważ polski MSZ pod kierunkiem Krzysztofa Skubiszewskiego był przeciwny prowadzeniu lobby niepodległościowego na Zachodzie i akcji w rządzie kanadyjskim na rzecz wycofania wojsk rosyjskich przed wizytą Jelcyna, Polacy w Kanadzie nie tworzyli nacisków na Ottawę w tych sprawach. Tak, czy inaczej problemy krajów ościennych nie znalazły wyrazu w oficjalnych rozmowach Jelcyna z Mulroneym. Rzecznik prasowy kanadyjskiego premiera powiedział, że sprawy te mogłyby być poszerzone w prywatnych rozmowach, ale nie wspomnieli Polski w relacji "Globe and Mail".

POLITYKA

Senat za lustracją

"Konieczność usunięcia byłych pracowników i współpracowników UB i SB z ważnych w państwie funkcji publicznych oraz stworzenia przesłanek prawnych do nieobejmowania przez te osoby takich funkcji w przyszłości, jest minimalnym postulatem sprawiedliwości i warunkiem bezpiecznego rozwoju demokracji w Polsce" - stwierdził w przyjętej uchwale Senat RP.

Głosowało za nią 68 senatorów, 3 było przeciw i tyluż wstrzymało się od głosu.

Przedstawiając projekt uchwały sen. Zbigniew Romaszewski, przewodniczący senackiej Komisji Praw człowieka i Praworządności, podkreślił znaczenie tego typu regulacji dla bezpieczeństwa państwa. "Te materiały - powiedział - były z całą pewnością przekazywane KGB, a ich część jest nie wiadomo gdzie. Można się zatem spodziewać nacisków typu szantażowego z różnych stron".

Senat uznał, iż realizacja uchwały Sejmu o ujawnieniu tajnych współpracowników wymaga ustawy. Jej projekt mają w ciągu czterech tygodni przygotować senackie komisje: Praw Człowieka i Praworządności, Inicjatyw i Prac Ustawodawczych oraz Komisja Konstytucyjna. W związku z tym Izba zobowiązała ministra spraw wewnętrznych do udostępnienia upoważnionym przedstawicielom tych komisji wszelkich materiałów niezbędnych w pracach nad tą inicjatywą.

Senat zwrócił się do Prokuratora Generalnego RP o wszczęcie ener-

gicznego śledztwa w sprawie niszczenia akt MSW w latach 1986-91 oraz zażądał aby był informowany o przebiegu i wynikach tego śledztwa.

Izba wystąpiła też do marszałka Sejmu o udostępnienie jej materiałów i wyników prac powołanej przez Sejm komisji do zbadania wykonania przez ministra spraw wewnętrznych uchwały z 28 maja. Uchwała zawiera passus, w którym stwierdza się, iż "informacje udzielone przez ministra spraw wewnętrznych są wyłącznie informacjami o treści zapisów o zasobach archiwalnych, a nie czy osoba tam zapisana była rzeczywiście współpracownikiem UB lub SB".

Senatorowie przeważającą większością głosów postanowili nie przeprowadzić debaty nad tym punktem porządku dziennego.

"Gdyby chociażby jedna dziesiąta nazwisk z tej listy była prawdziwa - powiedział sen. Romaszewski - to jest to sygnał niebezpieczny. Nie rozumiem jak można w takim razie stawiać pod przegięciem osoby, które występowały w interesie państwa. Muszę powiedzieć - dodał - że do takiego traktowania interesu Polski osobiście odnoszę się z pogardą".

Co w komisji Ciemnińskiego?

Komisja Ciemnińskiego powołana do zbadania wykonania sejmowej uchwały lustracyjnej nie zamierza przesłuchiwać prezydenta Lecha Wałęsy. Komisja postanowiła przesłuchać tylko trzy osoby z Belwederu: ministra Wachowskiego, ministra Drzycimskiego i księdza Franciszka Cybulę. Jako pierwszy został przesłuchany ks. Cybula, który zeznał, że minister Macierewicz nie był szantażowany w sprawie teczek w Belwederze. Przypomnijmy, że jak podał "Nowy Świat", w poniedziałek, 1 czerwca na trzy dni przed wykonaniem pierwszego etapu uchwały lustracyjnej min. Macierewicz został zaproszony do Belwederu. Rozmowa z prezydentem odbywała się w obecności ministrów Mieczysława

Wachowskiego i Andrzeja Drzycimskiego oraz księdza Cybuli. "Na każdą teczkę jest inna teczka" - powiedział prezydent. Urzędnicy Kancelarii zagrozili, że jeśli zostaną ujawnione akta dotyczące prezydenta, oni ujawnią teczki politycznych sojuszników Macierewicza. "W takim przypadku marszałek Chrzanowski też będzie musiał odejść" - powiedział prezydent. Po tej rozmowie Wałęsa wraz z ks. Cybulą i Drzycimskim wyszli z pokoju. W rozmowie w cztery oczy Wachowski jednoznacznie miał zagrozić Macierewiczowi: "Jeśli jakkolwiek cień podejrzenia padnie na wodza" - "Chmielnicki to przy mnie betka" - miał powiedzieć.

Akta prezydenta w rękach Rosji

Piotr Wojciechowski, były szef Wydziału Studiów MSW zeznał przed komisją Ciemnińskiego, że "jest dokument, o którym ja mówiłem wcześniej, świadczący o tym, że akta dotyczące dawnej współpracy, tak jest napisane, prezydenta (...) znajdują się w rękach Rosjan i jest to meldunek operacyjny. To jest też do wglądu".

Weto Szeremietiewa wobec komisji Ciemnińskiego

Złożenia wyjaśnień odmówił posłom były kierownik MON Romuald Szeremietiew. Przekazał on dziennikarzom oświadczenie, w którym stwierdza, że nie mając pewności, iż w składzie komisji nie ma osób podejrzanych o współpracę z UB i SB jest gotów odpowiedzieć na wszystkie pytania po zakończeniu postępowania lustracyjnego i oczyszczeniu Sejmu i Senatu z agentów.

Szeremietiew nie zjawiał się także na drugie wezwanie komisji. Szef komisji Ciemniński podkreślił, że możliwe jest doprowadzenie Szeremietiewa przed komisję przez policję.

Ciemniński blokuje akta "Bolka"

"Od pierwszych dni pracy w ko-

misji dopominam się o umożliwienie mi wglądu do dokumentów człowieka o pseudonimie "Bolek" - pisze poseł Alojzy Pietrzyk (NSZZ "S") do przewodniczącego komisji sejmowej badającej wykonanie uchwały lustracyjnej - posła Jerzego Ciemnińskiego. Pietrzyk oskarża przewodniczącego komisji o blokowanie dostępu do tych akt jemu i części posłów. Również Pietrzykowi, Klimczakowi i Pruchno-Wróblewskiemu próbowano utrudnić dostęp do innych dokumentów MSW.

Autor listu powodów takiego postępowania upatruje w poglądach Ciemnińskiego, który publicznie sprzeciwia się działaniu lustracyjnemu, jest zwolennikiem "grubej kreski". Pietrzyk warunkuje dalszy udział w pracach komisji udostępnieniem mu dokumentacji agenta o pseudonimie "Bolek".

Kto nie lubi Pruchno-Wróblewskiego?

Poseł Lech Pruchno-Wróblewski (UPR), członek komisji Ciemnińskiego, na ogół nie zgadza się z pos-

łem Ciemnińskim co do jego tendencyjnego sposobu pytania osób stających przed komisją. Ciemniński grozi, że wykluczy Pruchno-Wróblewskiego z komisji.

Od czasu gdy poseł Unii Polityki Realnej, jako członek Komisji Nadzwyczajnej ds. teczek agentów SB i UB, zaczął wyrażać swoje opinie na temat konieczności ujawnienia agentów SB i UB, z jego samochodem marki "Oldsmobile" zaczęły się dziać dziwne rzeczy. Najpierw same przecięły się dwie opony. Potem w czasie jazdy Trasą Łazienkowską jedno z kół odpadło. Wreszcie w przestrzelonych oponach samochodu poseł Pruchno-Wróblewski znalazł kilka dni temu łuski z naboju.

Pawlak oskarżony

Do Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej trafił wniosek 52 posłów o postawienie przed Trybunałem Stanu premiera Waldemara Pawlaka. Komisja zajęła się tą sprawą w ciągu tygodnia.

Posłowie, głównie z ZChN i nowego klubu "Ruch dla Rzeczypos-

politej" uważają działania Pawlaka w resortach obrony narodowej, spraw wewnętrznych oraz w URM za bezprawne. Autorzy wniosku obawiają się następnych naruszeń prawa przez prezesa Rady Ministrów jeszcze nie powołanego rządu. Może to bowiem - ich zdaniem - doprowadzić do powstania skutków prawnych, godzących w interesy państwa.

Zawieszenie wykonania uchwały o agentach

Trybunał Konstytucyjny uznał uchwałę lustracyjną Sejmu z 28 maja za bezprawną, sprzeczną z trzema artykułami konstytucji i innymi ustawami: o Urzędzie Ochrony Państwa, o policji, o ochronie tajemnicy państwowej i służbowej. Trybunał zawiesił jej wykonanie. Narusza zasady demokratycznego państwa prawnego... nie zapewniła ochrony praw osoby ludzkiej... dopuszcza do naruszania jej godności... stwierdza uzasadnienie.

Trybunał podkreśla zarazem, że nie wypowiada się co do celowości ustawy lustracyjnej generalnie. Stwierdza jedynie, że w tym określonym przypadku stosowanie wadliwej prawnie uchwały mogłoby doprowadzić do nieodwracalnych naruszeń dóbr osobistych wielu obywateli, co bez istnienia procedury ochrony jest niedopuszczalne.

Od tego orzeczenia separował się jedynie sędzia Wojciech Łączkowski. Teraz, jeżeli Sejm nie uchyli uchwały w ciągu trzech miesięcy, automatycznie straci ona moc prawną.

Projektodawca uchwały poseł Janusz Korwin Mikke określa orzeczenie Trybunału mianem "nieporozumienia prawnego". Powiedział: panujący upał spowodował, że pewne nieporozumienia mogły się zdarzyć.

Ordynacja przyspieszenia

Sejm powołał specjalną komisję pod przewodnictwem Krzysztofa Króla (KPN), która ma zająć się opracowaniem ordynacji wyborczej do Sejmu. Mianowanie Króla szefem

PODOBNO JEDEN Z BYŁYCH TOWARZYSZY ZJADŁ CAŁĄ ZAWARTOŚĆ ARCHIWUM...

Rys. Dariusz Pietrzak

komisji odebrano w kuluarach Sejmu jako akt wobec KPN, która domagała się przygotowania ostatecznego kształtu ordynacji w ciągu najbliższych tygodni.

W debacie sejmowej nad złożonym projektem większość ugrupowań opowiedziała się za koniecznością jak najszybszego zakończenia prac. Wszystkie partie krytycznie oceniły propozycję, by 115 posłów wybierano w okręgach jednomandatowych na zasadzie "zwycięzca bierze wszystko". ZChN, KPN, PC i NSZZ "S" proponują, by okręgi te zastąpić listą krajową, na której znaleźliby się liderzy poszczególnych ugrupowań.

Natomiast wszyscy zgadzają się na konieczność zapisania w ordynacji tzw. progę - 5-procentowej bariery. Komitety wyborcze, które nie przekroczyłyby jej w skali całego kraju, nie uzyskałyby mandatów. W projekcie proponuje się, by owa bariera nie dotyczyła komitetów mniejszości narodowych.

Nowy podział prezydenta

Bohaterowie, ludzie walki, powinni dostać odznaczenia i przejść na inne pola, aby tym, którzy potrafią pracować umożliwić przeprowadzenie w Polsce reform - powiedział prezydent Lech Wałęsa, przed powrotem do Warszawy z weekendu spędzonego w Gdańsku.

Zdaniem prezydenta w Polsce widoczne są dwa sposoby myślenia. Pierwszy reprezentują ludzie walki, bardzo zasłużeni, ale słabi, jeśli chodzi o konstruktywną pracę.

- Ci będą teraz walczyć między sobą, bo nie mają nic do powiedzenia, jeśli chodzi o sposoby rządzenia - wyjaśniał Wałęsa.

Drugą grupę tworzą ludzie mniej aktywni, ale bardziej przydatni zawodowo. Ci - zdaniem prezydenta - na razie przegrywają w staraniach o reformę w Polsce.

Wałęsa zapowiedział, że zechce przechylić szalę na korzyść tej drugiej grupy. Jednocześnie oświadczył, że odrzucenie koncepcji walki nie

znaczy zaniechania dekomunizacji i zalatwienia sprawy agentów, ale "to już na drugim planie".

KOŚCIÓŁ

Biskupi do narodu

W Przemyslu zakończyła się 256 Konferencja Episkopatu Polski, której przewodniczył prymas Polski, kardynał Józef Glemp. Wybór miejsca obrad związany był z 50-leciem kapłaństwa metropolity przemyskiego, abp. Ignacego Tokarczuka oraz pierwszą rocznicą wizyty w tym mieście papieża Jana Pawła II, podczas której dokonał beatyfikacji biskupa Józefa Sebastiana Pelczara.

W opublikowanym na zakończenie konferencji Słowie Biskupów Polskich, biskupi odnieśli się do aktualnej sytuacji społeczno-politycznej kraju: "W tym narodowym rachunku sumienia należy uwzględnić różne stopnie odpowiedzialności (...) - nikt nie powinien powodować się nienawiścią, pomówieniami czy pragnieniem odwetu. Nie wolno jednak zapominać o uczynionym złu, które domaga się zadość uczynienia za wyrządzone krzywdy moralne i materialne. Trzeba więc, by winowajcy przyznali się zee skruczą do winy, która stała się przyczyną cierpienia bliźnich oraz godziła w dobro wspólne całego narodu. Naród ma prawo do tego, by osoby obciążone poważną winą nie pełniły w życiu

państwa doniosłych funkcji publicznych" - piszą biskupi.

Europejska chadecja w Warszawie

Dotychczasowy podział polskiego układu politycznego na ugrupowania postsolidarnościowe i postnomenklaturowe powinien ustąpić miejsca podziałowi według orientacji ideowych, a nurt prawicowo-chrześcijański powinien stać się alternatywą dla ruchu lewicowego - stwierdził na konferencji prasowej zorganizowanej z okazji rozpoczęcia Kongresu Europejskiej Unii Chrześcijańsko-Demokratycznej Jan Olszewski.

W kongresie, który trwać ma trzy dni biorą udział 24 partie należące do Unii. Polskie partie chadeckie, w tym PC oraz przedstawiciele Kongresu Chrześcijańsko-Demokratycznego, zrzeszającego małe ugrupowania chadeckie uczestniczą w pracach kongresu na zasadzie obserwatorów.

Problemy bezpieczeństwa europejskiego, współpraca i integracja oraz społeczna gospodarka rynkowa to zasadnicze zagadnienia, którym poświęcony jest kongres.

Przewodniczący kongresu Emilio Colombo stwierdził, iż wybór Warszawy na miejsce kongresu jest wyrazem uznania dla roli Polski w przemianach, które zaszły w bloku państw postkomunistycznych.

ŁĄCZĄ ICH TECZKI

W Warszawie odbyło się spotkanie przedstawicieli sił niepodległościowych w 200-lecie ustanowienia Orderu Virtuti Militari. Spotkanie odbywało się pod hasłem "Nigdy więcej Targowicy".

Wojciech Ziemiński, otwierając obrady przypomniał, że przed 200 laty nie tylko ustanowiono najwyższe polskie odznaczenie wojskowe Order Virtuti Militari, ale w tym samym czasie doszło do najbardziej

haniebnej zdrady narodowej - Targowicy. W kolejnych przemówieniach porównywano sytuację polityczną Polski z roku 1782 do dnia dzisiejszego.

Wojciech Ziemiński głosił, że konsekwencją obecnej sytuacji będą niewątpliwie przyspieszone wybory parlamentarne i prezydenckie. Dlatego potrzebna jest integracja sił niepodległościowych o rodowodzie chrześcijańskim i demokratycznym.

Jan Parys, były minister obrony narodowej, lider Ruchu III Rzeczypospolitej, nawoływał, aby ugrupowania centroprawicowe zorganizowały wspólną akcję zbierania podpisów z apelem do Lecha Wałęsy, by ustąpił ze stanowiska prezydenta oraz o dokończenie procesu dekomunizacji.

Jan Parys zaproponował, aby do "klubu współpracy prawicy" mogła wejść ta organizacja, która zbierze po 100 tysięcy podpisów pod apełami o dokończenie dekomunizacji oraz o ustąpienie Lecha Wałęsy ze stanowiska.

Apeł do prezydenta o rezygnację ze stanowiska kolportowało Chrześcijańsko-Demokratyczne Stronnictwo Pracy. "Można się obejść bez prezydenta", mówił około 500 zebranych osobom przewodniczący ChDSP Tomasz Jackowski.

"Już dawno się przekonałem, że Lech Wałęsa jest krętałem w sprawach drobnych - jeśli pozostaje w nim trochę uczciwości, powinien

ustąpić" - mówił Seweryn Jaworski, przewodniczący Chrześcijańskich Związków Zawodowych. "Zwracam się do ciebie, desygnowany premierze Pawlaku - ustąp, dopóki nie zapisałeś się do Targowicy do końca", także nawoływał Jaworski.

Jan Olszewski, który przyjechał z małżonką, został powitany długotrwałą owacją na stojąco. Jego zdaniem, siły postkomunistyczne pozwoliły powstać jego rządowi tylko dlatego, że były przekonane, iż sytuacja gospodarcza zmusi rząd do ustąpienia i otwarta zostanie droga do rekomunizacji kraju. Gdy w pierwszych miesiącach wiosny polepszyły się wskaźniki ekonomiczne, "był to sygnał alarmowy dla przeciwników", "bo okazało się, że ten rząd może wygrać". Nasiliły się ataki, "nieprzypadkowo na te resorty, w których reformy były najbardziej zaawansowane - na MON, MSW, Ministerstwo Edukacji". "Przyspieszone uderzenie", formalnie związane z ujawnieniem stanu archiwów, było

pretekstem, który pozwolił w Sejmie stworzyć koalicję".

"Koalicja toruje drogę rekomunizacji, nie ma żadnego wspólnego programu". Połączyło ją jedno - "głębokie poczucie zagrożenia procesem rzeczywistej dekomunizacji Polski". Stwierdził, że w obaleniu jego rządu, odegrał dwuznaczną rolę prezydent Lech Wałęsa.

Olszewski powiedział, że obecna sytuacja w kraju stawia nas wszystkich przed bardzo trudnym obywatelskim egzaminem - odpowiedzialnością za Polskę. Wszystkie ugrupowania centroprawicowe powinny podjąć zobowiązanie wspólnych, solidarnych działań dla przeciwdziałania groźbie procesów rekomunizacji Polski.

- I teraz na najwyższym stanowisku w państwie jest ktoś, kto tak, jak Stanisław August Poniatowski działał przeciw Polsce - powiedział w swym przemówieniu prof. Stefan Kurowski.

Senator Ryszard Bender stwierdził, że "rząd Olszewskiego został podstępnie obalony, ale powróci, a sprawowanie władzy przez obecną koalicję oznacza regres i powrót do czasów Bieruta".

W naszym demokratycznym życiu publicznym nie ma miejsca dla nowych targowiczan - stwierdza rozpowszechniana na zjeździe wspólna proklamacja Towarzystwa im. Józefa Piłsudskiego, Niepodległościowego Sojuszu Małopolskiego, Federacji Organizacji Kresowych, Rady Kongresu Obywateli RP, Ruchu Naprawy i Rozwoju, Niezależnego Ruchu Kombatantów Armii Krajowej, Stowarzyszenia Polskich Kombatantów w Kraju i Stronnictwa Wierności Rzeczypospolitej. Organizacje zaapelowały do przywódców ZChN, PC, FChD, a także związków zawodowych "Solidarność" i "Solidarność '80" o przeciwstawienie się "ofensywie postkomunistycznej lewicy i utworzenie koalicji przed kolejnymi wyborami do Sejmu.

Posł. Jadwiga Dobór

UPR za wyborami

Jedyną szansą na legalną zmianę sytuacji politycznej w Polsce są przyspieszone wybory na wszystkich szczeblach - stwierdzono podczas obrad Rady Głównej Unii Polityki Realnej. Zdaniem jej lidera Janusza Korwina-Mikkego, UPR nie boi się nowych wyborów, bo dla Unii mogą być one korzystne, wątpliwe jest natomiast, aby były one korzystne dla kraju.

- Nie jesteśmy do końca przekonani, czy jedynym wyjściem jest legalne - twierdzi Korwin-Mikke. - Obawiamy się jednak, że obecny układ polityczny nie już zrobić nie potrafi, ten Sejm jest niezdolny do działania, a prezydent nie ma koncepcji jak wyjść z kryzysu.

Pawlak cenzuruje

Prezes PAP Krzysztof Czabański powiedział:

- Próby ingerencji w serwis PAP, nie wróżą łatwej współpracy.

Już w pierwszych dniach premierowania premier Pawlak zadzwonił do mnie i sugerował, że depesze o podwyżkach cen gazu i energii nadal mamy "nie w porę", co może doprowadzić do niepokoju, skomplikować sytuację polityczną w kraju. Nie zgodziłem się z tą argumentacją.

Potem była sprawa listu marszałka Sejmu Wiesława Chrzanowskiego. Premier znowu zadzwonił i sugerował, że nie powinniśmy jej dać w serwisie, bo nie służy uspokojeniu atmosfery politycznej. W tym wypadku również nadaliliśmy depeszę.

Trzeci przypadek zdarzył się w zeszły piątek: PAP nadał depeszę o kłopotach paliwowych, wieczorem zadzwonił nowy szef URM Aleksander Luczak i kazał wycofać tę informację, bo taka wiadomość - jak stwierdził - może "zdestabilizować sytuację polityczną". Mój zastępca ugiął się (nie było mnie już w agencji) i depesza została wieczorem unieważniona i nadana dopiero następnego dnia z uspokajającym wyjaśnieniem rządu.

Premier Pawlak zapytany o wy-

powieź Czabańskiego podkreślił, że PAP jest agendą rządową, a nie prywatnym poletkiem Czabańskiego i nie wykluczył jego odwołania.

Rozprawa odroczone

Do 29 czerwca została odroczone rozprawa przeciwko generałom Władysławowi Ciastoniowi i Zenonowi Płatkowi oskarżonym o kierowanie zabójstwem księdza Jerzego Popiełuszki.

Sąd nie uwzględnił wniosku oskarżycieli posiłkowych reprezentujących rodzinę zamordowanego o ponowne skierowanie sprawy do prokuratury, tak by oskarżenie objęło również inne osoby mogące mieć związek z zabójstwem. Sędziowie motywowali swą decyzję względami proceduralnymi. Nie został także uwzględniony wniosek, by dopuścić do udziału w sprawie w charakterze osoby pokrzywdzonej Waldemara Chrostowskiego. Zdaniem sędziów, wykraczałoby to poza granice wniesionego aktu oskarżenia.

Waldemar Chrostowski stwierdził, iż ... niewątpliwie zostałbym uznany przez sąd za pokrzywdzonego, gdybym został zabity razem z księdzem Jerzym. Czuję się tak jak za PRL-u. Manipulacja jest widoczna gołym okiem i nic nie można zrobić".

Mecenas Maciej Bednarkiewicz, poseł na Sejm i zarazem prezes Naczelnej Rady Adwokackiej skomentował krótko: "gruba kreska obowiązuje nadal. Także na tej sali sądowej, także w sprawie o zabójstwo księdza Popiełuszki".

Blokady "Samoobrony"

Związek Zawodowy Rolników "Samoobrona" zorganizował kilkanaście blokad dróg krajowych i międzynarodowych.

Jak powiedział Andrzej Lepper, przewodniczący "Samoobrony", w wypadku niepodjęcia rozmów ze związkiem, rolnicy codziennie będą organizować następne blokady. Związkowcy gotowi są zablokować drogi w 25 województwach. Jeżeli akcja ta nie przyniesie rezultatów, rolnicy zorganizują w Warszawie zlot

gwiazdzisty z całej Polski.

"Samoobrona" domaga się m.in. uruchomienia dla rolnictwa 12-procentowego kredytu rozłożonego na wiele lat. Pozwoliłby on, w ocenie związku, na uruchomienie produkcji przez tych, którzy popadli w największe długi. Podstawowym żądaniem protestujących jest jednak zawieszenie naliczania karnych odsetek oraz wstrzymanie akcji egzekucji długów. "Samoobrona" ocenia, że w kraju jest ok. 300 tys. rolników, którzy wpadli w pułapkę zadłużenia.

Zawieszenie blokad

Po kilku dniach blokad szef "Samoobrony" Lepper oświadczył, że związek postanowił odblokować drogi, aby nie był oskarżony o rzucanie kłód pod nogi chłopskiemu premierowi Pawlakowi walczącemu o utworzenie rządu. Lepper podkreślił, że "Samoobrona" jedynie zawiesiła blokady.

Premier Pawlak nadal optymistą

Premier Pawlak powiedział, że najprawdopodobniej jeszcze w tym tygodniu przedstawi skład osobowy swego rządu. Prezydent Wałęsa, który spotkał się w Belwederze z liderami dwunastu partii postsolidarnościowych uznał, że w sytuacji głębokich podziałów politycznych powinien to być rząd ponadpartyjny. Zwrócił się do wszystkich uczestników o zgłaszanie propozycji personalnych. Wcześniej w wywiadzie radiowym, prezydent ocenił szanse powodzenia misji prezesa PSL Pawłaka na 99%. Rozpoczynając spotkanie w Belwederze Lech Wałęsa powiedział m.in.: "Rozważanie możliwości obalenia premiera Pawłaka skomplikowałoby jeszcze bardziej podziały między partiami i dlatego nie możemy na ten temat rozmawiać. Nie mamy wyboru, toteż apeluję o zgłaszanie logicznych rozwiązań, możliwych do osiągnięcia w parlamencie". Drzycimski powiedział, że rząd Pawłaka wspierała mała koalicja i PSL, natomiast cztery partie - PL, PC, SLCh, ZChN, a także NSZZ "S" i

mniejsze ugrupowania były mu przeciwnie. KPN, która nie podjęła jeszcze decyzji, jak powiedział rzecznik prezydenta, znajdowała się po środku.

Lider KPN Leszek Moczulski, jak podaje Biuro Prasowe Prezydenta, wysunął propozycję utworzenia "rządu prezydenckiego".

Podstawą układu politycznego wspierającego przyszły gabinet będą więc cztery ugrupowania: PSL, UD, KLD i PPG. Jednocześnie A. Drzycimski podkreślił, że żaden z utworzonych obecnie układów politycznych nie ma możliwości uzyskać samodzielnie większości w parlamencie. Głosowanie w Sejmie wykaże, czy przedstawiony przez premiera Pawłaka skład rządu uzyska większość, gdyż w tej chwili jej nie ma.

Rząd chrześcijańsko-ludowy z KPN?

Przywódcy pięciu partii chrześcijańsko-ludowych - PL, PC, SLCh, ZChN oraz PChD - podali, że w przypadku niepowodzenia misji Pawłaka, według niektórych polityków wersja coraz bardziej prawdopodobnej, partie chrześcijańsko-ludowe podejmą wysiłek utworzenia nowego gabinetu wspólnie z KPN. Lider KPN Leszek Moczulski powiedział, że jest otwarty na taką możliwość. Podkreślił jednocześnie, że to czy KPN udzieli ostatecznie poparcia Pawlakowi zależy od przyjętego przez niego programu gospodarczego oraz od układu osobowego rządu. Po Sejmie chodzą plotki, że nowy rząd powoła Kuronia na premiera.

POLONIA I EMIGRACJA**Prochy Paderewskiego wracają do kraju**

Uroczystości sprowadzenia do Polski prochów Paderewskiego rozpoczną się w piątek 26 bm. na cmentarzu Arlington w USA. Z Waszyngtonu przewiezione zostaną do Warszawy w poniedziałek 29 bm. sa-

molotem prezydenta USA o godz. 11:00 czasu warszawskiego, gdzie na lotnisku wojskowym Okęcie zostaną powitane z honorami wojskowymi. Następnie trumna zostanie powitana na dziedzińcu Zamku Królewskiego w Warszawie, gdzie w Sali Wielkiej będzie wystawiona na widok publiczny.

2 lipca br. trumna z prochami Paderewskiego zostanie przewieziona do Poznania, gdzie odbędą się dalsze uroczystości żałobne (m.in. w Katedrze Arcybiskupiej, na UAM i przed hotelem "Bazar").

4 lipca br. (sobota) prochy Paderewskiego powrócą do Warszawy i zostaną przewiezione do kościoła św. Krzyża przy Krakowskim Przedmieściu. Końcowe uroczystości pogrzebowe odbędą się w niedzielę 5 lipca br. Kondukt pogrzebowy wyruszy z kościoła św. Krzyża do Bazyliki św. Jana na Starym Mieście. Uroczystą mszę św. odprawi ks. kardynał Józef Glemp, prymas Polski, w obecności prezydentów: RP i USA, po czym nastąpi złożenie trumny w krypcie w podziemiach Katedry św. Jana. Uroczystość uświetni obecność prezydenta Busha, który przybywa z oficjalną wizytą do kraju. Uroczystościom pogrzebowym towarzyszyć będą: koncerty muzyczne, wystawy oraz sympozja naukowe poświęcone Paderewskiemu (m.in. 29 bm. w dawnym budynku "Podchorążówki" w Parku Łazienkowskim odbędzie się uroczystość otwarcia muzeum Paderewskiego i wychodźstwa polskiego w Ameryce).

Uroczysty koncert: "W hołdzie Paderewskiemu" odbędzie się 29 bm. w Filharmonii Narodowej w Warszawie.

5 tys. dolarów za ujawnienie polonijnego agenta

Pięć tysięcy dolarów za każdego zdekonspirowanego polonijnego agenta b. UB i SB oferuje redakcja "Dziennika Chicagowskiego". Przewznowiła na ten cel 100 tys. dolarów. W środowym numerze gazety za-

mieszczono na pierwszej stronie apel do środowiska polonijnego o "nadsyłanie informacji, dokumentów, listów, fotografii i taśm mogących być cennym materiałem źródłowym o agenturalnej działalności wśród Polonii".

Konferencja Polaków Europy

W Grigiszkach pod Wilnem odbywa się II Konferencja Polaków Europy, w której biorą udział przedstawiciele Polonii ze Szwecji, Wielkiej Brytanii, Niemiec, Czecho-Słowacji, Węgier oraz kilku republik byłego ZSSR - Litwy, Łotwy, Estonii, Rosji, Białorusi, Azerbejdżanu. Organizatorami spotkania są Stowarzyszenie Wspólnota Polska i Związek Polaków na Litwie.

Idea Konferencji Polaków Europy zrodziła się w ub. roku w Czecho-Słowacji, na Zaolziu, gdzie po raz pierwszy spotkali się przedstawiciele Polonii europejskiej, by zapoznać się z sytuacją Polaków mieszkających w różnych krajach Europy Środkowej i Wschodniej. Zdecydowano, że spotkania takie powinny się odbywać co roku, w różnych krajach.

Na problemy mniejszości staramy się patrzeć w dwóch płaszczyznach: ogólnej i lokalnej - powiedział przedstawiciel Wspólnoty Polskiej Andrzej Chodkiewicz. Przedstawiamy obowiązujące w Europie dokumenty i dokonujemy - pobieżnego z konieczności - przeglądu ich realizacji w poszczególnych krajach. Dotyczy to także emigracji zarobkowej na Zachodzie.

Chcemy pokazać jak wygląda życie codzienne Polaków i ich organizacji. Dążymy do zacieśnienia współpracy między Polonią w różnych krajach, do zorganizowania pomocy materialnej bogatszych Polaków na Zachodzie dla bardziej potrzebujących na Wschodzie. Pragniemy zapoznać się z istniejącymi problemami i współdziałać w ich rozwiązywaniu na arenie międzynarodowej, powiedział przedstawiciel Wspólnoty Polskiej Andrzej Chodkiewicz.

GOSPODARKA

LOT-em po kraju
i Wschodzie

LOT dopłacał do połączeń krajowych (obecnie ok. 3,5 mln USD rocznie) by mieć pasażerów i większe zyski na dochodowych połączeniach międzynarodowych - powiedział Jarosław Roszkowski, dyr. ds. eksploatacyjnych LOT podczas konferencji prasowej.

Od 2 lipca br. nasz przewoźnik zwiększa liczbę lotów między Warszawą a wybranymi miastami. W początkowym okresie będą intensywnie obsługiwane 3 porty: w Gdańsku (24 rejsy tygodniowo), Wrocławiu (20 rejsów tygodniowo) oraz w Katowicach (17 rejsów tygodniowo). Od listopada zaś br. połączenie krajowe otrzyma Kraków, dokąd samolot ATR będzie latał 4 razy w tygodniu.

Praktycznie - jak poinformowano na konferencji prasowej - pasażer z Gdańska, Katowic, Wrocławia będzie mógł w ciągu 3-5 godzin dotrzeć do każdej europejskiej stolicy, a w ciągu 12-14 godzin do Nowego Jorku lub Bangkoku.

Oprócz tego wprowadzone zostają nowe taryfy w połączeniach krajowych. W weekendy, kiedy pokłady samolotów na ogół są słabo wypełnione, ceny biletów będą niższe o 14% w stosunku do taryfy normalnej wynoszącej 450 tys. zł na podróż w jedną stronę. Taryfy wycieczkowe - 20% niższe pod warunkiem, że powrót nastąpi minimum po 7 dniach, a nie później niż po miesiącu. Taryfy grupowe (najmniej 10 osób) będą niższe o 46%. Rodzina może otrzymać również zniżkę pod warunkiem, że głowa rodziny zapłaci 100% ceny biletu, wówczas żona otrzyma 50% ulgi, dzieci do lat 12 - 25%, a młodzież do 25 lat - 50%.

LOT prowadził rozmowy z Głównym Urzędem Cel oraz Strażą Graniczną na temat tzw. mieszania ruchu. Chodzi o to, by na pokładzie samolotu wykonującego rejs krajowy była możliwość przewożenia pasażerów uda-

jących się za granicę (odprawionych celnie i paszportowo) oraz pasażerów krajowych, którzy takiej odprawy nie przechodzą.

Ponadto PLL LOT ma zamiar uruchomić w bieżącym roku kolejne połączenie ze Wschodem. Po Wilnie i Kijowie prawdopodobnie w sierpniu br. będziemy mogli latać do Lwowa, a potem do Rygi i Mińska.

LOT - spółką?

Jak powiedział Witold Chodakiewicz, wiceminister resortu transportu, PLL LOT ma zostać skomercjalizowany. Powstanie spółka, w której udział Skarbu Państwa wyniesie co najmniej 51 proc. Minister transportu zastrzegł sobie prawo powoływania zarządu tej spółki. W najbliższym czasie ma on być jednoosobowy.

Podwyżki w "budżetówce"

Od dawna zapowiadane podwyżki dla pracowników sfery budżetowej zostały zatwierdzone przez Radę Ministrów. Uchwała rządu wejdzie w życie od pierwszego lipca z wyrównaniem za czerwiec.

Podwyżki zostały zaplanowane w taki sposób, aby zachować proporcje wynagrodzeń z 1991 r., a więc relacje między pensjami pracowników "budżetówki" nie zmienią się. Z ogólnej puli prawie 15 bln zł na oświatę i wychowanie rząd przeznaczył ponad 5 bln zł, na zdrowie 5 i pół biliona zł., na szkolnictwo wyższe półtora biliona, na administrację ponad bilion zł, wojsko i policja otrzymają po ok. 1 bln 200 mld zł. O tym, jak będą kształtowały się podwyżki w przeliczeniu na jednego pracownika zdecydują ministrowie poszczególnych resortów. Skądinąd wiadomo, że nowa regulacja zwiększy pensje o sumę od kilkuset tysięcy do półtora miliona zł.

Nowy polski
telewizor kolorowy

Do końca roku Gdańskie Zakłady Elektroniczne "Unimor" wyprodukują 200 tys. nowych polskich telewizorów kolorowych. OTC Unimor, który

powstał w kooperacji ze znanymi firmami "Siemens" i "Philips" ma kosztować nie więcej niż 7 mln zł.

Jak poinformowano na konferencji prasowej, nowy odbiornik jest efektem dwuletnich zabiegów "Unimoru", dzięki którym firma chce utrzymać się na rynku, a jednocześnie dać klientowi odbiornik o europejskim standardzie. Gwarancją mają być podzespoły "Simensa" oraz "Philipsa" (kloneskop z prostokątnym płaskim ekranem. Ok. 60 proc. podzespołów pochodzi z tych firm, a także Nokii oraz Thompsona. Telewizor posiada teletext (ze wszystkimi polskimi literami - co jest nowością), głowice przystosowujące do odbioru tv kablowej, współpracy z komputerem, kamerą i magnetowidem Super-VHS. Można programować go na 40 kanałów. System odbioru sygnału dźwięku umożliwia odbiór stereo i jednoczesny odbiór w wersji sygnałnej na słuchawki oraz wersji polskiej, czytanej przez lektora. Telewizor jest produkowany w wersji 21 cali, do końca roku będą też 25- i 28-calowe.

MIGAWKI:

Nagroda Erharda
dla Balcerowicza

Leszek Balcerowicz został laureatem Nagrody Ludwiga Erharda - poinformował dyr. Marek Jaskowski z Fundacji Edukacji Ekonomicznej.

Jury, w skład którego wchodzi naukowcy, politycy i inne osobistości życia publicznego Niemiec, w uzasadnieniu swej decyzji wskazało na bezprecedensowe działania Balcerowicza w okresie pełnienia przez niego funkcji rządowych na rzecz stabilizacji i budowy gospodarki rynkowej.

2 lipca w Bonn ma się odbyć uroczystość wręczenia tej nagrody. Ubiegłorocznym laureatem Nagrody Erharda był Karl Otto Paehl, prezes Banku Federalnego RFN.

Mniej cła do USA

Od 2 lipca br. USA powiększy o kolejne 83 pozycje listę towarów

importowanych z Polski, które są zwolnione od cła wwozowego - poinformowano w Ministerstwie Współpracy Gospodarczej z Zagranicą. Na liście zwolnień celnych znalazły się niektóre produkty przemysłu chemicznego, łożyska toczne, śruby, wyroby ze szkła i ceramiczne.

W ten sposób preferencjami celnymi (GSP), z których Polska korzysta od 1990 r., objęta zostanie ponad połowa polskich produktów sprzedawanych do USA. Polscy eksporterzy unikną opłat celnych w wysokości ok. 3 mln dol.

W obronie dzieci
z wirusem HIV

W obronie dzieci zarażonych wirusem HIV wystąpił rzecznik praw obywatelskich prof. T. Zieliński.

Zwrócił się on do Rady Gminy Babica w związku z ekscesywnymi działaniami w Laskach k. Warszawy, skierowanymi przeciwko zamieszkanemu tam dzieci będących nosicielami wirusa HIV. Rzecznik "wyraził ubolewanie, że w kraju szczytującym się wielowiekową kulturą i tolerancją dochodzi do demonstracji, bojkotów i protestów, świadczących o zgoła prymitywnej postawie lokalnej społeczności. Godzi ona bowiem w równość wszystkich obywateli gwarantowaną w art. 67 ust. 2 konstytucji RP. Gdy zaś sprzeczny te nasilają się do tego stopnia, że grożą bezpieczeństwu dzieci i ich opiekunów, to sprawa kwalifikuje się do objęcia jej postępowaniem prokuratorskim". Rzecznik wyraził też ostrą i zdecydowaną dezaprobatę wobec nietolerancji, nawet jeśli ma źródło w niewiedzy, a także wobec egoizmu i braku zrozumienia drugiego człowieka, a szczególnie dotkliwie doświadczanego przez los ciężką chorobą.

Polski biznesmen
zastrzelony w Moskwie

W stolicy Rosji, na terenie posterunku milicji zastrzelono polskiego biznesmena Krzysztofa Szestaka. "Nie miał szans - powiedział konsul Jabłoński z ambasady RP w

Moskwie - kula przeszła przez czołową część głowy. Nie był w stanie odpowiedzieć na pytanie czy Polaka trafiono w przód, czy w tył głowy. - "Ma to ustalić prokuratura, której przekazano wszystkie dokumenty sprawy". Konsulowi Jabłońskiemu odmówiono ich udostępnienia.

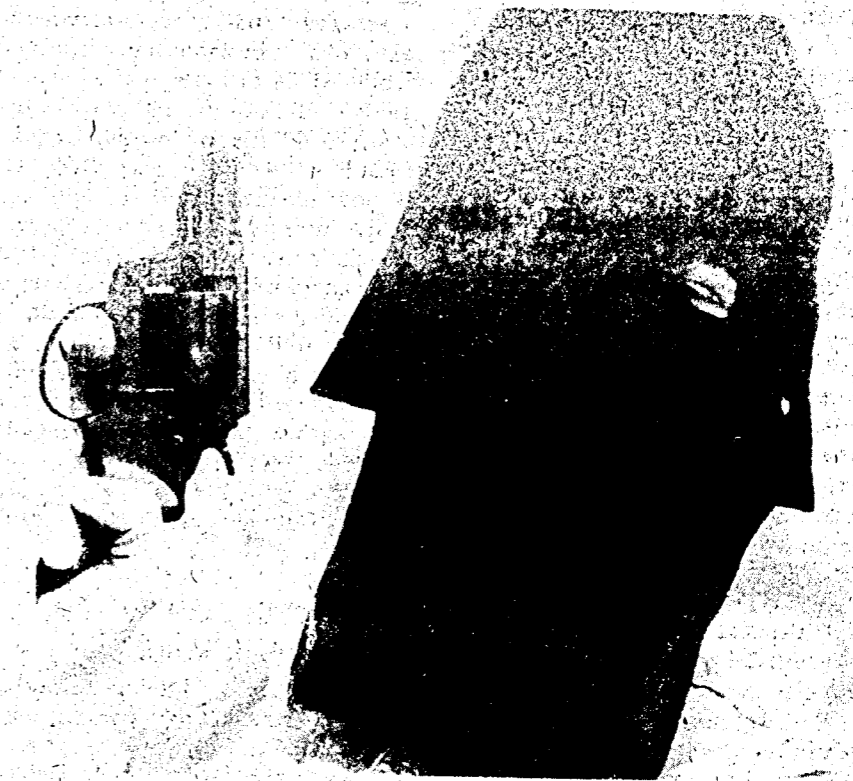
Krzysztof Szestak bawiąc w Moskwie postanowił upomnieć się o należność za dostarczony towar u swojego kontrahenta o imieniu Oleg (nazwisko trzymane jest w tajemnicy nawet przed konsulem Jabłońskim). Szestak uważany był wśród Polaków prowadzących interesy w Moskwie za uczciwego partnera, nie stosującego wybiegów w interesach. W środę podjechał taksówką pod mieszkanie Olega. Około 14.30 wysiadając poleciał kierowcy poczekać na swój powrót. Z Olegiem nie zamierzał długo rozmawiać, czekały go bowiem inne spotkania handlowe. W mieszkaniu czekała jednak milicja (mundurowi i tajnicy), zwabieni donosem Olega, iż Polak zamierza od niego wyłudzić dawno uregulowane płatności.

Konsula Jabłońskiego poinformowano, że Polaka trzymano przez kilkanaście godzin w izolacji przy izbie przyjęć. Był bardzo niespokojny. Prosił kilkakrotnie o odprowadzenie go do toalety. Wreszcie wezwano go na przesłuchanie prowadząc przez podwórko. Milicja twierdzi, że Polak wyrwał się i usiłował zbiec. W zamieszaniu padł śmiertelny strzał.

"Milicja utrzymuje, że był to nieszczęśliwy wypadek podczas szamotaniny - powiedział konsul Jabłoński. - Ale w całej tej sprawie jest wiele niejasności. Nasuwa się wiele pytań. Teraz zadaniem konsula będzie dokładne przyjrzenie się śledztwu prowadzonemu przez prokuraturę.

"Wielu ludzi zapomina, że jest tu naprawdę niebezpiecznie - przestrzega konsul Jabłoński. - Wczoraj ograbiono i pobito dwóch kierowców polskich ciężarówek, którzy, jak zwykle, zatrzymali się w motelu (przy trasie z Polski). W ub. roku zniknęła tam polska ciężarówka z towarem, po prostu się rozplynęła i nie odnaleziono jej do tej pory".

"Sztandar Młodych"

LESZEK SZARUGA

SIŁY ODŚRODKOWE

Coraz częściej zastanawiam się czy Europa nie stała wobec nowego rozdrobnienia dzielnicowego, podobnemu temu, jakie miało miejsce w Średniowieczu. Domaga się autonomii Mediolan. To, oczywiście, tylko jeden z głosów silnego w tej chwili we Włoszech frontu regionalnego. W Hiszpanii mamy upominających się od dziesięcioleci o autonomię Basków. Niemcy to właściwie federacja różnych dzielnic, w których nawet różnice językowe bywają znaczące - i nie da się ukryć, że Bawaria cały czas utrzymuje swoją odrębność, nawet polityczną: tylko na jej terenie działa siostrzana partia CDU, a mianowicie CSU. Belgią co i rusz wstrząsają ruchy separatystyczne mniejszości Flamandzkiej sprzeciwiającej się Frankofonom. Jugosławia rozlatuje się na naszych oczach. Rozpad grozi także federacji Rosyjskiej. Nie jest wykluczone, że domagająca się niezawisłości jugosłowiańska część Macedonii uruchomi niebezpieczne ambicje narodowe również w Grecji, gdzie znajduje się jedna z części tego kraju, a także w Bułgarii, gdzie odnaleźć można jej część trzecią. Wielka Brytania po rozpadzie imperium coraz częściej przeżywa ruchy zmierzające do wyodrębnienia jej poszczególnych części - od Irlandii począwszy, poprzez Szkocję, po Walię. Rozpada się Czecho-Słowacja i nie jest wykluczone, że o rodzaj autonomii wystąpią Norawcy.

Jak widać, nie są to zjawiska odosobnione - przeciwnie: zdają się stanowić pewną regułę we współczesnej Europie, w której procesom integracyjnym towarzyszą równoległe do nich procesy regionalizacji. W gruncie rzeczy nawet trudno to oce-

niać jako coś złego. Budowaniu struktur ponadpaństwowych towarzyszy odbudowa struktur regionalnych czy raczej - by posłużyć się dla braku odpowiedniego polskiego określenia terminem niemieckim - przestrzeni "Heimat", nazywanej czasem w polszczyźnie "małą ojczyzną", co nie jest pojęciem najszcześniejszym. I jest to chyba prawidłowość - procesom ujednoczającym (w sferze prawa, gospodarki, norm wykształcenia czy nawet pieniądza) społeczności kontynentu muszą chyba towarzyszyć procesy różnicujące, czyli zmierzające do ocalenia tożsamości (przede wszystkim kulturalnej, ale nie tylko) poszczególnych regionów. Brać udział we wspólnocie mogą bowiem jedynie pewne swej tożsamości i suwerenności podejmujące decyzje o współpracy społeczności, które nie zawsze muszą być społecznościami "narodowymi" w tym sensie, jaki pojęciu temu przypisują ruchy nacjonalistyczne.

Zastanawiające, na ile proces owego różnicowania jest procesem obiektywnym, wynikającym z rzeczywistego poczucia odrębności poszczególnych regionów, na ile manipulowanym politycznie. Nie jest to pytanie dla Polski pozbawione sensu. Od czasu uzyskania pełnych praw przez mniejszość niemiecką w Polsce, na porządku dziennym stała sprawa Śląska i jego tożsamości - nie brak głosów, zarówno po polskiej i niemieckiej stronie, domagających się autonomii tego regionu. Przy czym trudno przeczyć faktom: od dawna wiadomo, że Ślązacy czują się - niezależnie od języka, jakim się posługują i od przynależności państwowej tego kawałka ziemi -

przede wszystkim Ślązakami, kimś odrębnym zarówno wobec Niemców i wobec Polaków. Zaprzeczanie temu może doprowadzić do sytuacji dla Polski niesłychanie niewygodnej w dającej się przewidzieć przyszłości.

Przykładem owej niewygodności politycznej może stać się postawa Grecji wobec wybijających się na niepodległość republik jugosłowiańskich. W odróżnieniu od reszty Wspólnoty Europejskiej ten kraj wspiera w Jugosławii przede wszystkim Serbię - a to dlatego, że Serbowie przeciwni są niepodległości Macedonii. Grecy zapowiedzieli zresztą, że niepodległość tej republiki są skłonni uznać jedynie wówczas, jeśli wyrzeknie się ona nazwy zarezerwowanej w Grecji jedynie dla jej własnej północnej prowincji.

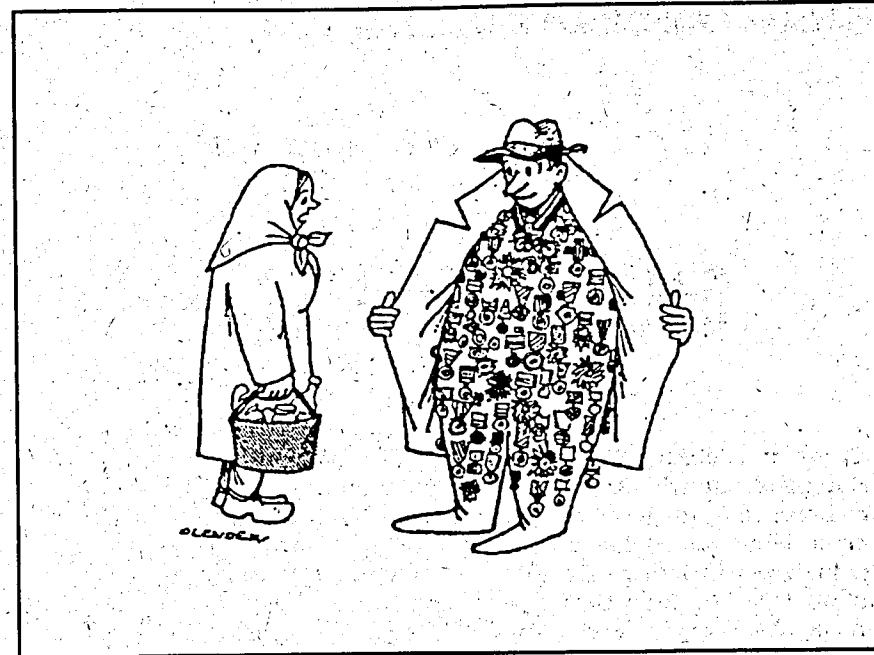
Zapewne prędzej czy później - może nawet prędzej niż się tego spodziewamy - Polska znajdzie się w strukturze Wspólnoty Europejskiej. Nie jest wykluczone, że decydujące znaczenie będzie tu miała postawa Niemiec, które - przynajmniej dotychczas, póki ich polityką zagraniczną kierował dalekowzroczny i znakomicie przewidujący Hans Dietrich Genscher - wielokrotnie deklarowały wolę przyspieszenia procesu rozszerzenia Wspólnoty na Polskę, nie brakło takich enuncjacji również w czasie ostatniej wizyty Wałęsy u zachodnich sąsiadów. A Polska we Wspólnocie będzie innym krajem niż poza tą strukturą: będzie musiała część swojej suwerenności delegować całej zbiorowości. Oznacza to również konieczność podporządkowania się decyzjom całej Wspólnoty w sprawach takich jak problemy mniejszości czy określanie postę-

powania wobec ruchów politycznie dla kraju niewygodnych.

Nie chcę nikogo straszyć, lecz przecież, jeśli myśleć racjonalnie i gdy obserwuje się jednocześnie tendencje widoczne na obszarze całego kontynentu, trzeba przewidywać również i niezbyt sympatyczny dla Polski rozwój sytuacji. Przecież nie musi to wcale oznaczać - nawet przy założeniu możliwości takiego rozwiązania, jak uzyskanie przez Śląsk autonomii - oderwania tego regionu od państwa polskiego, ani tym bardziej przyłączenia go do Niemiec. Interesuje mnie natomiast coś zupełnie innego: czy taki mianowicie scenariusz jest przez polskich polityków przewidywany?

Jak na razie znajduję jego śladów obecność w wypowiedziach i deklaracjach grup nacjonalistycznych, które przestrzegają przed wchodzeniem w struktury ogólnoeuropejskie, eksponują "niemieckie niebezpieczeństwo" i przestrzegają przed koncepcjami - rzeczywiście żywymi w niektórych kręgach politycznych Europy - regionalizacji kontynentu. Tym "wypowiedziom programowym" towarzyszy czasami świadomość prowincjonalnego zaścianka, nacjonalistyczna demagogia i nastawienie na szukanie wroga. Politykę polską w tej "koncepcji" ma się budować wyłącznie na czynnikach negatywnych, na poczuciu nieustannego zagrożenia, zarazem w izolacji od całego świata.

Jest rzeczą oczywistą, że programy reprezentowane przez tego rodzaju ugrupowania - przykład skrajnych wypowiedzi chłopców pana Tejkowskiego - nie mogą stanowić bazy tego myślenia politycznego, które zakłada wejście Polski do struktur zjednoczonej Europy. Z drugiej jednak strony nie można też abstrahować od nawet teoretycznych zagrożeń. Programy domagające się autonomii Śląska istnieją nie teoretycznie, lecz realnie. Zasadnym wydaje się pytanie zarówno o ich obecną społeczną bazę, jak o możliwość skupienia wokół nich w przyszłości większych grup ludności. Można, oczywiście, udawać, że problem nie istnieje - tym bardziej, że w chwili obecnej zdaje się rzeczywiście nie

stanowić poważnego zagrożenia dla spójności państwa. Jednakże to, że obecnie tego rodzaju dążenia nie spotykają się z zachętą żadnych poważnych sił politycznych w Polsce i w Niemczech - nie mówiąc o innych krajach Europy (część Śląska wszak można wyodrębnić też z terytorium Czecho-Słowacji) - nie oznacza, że będzie tak przez całą wieczność.

Polityka to m.in. także rozważanie pozornie mało czy wręcz dziś w ogóle nieprawdopodobnych scenariuszy. By je jednak brać pod uwagę, trzeba dokonać rozpoznania aktualnie panującej sytuacji - m.in. analizy zachowań społecznych, badań opinii w danym regionie, pewnych prognoz dotyczących rozwoju sytuacji zarówno w kraju i u sąsiadów. Tego rodzaju badania są jedną z podstawowych słabości polskiego życia politycznego. Jest ono podporządkowane wyłącznie celom doraźnym i sprawom wycinkowym. Na razie to wystarczy, może się jednak okazać - jak przy okazji rozmów "okrągłego stołu", do których opozycja zasiadała nie mając wypracowanych rozwiązań w żadnej dziedzinie i napredce kładąc swoje stanowisko - że w przyszłości za ten brak szerszego spojrzenia przyjdzie zapłacić.

Raz jeszcze powtarzam: dążenia do autonomii poszczególnych regionów w Europie są dziś zjawiskiem,

którego lekceważyć nie należy. Pojawiające się głosy na temat autonomii Śląska można jeszcze dziś ignorować i nie traktować ich poważnie, lecz jest to w istocie strusia polityka. Jeżeli okaże się, że siły regionalne na kontynencie zaczną jeśli nie dominować, to odgrywać coraz poważniejszą rolę, możemy jako kraj stanąć wobec bardzo trudnych decyzji. Tym bardziej, że brak w Polsce jakiegokolwiek scenariuszy alternatywnych. Że nikt o nich nie chce poważnie myśleć, to oczywiście - mamy pewne poczucie bezpieczeństwa ugruntowane przez ostatnie wydarzenia. Możemy w obecnym układzie sił nie obawiać się interwencji zewnętrznych, zaś mówienie o "zagrożeniu niemieckim" jest wyłącznie straszakiem. Jednakże zagrożenie wcale nie musi przyjść od zewnątrz. Siły odśrodkowe w kraju nie muszą też oznaczać, że dany region chce się przyłączyć do innego państwa.

Być może to, o czym dziś piszę, to tylko fantastyka. Tym lepiej dla nas wszystkich. Jednakże zalecałbym polskim politykom śledzenie tendencji do uzyskiwania autonomii regionalnych w Europie, gdyż jest to zjawisko uniwersalne, dotyczące całego kontynentu i nie ma powodu, dla którego należałoby tu uznać Polskę za wyjątek.

TADEUSZ PRUSS

NOWA LEWICA CZUWA

Dopiero co dogasa na naszych oczach Zimna Wojna, a już wszczęto nowe spory. O to, kto tę wojnę wygrał. Gorzej, bo nawet mędrcy nie potrafią wytknąć palcem pokonanych. Ci ostatni ulegli całkiem mistycznie nienaukowej anihilacji. Z jednym wyjątkiem, a raczej Koniem Trojańskim, który na dowód swej dozgonnej wierności Idei zakupił w czasie swego majowego rekonesansu w Ameryce willę na Florydzie.

To Michaił Gorbaczow, który tylko przez pomyłkę pogrzał komunizm, zaczyna z wolna odkupywać swoje winy. Zresztą za amerykańskie dolary. Na początek stanął dokładnie w tym samym miejscu, w którym w 1946 roku Winston Churchill uprzytomnił światu, że "w poprzek kontynentu europejskiego zapadła Żelazna Kurtyna". I suponował, ten ostatni z przekonania komunisty, że Zimna Wojna wcale nie była następstwem agresywnych poczynań Stalina. Przeciwnie, była rezultatem "fatalnego błędu" Stanów Zjednoczonych rozwijających technologię bomby atomowej.

Powstaje pytanie zarówno o bezcelność jak i o nauczycieli historii byłego pierwszego sekretarza. W czasie bowiem, gdy Albert Einstein pisał swój list do prezydenta Roosevelta o możliwości zrealizowania produkcji bomby, teoria jądrowa była już tylko tajemnicą poliszynela w świecie fizyków. Gdyby więc tego wysiłku zbrojeń nie wygrały Stany to mielibyśmy Hitlera lub Stalina w roli

nuklearnych terrorystów trzymających resztę świata jako zakładników. Co lepsze, zapytam retorycznie.

Gorbaczow znalazł w Ameryce komfort psychiczny. Mógł powiedzieć to, czego nie odważyłby się pewnie w Rosji. Stalin skurczył się w gorbaczowowej lekcji historii do "obłączonego przywódcy umęczonego narodu". O Armii Czerwonej nie było ani słyhu. Nie było też słowa o podeptanym przez Stalina traktacie jaltańskim, ni też o instalowaniu reżimów satelickich poprzez Europę. Nie mówiąc już o takich herezjach jak zajęcie państw bałtyckich.

Tymczasem w innym czasie i w innych warunkach inny, pierwszy demokratycznie wybrany prezydent Rosji mówił: Nasz kraj nie miał szczęścia gdy zadecydowano przeprowadzić właśnie na nas ów marksistowski eksperyment. Eksperyment, który zawrócił nas z drogi cywilizowanych krajów świata... W końcu jednak to my udowodniliśmy, że brak miejsca na tę ideę". Niezależnie jednak, co by Jelcyń powiedział, Zachód i tak woli Gorbaczowa. A heraldowie lewicy otrąblą wszem wobec zwycięstwo. Tyle, że... pyrrusowe.

Dowieśmy się, że zwycięzca Zimnej Wojny został nie tylko bez wojska, ale także bez broni. I że sytuację triumfatora może ocalić jedynie wyszukanie mu nowego wroga. Bo dla lewicy spoza byłego Związku Sowieckiego konkluzja Jelcyna - ta o

bankructwie systemu socjalistycznego - jest ciągle niepojęta.

W rzeczywistości to wcale nie katastrofa socjalizmu spędza lewicy na Zachodzie sen z oczu. Ale fakt, że ten całowiekowy "rewolucyjny zryw" prowadzi do rozwiązań diametralnie tej lewicy przeciwnych. Do propozycji, których głównym apostołem był pierwszy kontrrewolucjonista, angielski liberal Edmund Burke.

Posłuchajmy tylko rozterek duchowych socjalistycznych posłów do parlamentu z ramienia New Democratic Party. Albo ich bazy - z Canadian Labour Congress. Z jednej strony wydają się gotowi przyznać, że marksizm w jego komunistycznej wersji zbankrutował. Z drugiej zaś chcieliby to bankructwo odnieść tylko do przeszłości, tej totalitarnej. Nie może więc lewica zrozumieć, że klęska socjalistycznego eksperymentu oznacza sukces alternatywy. A jeśli nawet nie, to przynajmniej konieczność jej próbowania. Nie tak łatwo jednak rzucić w ką swoje wieloletnie wartości, światopogląd i lojalność. I stać się z dnia na dzień konserwatystą. Nie jak wczoraj misjonarzem postępu, ale kontrrewolucjonistą.

Rewolucje lewicy mijającego wieku obrodziły krwawo. Masakrami stu milionów ludzi. Gulagami i profanacją całych kultur. Wreszcie zdeprawowanymi moralnie i głodem generacjami przyszłości. Paradoksalnie tymczasem, lewica wmawia

ludziom, że jest postępową pieśnią przyszłości. Również, gdy ukryta pod płaszczykiem politycznej prawidłowości. Prawica natomiast pozostaje obelgą i synonimem reakcji.

Dwieście ostatnich lat to permanentna wojna lewicy z kulturą burżuazyjnego społeczeństwa. Z jego afirmacją praw jednostki i politycznym pluralizmem. Walka z imperatywem własności prywatnej liberalnego państwa. Osobliwie, działania lewicy wymierzone przeciwko wolnym społeczeństwom prowadzone były w imię niemożliwych do wcielenia w życie ideałów. I w imię przyszłości, która od chwili początku skazana była na niepowodzenie, przynosząc nędzę oraz zniewolenie.

Wielu spod znaku lewicy i politycznie prawidłowej kryptolewicy zatupie tutaj ze sprzeciwu. Zaprotętuje przeciwko wrzuceniu ich do tego samego worka z marksistami i leninistami, nazywając się demokratycznymi socjalistami lub socjaldemokratami. Jakby coś rzeczywistego kryło się za tą samowartościującą się formułą: socjaldemokracja. I ci sami właśnie przebąkują o "wolnym rynku". Posuwając się do życzenia, że "socjalizm" może w końcu zająć miejsce zhumanizowanego kapitalizmu. Humanizują więc ten kapitalizm na potęgę, zwracając się w kierunku represjonowanych czy dyskryminowanych. Pod sztandarami związków zawodowych, feministek, homoseksualistów, mniejszości etnicznych i rasowych. Drżij większości! Czas twojego panowania minął. Lata dziewięćdziesiąte należą do ofiar.

Współczesny socjalizm, który był świadkiem załamania się komunizmu i na gwałt uciekać musi do eufemizmu "socjaldemokracja", niesie ze sobą nową teorię rewolucji. Nie jest ona już oparta na "klasie ekonomicznej". Bazuje za to na rasie, płci i "orientacji seksualnej". I znowu, paradoksalnie dla neomarksistów, genetyka pokonała środowisko człowieka. Za to zgodnie z teorią, determinizm pokonał wolny wybór człowieka.

W telewizji politycznie prawidłowi

zdjęli niedawno z ekranu popularny *Cosby Show*. Powód? Pokazywał rodzinną czarną szczęśliwą i z sukcesem. Która odrzuciła obowiązek bycia ofiarą. Podobno było to obraźliwe dla innych czarnych, bo sugere-

rowało, że brr... przez wytrwałą pracę można osiągnąć cel.

Zakpieno raz jeszcze z prawa wolności jednostki do odrzucenia determinizmu.

COSBY - Murzyn który nie gra ofiary
FOTO Andrzej Stawicki

**NIEMIECKIE
ODSZKODOWANIA
NIE DLA
MIESZKAŃCÓW
KANADY**

KOMUNIKAT

W związku z dużą liczbą korespondencji napływającej od Polaków zamieszkałych za granicami Rzeczypospolitej Polskiej, a zainteresowanych utrzymaniem odszkodowań za przesładowania nazistowskie oraz działalność w tym aspekcie Fundacji "Polsko-Niemieckie Pojednanie", uprzejmie informujemy.

Fundacja "Polsko-Niemieckie Pojednanie" została powołana 24 lutego br. na mocy porozumienia między rządami RFN i RP, celem udzielenia pomocy finansowej (a nie odszkodowań) ofiarom przesładowań nazistowskich.

Zgodnie z §6 Statutu oraz §3 Regulaminu Komisji Weryfikacyjnej, pomocą finansową ze środków przekazanych przez rząd RFN, objęci będą "obywatele polscy zamieszkał na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którzy są ofiarami szczególnego przesładowania nazistowskiego".

W związku z powyższym, obywateli polscy zamieszkałi poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej nie są uprawnieni do ubiegania się o pomoc finansową Fundacji. Jednocześnie pragniemy poinformować, że Fundacja podejmuje działania mające na celu uzyskanie dodatkowych funduszy i nie jest wykluczone, że będzie nimi w przyszłości dysponowała. Zainteresowanym Fundacji jest, aby te dodatkowe fundusze mogły być przeznaczone, między innymi, dla obywateli polskich, osób poszkodowanych, a zamieszkałych za granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Przekazując powyższe Fundacja "Polsko-Niemieckie Pojednanie" zwraca się z uprzejmą prośbą o stosowne informowanie zainteresowanych.

Przewodniczący Zarządu
BRONISŁAW WILK

FUNDACJA
"Polsko-Niemieckie Pojednanie"
00-921 Warszawa, ul. Krucza 36
Ośrodek Informacyjny
tel. 25-91-64

**CENTRUM POMOCY
POLSKIM IMIGRANTOM
POLISH IMMIGRANT
AID SERVICES**

affiliowane przy Kongresie
Polonii Kanadyjskiej
206 Beverley Street, Toronto,
Ontario M5T 1Z3

USŁUGI DLA IMIGRANTÓW

O B E J M U J Ą :
• grupowe sesje orientacyjne dla nowo przybyłych imigrantów - wtorki o godz. 13.00.

• pomoc w zakresie prawa imigracyjnego, rodzinnego, lokalowego, prawa pracy oraz rejestracji "small business". Uwierzytelnianie dokumentów oraz oświadczeń koniecznych do otrzymania licencji zawodowych.

• pomoc w załatwianiu formalności w urzędach kanadyjskich.

• poradnictwo oświatowo-zawodowe, pomoc oraz pośrednictwo przy poszukiwaniu pracy.

• poradnictwo psychologiczne-grupowe, indywidualne i rodzinne,

• kursy języka angielskiego oraz kursy przygotowujące do egzaminu na otrzymanie obywatelstwa kanadyjskiego.

**CENTRUM POMOCY
POLSKIM IMIGRANTOM**

informuje o otwarciu nowego biura w Scarborough przy 3178 Eglinton Avenue East, tel. 261-4901.

Godziny urzędowania od 10:00 do 16:00 od poniedziałku do czwartku włącznie. Prosimy o telefoniczne ustalanie wizyt.

Gdy my, Kanadyjczycy, działamy razem, możemy wygrać z całym światem.

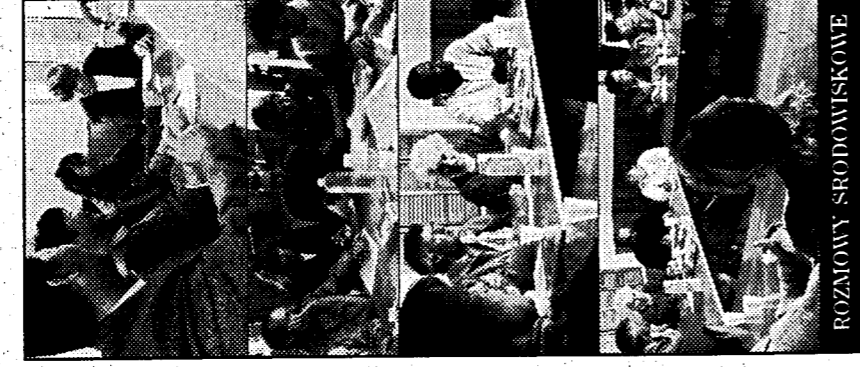
By odnieść sukces we współczesnym świecie, Kanadyjczycy muszą rywalizować, ponieważ od tego zależy nasze miejsca pracy. Przygotowanie się do tego poprzez szkolenie umożliwi nam konkurowanie i zabezpieczenie dobrobytu, jakiego pragniemy dla siebie i dla naszych dzieci.

Musimy inwestować w siebie, i stać się krajem, który twierdzi - Potrafimy.

SWEEP RITE MANUFACTURING INC., REGINA

Wszyscy wiedzą, że mała firma z Reginy nie może rywalizować na światowych rynkach. Wszystkie spróby Lesa Matysko, dyrektora Sweep Rite Manufacturing Inc. Jego nowocześnie zmechanizowane maszyny do sprzątania ulic pracują na całym świecie, a eksport stanowią 75% sprzedaży.

ROZMIOWY SRODOWISKOWE

Grupa Sierajca Inicjatywy Dobrobytu pracuje w porozumieniu ze środowiskami nad planem aktywności, który ma być przedmiotem kanadyjskiej sesji w sprawie Kanadyjczycy uznali, że chcą uczestniczyć w przygotowywaniu tego planu. Postfachalim.

Poprzez serię rozmów środowiskowych tuszące osób w 186 miejscowościach z całej Kanady włączyło się w proces ze swoimi kierownikami. Mówili o tym, jak spróbować wyzwanie i możliwościom przed jakimi stoją w przyszłości. Mówili o tym, jak utrzymać standardy życia i bezpieczeństwa. Mówili o tym, jak bezpiecznie naszą gospodarczą przyszłość. Usłuchali, że uszyści musimy w tym odegrać pewną rolę. Właższ słuchaj!

**Potrafimy
i mamy na to dowody.**

Kanadyjczycy odnoszą sukcesy stale. Wiele poszczególnych osób i firm odniosło sukcesy, z korzyścią dla pojedynczych ludzi, dla społeczności, w których żyją, i dla kanadyjskiego przemysłu.

Setki kanadyjskich firm osiąga zaskakujące powodzenie na arenie międzynarodowej. Tworzą miejsca pracy, rozwijają nowe umiejętności i możliwości dla tysięcy Kanadyjczyków i otwierają na całym świecie rynki dla kanadyjskich wyrobów.

**Potrafimy.
Możemy dyskontować
nasz sukces.**

Mamy tradycje współpracy prowadzącej do sukcesów na światową skalę w zakresie nadzoru przestrzegania rozejmów, w medycynie i w badaniach przestrzeni kosmicznej. Jeśli środowiska przemysłowe, związkowe, rządowe, akademickie i społeczne będą współpracować, możemy wypracować dobrobyt dzięki konkurencyjności na skalę światową. Istnieje jednak czynnik o znaczeniu krytycznym - ostateczny potencjał Kanady zależy od woli poszczególnych Kanadyjczyków, by być najlepszymi.

ANITA LEGER, QUEBEC

Przyjeżdżam do Quebecu z otwartym umysłem i dyplomem nauczycielki. Przez kilka lat mogłam przetrwać tylko na czterymano. Znalazłam stałą pracę i zaczęłam uczyć się. Wierzę, że jeśli chcę postawić się o dyplom, mogę. Teraz mam stałą pracę nauczycielki. Mam lepszą przyszłość, muszę być gotowa do uzupełnienia wykształcenia. Mnie się to opłaciło.

**Potrafimy.
Mamy ludzi.**

Pora skoncentrować wysiłek na największym jak dotychczas wyzwaniu gospodarczym, i przygotować się do zamocniejszego jutra.

Yes, we can!

Canada

KOLONIE LETNIE DLA DZIECI POLSKICH

W STE-MARGUERITE DU LAC-MASSON

w terminie od 28 czerwca do 23 sierpnia br. w sercu Laurentidów, tylko 81 km od Montrealu.

Bogaty program sportowy i turystyczny. Wykwalifikowani i doświadczeni wychowawcy, ratownik.

Organizator:

mgr pedagogiki opiekuncej **KRYSTYŃ PIĘTKA**
TEL. (514) 735-5649

PODATEK PLANETARNY?

Wracając ze "Szczytu Ziemi", premier Brian Mulroney, zapytany skąd weźmie środki na realizację umów podpisanych w Rio de Janeiro, odparł z rozbrajającą szczerością: "Z waszych kieszeni..."

Od momentu powstania ONZ zawsze dominowała w tej światowej biurokracji lewicowa agenda, wspierana przez czerwonych, którzy z biegiem czasu przemaslowali się na zielono.

Od wielu lat monopol na sprawy związane z ochroną środowiska przywłaszczały sobie te same grupy polityczne w różnych krajach świata, które hałasowały za jednostronnym rozbrojeniem Zachodu. Socjaliści, pacyfiści, "Greenpeace" itd. - to naczynia połączone, widoczne dla każdego gołym okiem. Do popularyzowania tej ONZ-towskiej, lewackiej agendy wykorzystano młodzieżową kontestację lat 60-tych, a nie wykluczone, że ją właśnie w tym celu animowano. Ballady o rozbrojeniu Zachodu i o zagrożeniu Puszczy Amazońskiej śpiewali ci sami bardowie, dokonując wśród dorastającego pokolenia lat 60 - 70 swoistego gigantycznego prania mózgu. Przeciwno polowaniu na fokę protestowało to samo nachalne towarzystwo, które pikietowało amerykańskie bazy wojskowe w Europie.

Zachodu nie udało się rozbroić, gdyż do władzy w Białym Domu doszedł Reagan. Dzięki temu człowiekowi, zlenenawidzonemu przez całą lewicę oraz dzięki heroicznej postawie społeczeństw Europy Wschod-

niej z Polakami na czele - marksizm dostał w łeb. Ale pozostała żywotna i bardziej obrotna niż kiedykolwiek jego zielona odnoga. Zaczęto straszyć świat ozonową dziurą i rozpętano propagandę na temat przesadzzonego ocieplania się planety. Pranie mózgu na temat "cieplarnianego efektu" ("greenhouse effect") odbywało się dokładnie od momentu załamania się struktur komunistycznych w Polsce.

Ta propaganda, wspierana przez możnych biurokratów ONZ doprowadziła do zorganizowania niespotykanego w historii szczytu ekologicznego w Rio de Janeiro. Ponad sto głów państw, obok siebie Bush i Castro.

Nowością jest, że na zielonego konia wsiadło także wielu dotychczasowych konserwatystów. Lub ludzi przynajmniej uważanych za takich. Kilka dzienników amerykańskich napomknęło, że jeszcze dwa lata temu "zielona agenda" związana z "oczyszczeniem planety" zaadoptowana została na utrzymanym w dyskrekcji dorocznym posiedzeniu wielu czolowych osobistości ze świata polityki i finansów - czyli grupy Bilderberg, określanej przez niektórych mianem światowego gabinetu cieni pod batutą Rothschilda i Kissingera.

PODATEK ŚWIATOWY?

Szczyt ekologiczny w Rio de Janeiro służy jako istotny precedens. Precedens, na którym wprowadzono w życie formę opodatkowania się wielu rządów na rzecz Ziemi, a właściwie na rzecz lewicowej światowej biurokracji ONZ. Kilka znaczących przywódców zachodnich wylamało się z tego programu (w tym prezydent Bush), ale taki na przykład Mulroney po powrocie z Rio odpowiedział z rozbrajającą szczerością na pytanie, skąd weźmie środki na zadeklarowane w Rio opłaty: "Z waszej kieszeni...". Czyli - do podatku miejskiego, prowincjonalnego i federalnego dojdzie nam podatek... światowy?

"Oczyszczenie Ziemi" powierzono ONZ-towskiej biurokracji. Można wątpić, czy pieniądze z naszej kieszeni (według Mulroney'a) dotrą w całości do zanieczyszczonych rzek i lasów w krajach nierozwiniętych. Można też wątpić, czy właśnie biedne społeczeństwa w buszu Afryki lub u podnóża Andów najbardziej przyczyniają się do zwiększenia "ozonowej dziury" lub zatruć oceanów chemikaliami. Podpisana przez większość zachodnich przywódców

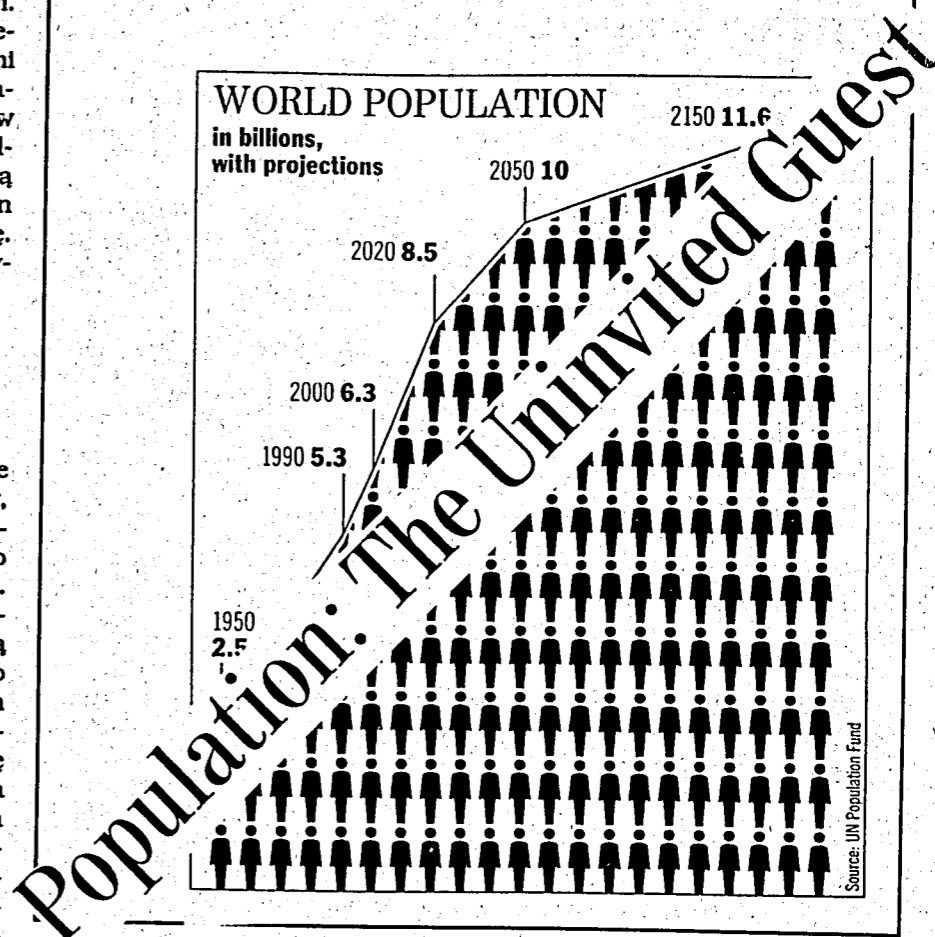
uchwała z Rio mówi wyraźnie, że kontrybucje krajów bogatych pójdą na cele ekologiczne krajów biednych. W Rio de Janeiro ustalono, że plemiona afrykańskie polując lukami na zwierzynę, lub chłopcy w Bangladesz uprawiając ryż bez nawozów sztucznych, najbardziej są działalnością gospodarczą powiększającą wielkość "ozonowej dziury" i w ten sposób groźnie ocieplają planetę. Ktoś nas tu wszystkich ma za przygłupów.

PRIORYTETEM - NIE CZŁOWIEK

Do Rio de Janeiro zjechało prawie 50 tysięcy delegatów, specjalistów, dziennikarzy i aktywistów ekologiczno-pacyfistycznych. Koszt tego festynu idzie w miliardy dolarów. Miliardy już utopione "z waszej kieszeni" (wg Mulroney'a). Jedną trzecią tego gigantycznego lewackiego konklawe stanowili wysłannicy tych wszystkich organizacji z "Greenpeace" na czele, które wsławiły się swego czasu masowymi pikietami na rzecz jednostronnego rozbrojenia Zachodu. Te tysiące "obrońców planety" zjadliwie protestowały przeciwko Bushowi i paru innym politykom, nie chcąc podpisać "planetarnej umowy". Ci sami ludzie z respektem witali Fidela Castro, "symbol walki ludowo-wyzwoleńczej" w idealnie skrojonym mundurze koloru khaki. Castro pozdrawiał obrońców planety znanym gestem przywódcy proletariatu.

Tak ogromnym nakładem środków przygotowano światową masówkę, której celem jest zmobilizować ludzkość do obrony życia flory i fauny. Tysiące naukowców przez dwa lata przygotowywało raporty - ile to drzew, ile gatunków zwierząt, ile motyli, ile pajaków i ile robaków jest zagrożonych w poszczególnych krajach świata.

A gdzie jest CZŁOWIEK? Naczelny priorytetem jest ochrona dziesiątków tysięcy gatunków, w Indiach, Czadzie, Etiopii, Somalii, Bangladesz. W tej chwili, **dzisiaj**, umiera z głodu tysiące dzieci - właśnie w Indiach,

Czadzie, Etiopii, Somalii, Bangladesz. Obrona planety, czyli przewrotność ludzka nie zna granic. "Z waszej kieszeni" (według Mulroney'a) ściągany będzie podatek planetarny na pająki, robaki i węże...

ONZ-towska agenda z Rio jest przejawem cywilizacji śmierci, tej samej cywilizacji, którą budował marksizm. Bardzo głośno próbowano lansować w Rio teorię, według której właśnie w imię ochrony flory i fauny należy tępić... człowieka. Już przemówienia wygłoszone na oficjalnym otwarciu konferencji nie pozostawiały wątpliwości - masówka miała udowodnić światu, że planecie zagraża najbardziej sama populacja człowieka. Wielu referentów obaliło tę tezę. Ale media lansują uparcie: środowisko zatrute jest tam, gdzie jest za dużo ludzi, a nie tam gdzie kopcą kominy, gdzie nad miastem unosi się smog z milionów samocho-

dów i gdzie wyrzucą się dziennie setki ton plastycznych opakowań nie możliwych do spalania. Bardzo prostackie odwrócenie kota ogonem, ale z efektami, których szczegóły opracował Goebels.

ZIELONY SOCJALIZM

Utworzenie światowego podatku ekologicznego jest zabiegiem socjalistycznym. Łączy się z tym zatrudnienie całej armii specjalnych biurokratów ONZ oraz autokratyczne orzekanie "każdemu według potrzeb". Znamy to dobrze z za byleż żelaznej kurtyny. Nic tak nigdy nie zatruło środowiska jak właśnie socjalizm. Jeden z komentatorów telewizyjnej sieci CNN określił "szczyt ziemi" jako wpychanie światu socjalizmu tylnymi drzwiami. Niestety, był to

głos odosobniony w masowych mediach.

Czy świat da się nabrać na kolejną pułapkę socjalistów? Trudno powiedzieć - mimo zmasowanej propagandy liberalno-lewicowej w niemal wszystkich, zdominowanych przez ten nurt publikacjach. Kluczowym punktem w programie "zielonej agendy" jest pozyskanie Ameryki. A tutaj kandydat "New Age" - Bill Clinton (podwładny swej ślubnej małżonki, pani Hilary) nie rokuje większych nadziei w wyborach na prezydenta. Zmartwienie Billa jest spore, gdyż jest ona za ochroną wszystkich gatunków flory, w tym również i trawki (nie tylko tej zielonej). Spore trudności w utrzymaniu się w swym fotelu może mieć - jak się zdaje - także czolowy socjalista - Europejczyk Mitterand. Jego płomienne przemówienie w Rio de Janeiro, nawołujące do płacenia kontrybucji na rzecz planety, zostało bardzo źle odebrane we Francji. Biedak nie przewidywał, że w odpowiedzi na jego wystąpienie zjednoczą się RPR (byli gauliści) z narodową prawicą Le Penna. Jest bardzo prawdopodobne, że władza nad Tamizą przechylił się mocno na prawo. W takiej sytuacji cały zielony eurokomunizm dostałby solidnego kopniaka.

Zapyta ktoś: a Mulroney, postępowy konserwatysta? No cóż, Kanada jeszcze nie dostała solidnie w kość, więc Brian będzie nam jakiś czas grzebał w jednej kieszeni (zgodnie ze swą deklaracją), a Bob Rae w drugiej...

WIELKI MIĘDZYNARODOWY PIKNIK

RADIA CHIN

1 lipiec - 5 lipiec
Exhibition Place - Toronto

WSTĘP
WOLNY

• występy artystów z:
Włoch, Portugalii, Hiszpanii, Niemiec, Grecji, Kuby, Polski i z innych krajów.

• w programie:
imprezy sportowe, wrestling, kick boxing, pokazy walk wschodnich, zawody kolarskie i wiele innych.

• atrakcją pikniku:
wybory "Miss Bikini" Radia CHIN

• inne atrakcje:
letni bazar różności międzynarodowe targi żywności ogród bawarski i inne

Dzień Polski pod patronatem "Radia Polonia"

1 lipiec
początek 16:30

występ polskich artystów, solistów, zespołów muzycznych i grup tanecznych.

"Radio Polonia" zaprasza całą Polonię do wspólnej zabawy!!!

Sponsorzy Dnia Polskiego:

UWAGA CZYTELNICZY OTRZYMUJĄCY OBECNIE BEZPŁATNĄ PRENUMERATĘ ECHA DLA NOWOPRZYBYŁYCH!

W TYM TYGODNIU OTRZYMUJECIE PAŃSTWO OSTATNI NUMER, ROBIĄC MIEJSCE NASTĘPNYM W KOLEJCE. JEŚLI POLUBILIŚCIE PAŃSTWO NASZE PISMO, JEGO WYRAŻNĄ LINIE I AUTORÓW, CHCIELIBYŚCIE OTRZYMYWAĆ JE W SPOSÓB CIĄGLY POCZTA, PROSIMY O NADEŚLANIE NAM OPIĄTY ZA ROCZNĄ LUB PÓLROCNĄ PRENUMERATĘ W CIĄGU 1 TYGODNIA. NASZA OFERTA POZWALA NA ZAKUP TAŃSZEJ PRENUMERATY [OD TEJ DLA ZASIEDZIAŁYCH] I DUŻO TANIEJ NIŻ W SKLEPIE ZA 25 NUMERÓW TYLKO \$ 29.90 ZA 50 NUMERÓW TYLKO \$ 53.90.

DZIEKUJEMY ZA ZAINTERESOWANIE NASZYM PISMEM. POWODZENIA W KANADZIE.

Paweł Połonecki

fenomenalny bioterapeuta będzie przebywał po raz pierwszy w Vancouver - tylko od 2 do 12 lipca br.

Niezwykła bioenergia Pawła przekazywana dotykiem dłoni stwarza szansę powrotu do zdrowia w rozlicznych schorzeniach. Bioterapeuta zakłada, że organizm ludzki jest przystosowany do samouzdrawiania i samoregulacji, o ile nie zostały wyniszczone jego rezerwy. W przypadku, gdy pacjent jest wyczerpany chorobami i stresami, jego własne zasoby energetyczne mogą być niewystarczające.

Układając w odpowiedni sposób swoje promieniujące energią dłonie na ciele chorego, bioterapeuta "doładuje" jego osłabione biopole, uzupełniając energetyczne braki. Następuje działanie lecznicze, nieraz bardzo szybkie.

Testy w wielu klinikach świata, oraz tysiące listów od wdzięcznych pacjentów potwierdzają skuteczność działania PAWŁA POŁONECKIEGO. Ogromne sukcesy odnosi w leczeniu wieloletnich bezpłodności kobiecych i męskich (ponad tysiąc potwierdzonych ciąży). Dobre rezultaty osiąga w leczeniu nerzycy, cukrzycy, astmy, alergii, epilepsji, wad słuchu i wzroku. Bardzo wdzięcznymi pacjentami są tu dzieci. Paweł prowadzi także całe grupy małych pacjentów dotkniętych mózgowymi porażeniami okolicy porodowymi. U dorosłych zwalcza złośliwe, choroby wrzodowe, niesprawność tarczycy, schorzenia nerek, nerwice, poprawia działalność trzustki, pomaga w zasklepieniu niegojących się ran i złamań. Reguluje ciśnienie krwi, oraz wspaniale usuwa bóle np. przy uporczywych migrenach i postrzałach korzonkowo-krzyżowych.

Na zapis w jego warszawskiej lecznicy, pacjenci oczekują miesiącami, a nawet latami. Podobna sytuacja istnieje już także w Ameryce

Północnej. We wschodniej Kanadzie, gdzie przyjeżdża regularnie od pięciu lat, listy oczekujących zawierają tysiące nazwisk i to tylko tych, którzy nie przecisnęli się przez oblegające go tłumy.

Wszystkich chętnych do poznania niezwykłych zdolności leczniczych Pawła Połoneckiego i zainteresowanych wizytą u niego podajemy numer telefonu

872-0701

Umówione wizyty odbywać się będą w Domu Polskiego Towarzystwa "ZGODA", 4015 Frazer Street, Vancouver.

Informujemy też, że obszerny reportaż o Pawle Połoneckim ukazał się oprócz ECHA w ostatnim numerze czasopisma "PACIFIC".

kh

NO. 229 • MAY 7, 1992 • \$1.64 + TAX

ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

FENOMEN
UZDRAWIACZA

**W POGONI
ZA DZIADEM I BABĄ**
Czy redakcja ma może tekst
bardzo zabawnego wierszyka
Dziad i Baba w Ameryce,
który niedawno można było usłyszeć
w polskim radio w Toronto?
Czy możecie go wydrukować?
A i owszem. Nowo-przybyłym
pewno przydałby się do niego słowniczek

Dziad i baba
(w Ameryce)

"Był sobie dziad i baba..." - stara bajka się chwali.
On się Działem nazywał - na nią Mary wolał.
Bardzo starzy oboje, na rety! Już byli,
filowali nie bardzo, bo lat wiele przeżyli...
Mieł hauzik małańki, pełnowany co roku,
poró na boku i stępsy do samego sądoku,
plejś na garbydz' na jardzie,
ku radości dziadostwa, stara plices tam była
co rokrocznie pliciesów parę buszil' rodziła.
Kara była ich stara. Dział ilksowa' ją nieraz
zmieniał palpy, tajery i dzionk' służył do teraz.
Za kornere' na strycie przy Frenkowej garadził
mieł parking na dzionki' co nikomu nie wadził.
Z boku hauzu był garden' na tomej' i kabydz'.
choć w markecie u Działa, Mary mogła je nabyć.
Czasem cery i plumsy, bananusy, orendzie,
wyjeżdżała by kupić przy hajaju na stendzie.
Miała Mary dziob' ciężki, pejda' też niezbyt szczodra
- kilnowała ołisy' za dwa bak' i kłodra.
Dział był różnie; waćmanem, helprem u karpentera,
robił w majnach, na farmie, w szopie i u piombiera.
Ile razy Ajrysie' zatrwał mu dołq,
przezywając go "green harm" lub po polsku "grinolem".
Raz im z frendem' takiego się frejtując' dał hela,
że go kapy' na tykend' aż zamknęł do dzieła.
Raz w roku - w Krysmus' lub lster' - się zjeżdżała rodzina:
z Mejnów Stella z habzbenem' - Ciet i Olier z Brooklyna.
Był wtedy Dział z Mary bardzo tajed' i blyz',
nim paklety' ze storu' poznosili do frizy'.
A sfera to wielka - boć tradycji wciął wierni -
polskie hemy, sosycze' i porklopsy' z buclerni,
i najlepsze rozteby' i salami, i stęjki,
dwa dazeny' donaców, klendy' w baksach' i kejki.
Butla 'Calvent', cygara - wszak drink musi być z dymem
- kicom' popkorn i soda wraz ze słodkim ejkskrymem.
Często, gęsto Dział stary prawil' w swolch wspominkach,
jak za młodu do grila' dziampną' sobie na drinka.
To tam gud' tajm' miał taki, że się trzymał za bok,
gdy mu bojsy' prawil' fany' story' i dzionki'.
Albo jak to w dzialaju' brał sandwiczów' i stęjków,
aby basem' w kompani' na bicz' jechać do lejku.
Tam po kilku hajbolach' zwykłe było w zwyczajju
śpiewać polskie piosenki ze Stzrego, het, Kraju.
Raz ludziska zdziwili - ot sy meter' - szepiali,
że u Działów na porclu' coś się bobka' nie pali?
A to śmierć im do rumu' przyszła tego poranka...
On był polski krajowy, ona - Galicyjanka!

M. Kierko
New Britain, Conn.
8 stycznia 1972 r.

RYSZARD BIERYŁO MAREK KAWKA
UNIVERSE FINANCIAL

• PODATKI • MUTUAL FUNDS • RRSP
• UBEZPIECZENIA • SCHOLARSHIPS

- współpracujemy z wieloma instytucjami finansowymi;
- nieustannie poszukujemy wartościowych produktów i nowych strategii inwestycyjnych;
- tylko te, które spełniają nasze wysokie wymagania uznajemy za godne polecenia naszym Klientom.

**PROFESJONALNA PORADA NIE KOSZTUJE, A POMOŻE CI
ZAOSZCZĘDZIĆ TYSIĄCE !!!**

TEL. 891 - 7710 Fax 891 - 7711

*Osoby posiadające licencję "Mutual Funds" lub "Life Insurance",
oraz osoby z wykształceniem ekonomicznym, zainteresowane karierą
doradcy finansowego, proszone są o osobisty lub telefoniczny kontakt.*

*Nasz adres: 150 Lakeshore Rd. West, Mississauga, Ont. L5H 3R2
Tel. 891-7710, Fax 891-7711*

JAAS

HALINA BARANOWSKA
M.A. A.I.C.

**INWESTYCJE Z ZYSKIEM
12% PLUS**

oraz

- Ubezpieczenia na życie
- Ubezpieczenia chorobowe
- Ubezpieczenia hipoteki
- Planowanie finansowe
- Planowanie emerytalne
- RRSP, RRIF, renty dożywotnie
- Plany edukacyjne

Aby jutro było lepsze zaplanujmy je już dziś!

Po dodatkowe informacje proszę dzwonić:
TEL. (416) 629-8322 lub (416) 740-7463
Fax (416) 629-4767
5160 Explorer Dr., Suite 22, Mississauga, Ont. L4W 4T7

ANGIELSKI DLA AMBITNYCH

STRUCTURE AND WRITTEN EXPRESSION

Wyraz "to" może sygnalizować bezokolicznik oraz może być częścią wyrażenia przymkowego. "To park" jest bezokolicznikiem, "to the park" - wyrażeniem przymkowym.

Ćwiczenie I

Bezokolicznik oznaczcie przez I (infinitive) wyrażenia przymkowe przez P (prepositional phrase)

1. to pray
2. to pieces
3. to the stop
4. to stop
5. to end
6. to the end
7. to church
8. to draw
9. to teach
10. to the teacher

Ćwiczenie II

W poniższych zdaniach proszę podkreślić bezokoliczniki:

1. She wanted to go to the seaside.
2. To sleep very late is a waste of time.
3. She advised me to talk to my lawyer.
4. I do not know what to tell them.
5. Ask him to come to the office tomorrow morning.
6. To book it in advance is not easy.
7. Don't expect me to read to your son every evening.
8. I am trying to teach him to play bridge.
9. We have to translate it to Italian.
10. It was obvious to everybody that he was bound to fail.

Rzeczownik odślowny (Gerund) ma taką samą formę jak imiesłów czynny (Present Participle). Pamiętajmy, że Gerund nigdy nie funkcjonuje w zdaniu jako czasownik.

Ćwiczenie III

Oznaczcie odpowiednio formę -ing. Jeśli jest ona rzeczownikiem odślownym - przez G, jeśli imiesłowem - przez P.

1. He enjoys reading science-fiction books.
2. When I came downstairs, he was having his morning coffee and reading a newspaper.
3. Reading is his favourite pastime.
4. I have not heard of his being sick.
5. You are being very rude, you know.
6. Her becoming a manager involved many responsibilities.
7. The boss objected to my taking a week off in July.

8. I'll be taking a week off in July.
9. The baby's crying woke her up.
10. The baby's been crying for half an hour now.

Klucz

Ćwiczenie I

11, 2P, 3P, 4I, 5I, 6P, 7P, 8I, 9I, 10P.

Ćwiczenie II

1. to go, 2. to sleep, 3. to talk
4. to tell, 5. to come, 6. to book,
7. to read, 8. to teach, to play
9. to translate, 10. to fall

Ćwiczenie III

1. reading - G, 2. reading - P
3. reading - G, 4. being - G,
5. being - P, 6. becoming - G,
7. taking - G, 8. taking - P
9. crying - G, 10. crying - P

Opr.

DANUTA KUKULKA

ROYAL LEPAGE 227 Vodden Str.
BRAMPTON, L6V 1N2

ROYAL LEPAGE REAL ESTATE SERVICES LTD., REALTOR

DANUTA MAJEWSKA
Sales Representative

Bezpłatna porada i wycena domów
D z w o ñ :
biuro 457-5800;
dom 792-0866

Zobacz, nie pożalujesz!
Wolno stojący dom z garażem na duże dziecko (front 50 stóp),
4 sypialnie, 2 pełne łazienki, jedna z nich z "jacuzzi". Na podłogach deski i
wykładzina. Kuchnia odnowiona ze zmywarką do naczyń. Wymienione okna
na parterze i piętrze. Dom ten, całkowicie wykończony i bardzo dobrze
utrzymany, może być Twój za \$186,900.

20 czerwca w Warszawie odbyły się centralne uroczystości 200-lecia najwyższego polskiego odznaczenia wojskowego - Krzyża Virtuti Militari.

Zaproszono wszystkich rozslanych po świecie kawalerów Orderu wraz z rodzinami. W ambasadach i konsulatach odbyły się dla tych, którzy do Polski pojechać nie mogli - uroczystości lokalne.

Dziele orderu Virtuti Militari - najstarszego obecnie na świecie odznaczenia wojskowego liczą 200 lat. Tę wyjątkową nagrodę za zasługi ściśle wojenne, dokonane na polu bitwy w obliczu nieprzyjaciela, ustanowił król Stanisław August Poniatowski w czerwcu 1792 r. w szczególności dramatycznym momencie wojny polsko-rosyjskiej w obronie Konstytucji 3 Maja.

Historię orderu zapoczątkowały skromne owalne medale z łacińskim napisem **Virtuti Militari - Cnocie Wojskowej** oraz inicjałem królewskim SAR, rozdane najdzielniejszym oficerom i szeregowcom po zwycięskiej bitwie pod Zielenicami 18 czerwca 1792. **Wśród pierwszych osób uhonorowanych znaleźli się wówczas wybitni dowódcy Wojska Polskiego: gen. ks. Józef Poniatowski i gen. Tadeusz Kościuszko.** Medale Virtuti Militari, srebrne i złote, wykonywała mennica warszawska. Odznaczono nimi za kampanię polsko-rosyjską 525 osób. Skromny medal był później zastąpiony przez "czarnozmelmowany krzyż". Projekt królewski zakłada, iż Virtuti Militari będzie orderem składającym się z pięciu klas. Przegrana w wojnie z Rosją, a następnie tragiczne wydarzenia, które doprowadziły do upadku Polski w końcu XVIII w. nie pozwoliły wówczas na realizację tych zamierzeń.

Kilkanaście lat później, w **okresie Księstwa Warszawskiego (1807-1815) order został reaktywowany już w wersji krzyża z podziałem na**

200 LAT VIRTUTI MILITARI

pięć klas według skali zasług: Krzyż Wielki z Gwiazdą - I klasa, Krzyż Komandorski - II klasa, Krzyż Oficerski - III klasa, Krzyż Złoty - IV klasa, Krzyż Srebrny - V klasa. W tej wersji order istnieje do dnia dzisiejszego.

Orderem Virtuti Militari nagradzano żołnierzy polskich walczących w wojnach napoleońskich od Madrytu aż po Moskwę. Wśród kawalerów krzyża Virtuti Militari znaleźli się m.in. generałowie: ks. Józef Poniatowski, Jan Henryk Dąbrowski, Józef Chłopicki, Karol Kniaziewicz. Za męstwo w latach 1807-1814 uhonorowanych zostało ponad 2,5 tysiąca oficerów i szeregowych.

Wybuch powstania listopadowego i wojny polsko-rosyjskiej 1831 r. otworzył ostatni rozdział historii orderu w XIX w. Decyzją powstańczego Rządu Narodowego odznaczono 3863 osoby. Pierwszym odznaczeniem niepodległej Polski był właśnie order Virtuti Militari, reaktywowany przez Sejm ustawą z dnia 1 sierpnia 1919 roku.

Odznaczeni nim zostali bojownicy walk o niepodległość w latach I wojny światowej: żołnierze Legionów Polskich, formacji w Rosji i we Francji, obrońcy Lwowa, powstańcy śląscy i wielkopolscy, a także weterani powstania styczniowego. Najwięcej

krzyży Virtuti Militari otrzymali jednak żołnierze za waleczność wykazaną w wojnie polsko-bolszewickiej 1919-1920. Wyróżnieniem honorowano też sojuszników Polski, m.in. amerykańskich lotników z Eskadry Kościuszkowskiej. Order otrzymało również wielu ochotników - Polaków ze Stanów Zjednoczonych, żołnierzy Armii Polskiej we Francji.

Oprócz osób fizycznych, krzyżami Virtuti Militari V klasy uhonorowano miasto Lwów oraz sztandary najlepszych pułków Wojska Polskiego. W tym czasie nadano około 8,5 tys. krzyży. **Krzyż Wielki otrzymał**

naczelny wódz WP marszałek Józef Piłsudski, a także wybitny dowódca francuski z I wojny światowej, marszałek Francji, Wielkiej Brytanii i Polski **Ferdynand Foch**. Wśród kawalerów Krzyża Komandorskiego II klasy, obok generalów: Edwarda Rydza-Śmigłego, Kazimierza Sosnkowskiego, Władysława Sikorskiego znalazł się również gen. John J. Pershing, dowódca sił amerykańskich w Europie.

II wojna światowa - to kolejny rozdział w dziejach Virtuti Militari. Władze polskie na obczyźnie nagrodziły orderem żołnierzy Wojska Polskiego za wszystkie kampanie od Wojny Obronnej w 1939 r. przez Narvik, Tobruk, Monte Cassino, Falaise aż do zakończenia działań wojennych. Odznaczono również żołnierzy Armii Krajowej, szczególnie za ich bohaterką postawę w okresie powstania warszawskiego 1944.

Za waleczność wykazaną w czasie obrony we wrześniu 1939 r. Warszawa uhonorowana została Krzyżem Srebrnym Orderu Virtuti Militari. Ogółem za czyny męstwa w II wojnie światowej nadano ponad 5,5 tys. odznaczeń.

Order Virtuti Militari, którego dzieje są nierozdzielnie związane z bohaterami losami Polski przez 200 lat był zawsze odznaczeniem szcze-

gólnie ważnym i wyjątkowym. Od 1792 r. nadano łącznie około 25000 krzyży.

Jeśli zważyć setki bitew, w których w ciągu dwustu lat wzięły udział ponad 3 miliony żołnierzy polskich, liczba krzyży jest stosunkowo niewielka. Świadczy to o ogromnym autorytecie i wysokiej randze orderu Virtuti Militari jako wyjątkowej nagrody za dowodzenie i męstwo na polu walki.

Od r. 1943 - także Ludowe Wojsko Polskie, a później władze komunistyczne w PRL uzurpowały sobie nadawanie krzyża Virtuti Militari. Nadano ponad 5100 krzyży. Oczywiście wśród udekorowanych znaleźli się ludzie godni tego orderu. Ale fakt nadania krzyża Virtuti Militari wielu sowieckim dygnitarzom (m.in. J. Stalinowi), wzbudzał od razu protesty. Szczególnie fakt nadania orderu Virtuti Militari Leonidowi Breżniewowi doprowadził do deprecjacji w oczach społeczeństwa polskiego tego najbardziej godnego szacunku odznaczenia bojowego.

"Nowy Świat"

**NAJSTARSZE
POLONIJNE
BIURO POMOCY
IMIGRACYJNEJ
LECH W. PRUSIŃSKI**

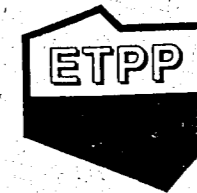
Magister praw
Długoletni kierownik Biura Pomocy Imigrantom

Załatwianie stałego pobytu, wiz turystycznych, sponsorowanie imigracji do U.S.A., wypełnianie formularzy imigracyjnych, indywidualny serwis

Bezpłatne porady we wtorki 12⁰⁰ - 19⁰⁰
Prosimy o telefoniczne ustalenie wizyt.

194 Garden Avenue, Toronto, Ont. M6R 1H7

Tel. (416) 588-1659

TEACHING ENGLISH IN POLAND

IF YOU HAVE TEFL/TESL TRAINING
AND EXPERIENCE,

we have teaching positions
for you

- SHORT TERM OR LONG TERM ASSIGNMENTS /FROM 3 MONTHS TO 1 YEAR/
- MONTHLY ALLOWANCE
- FREE ACCOMMODATION
- MEDICAL INSURANCE
- VOLUNTEERS PAY THEIR OWN AIR FARES.

For details and application forms, contact:

Canadian Polish Congress - Toronto District
Education and Training Programs for Poland Committee

**425 Adelaide St. W. 5th Floor,
Toronto, Ontario, M5V 3C1
Tel. /416/ 392-0503
Fax /416/ 392-1085**

- This program is financially supported by the Task Force on Eastern & Central Europe, External Affairs, Ottawa

POLISH CANADIAN COMMUNITY SERVICES

w ramach akcji

"LATO W MIEŚCIE"

organizuje obóz dzienny dla dzieci. Przewidywane są dwie lokalizacje, jedna w szkole Bishop Marocco na rogu Bloor i Dundas, a druga w szkole St. Leo, na ulicy Stanley, w Mimico. Obóz będzie trwał od 6 lipca do 28 sierpnia. Można zapisywać dzieci na poszczególne tygodnie.

CENA BARDZO PRZYSTĘPNA!

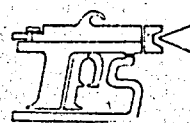
Po szczegółowe informacje prosimy dzwonić pod numer

tel. 533-9471

codziennie od 10:00 rano do 4:00 po południu, z wyjątkiem piątków. W pozostałych godzinach można zostawić nagraną wiadomość na maszynie pod tym samym numerem telefonu. W dniach 24, 26 i 29 czerwca, w celu ułatwienia rodzicom zapisania dziecka na obóz, biuro będzie otwarte do godziny 8:00 wieczorem.

CREDIT UNION
ŚW. STANISŁAWA
i ŚW. KAZIMIERZA
serdecznie zaprasza
na spotkanie z posłem RP
JANEM KRÓLEM
we czwartek, 25 czerwca
o godz. 7:00 wieczorem,
w Dolnej Sali Credit Union
przy 220 Roncesvalles Ave.

THE PAINT SHOPPE SERVICES

Zdejmowanie starej farby, malowanie tądzi, ciężarówek i urzędzeń farbami i emaliami w znakomitym gatunku, specjalne zamówienia

TED BANFIELD

6198 Netherhart Road, Unit 2
Mississauga, Ontario L5T 2G7

TEL.: (416) 670-5820 Fax: (416) 670-5821

ZAPROSZENIE

Już niedługo, w 1993 r. odbędą się w Kanadzie wybory federalne. Będą to zapewne bardzo "gorące" wybory, nietypowe liczbą partii. Czy my, społeczność polonijna, odegramy w nich jakąkolwiek rolę? Jest nas sporo, zwłaszcza w metropolii Toronto. Aby cokolwiek znaczyć - to rozumie każdy - musimy być widoczni i aktywni. Ale z naszą aktywnością jest raczej słabo. Zaczniemy więc może od obecności. Chciałbym zaprosić wszystkich Rodaków z okręgu Etobicoke - Lakeshore, bez względu na ich partyjne sympatie, na **pierwsze w Ontario** zebra- nie nominacyjne kandydata do parlamentu w wyborach 1993, z ramienia Partii Konserwatywnej.

Choć nie będziemy wybierać kandydata, dajmy poznać politykom, że będziemy wybierać posła w 1993. UDZIAŁ W KANADYJSKIEJ POLITYCE JESTEŚMY WINNI SAMI SOBIE - JEŻELI NIE CHCEMY BYĆ I CZUĆ SIĘ OBYWATELAMI DRUGIEJ KATEGORII.

Zapraszam więc Państwa, jako obserwatorów na spotkanie wyborcze w okręgu, który obecnie reprezentuje w Ottawie konserwatyista, przyjazny sprawom polskim i polonijnym PATRICK J. BOYER.

W.M. Wojnarowicz, M.A.
P.C. Advisory Council
Etobicoke - Lakeshore

Date: **Monday, June 29, 1992**
Location: **Etobicoke School of the Arts, 675 Royal York Road (North of The Queensway), Etobicoke, Ont.**
Time: **6:45 p.m. Registration**

7:30 p.m. Meeting

Special Guest Speaker

The Hon.

ROBERT STANFIELD

Former National Leader
Progressive Conservative Party
of Canada

Live Entertainment

Light Refreshments will be served

BEZPŁATNY KORESPONDENCYJNY KURS BIBLIJNY II

Możesz dowiedzieć się z Pisma Świętego o Przyszłości naszej planety, biblijnych zasadach zdrowia, czy Jezus przyjdzie jeszcze raz? czy umarli żyją? oraz wiele innych fascynujących tematów w czasie studium. Kurs jest opracowany po angielsku (poziom średni) i po polsku (poziom podstawowy i średni). Jeżeli nie posiadasz Biblii, za \$29 Can. z wysyłką możesz nabyć Biblię w j.polskim (nowy przekład). Napisz jaki kurs Ciebie interesuje. Powiedz o kursie swoim znajomym.

Nasz adres: KKB, 294 West Lane #4,
Moncton N.B. E1C 6V6 Canada

FUNDACJA im. Maksymiliana Kolbe, organizator KONKURSU FOTOGRAFICZNEGO "MISSISSAUGA- 92"

imprezy związanej z
125 ROCZNICĄ KANADY
uprzejmię zaprasza

na uroczystości, które odbędą się w dniu 1 lipca 1992 od godz. 12:00 do 5:00 w Civic Centre, 300 City Centre Dr., Mississauga.

W Centralnej Bibliotece Mississaugi będzie prezentowany Konkurs Fotograficzny "MISSISSAUGA-92" z udziałem sponsorów:

- Image Professional Photography
- Japan Camera R
- Lucky Star Art Gallery
- Pekao Trading Company (Canada) Ltd.
- St. Stanislaus-St. Casimir's Polish Parishes Credit Union Ltd.
- Ten Auto Centre.

Z poważaniem
JERZY MAZUREK
Komitet Wykonawczy
Fundacji im. M. Kolbe

KOŚCIÓŁ ŚW. ALEKSANDRA W KIJOWIE Szansa dla katolików na Ukrainie

Do Kanady i USA przyjechał specjalny wysłannik biskupa żytomirsko-kijowskiego Jana Purwińskiego pan Zawadzki, w celu zdobycia środków na odbudowę kościoła św. Aleksandra w Kijowie. Jest to jeden z dziesiątków kościołów zwróconych parafiom na terenie b. ZSSR. Niestety, budynki zwracane są w strasznym stanie, ulegały bowiem świadomej dewastacji. Rzymskokatolicki Kościół św. Aleksandra w Kijowie podczas rewolucji przekazano na tymczasowe mieszkanie dla robotników. Kłozety wybudowano dokładnie w miejscu, gdzie stał ołtarz. I tak zostało i wtedy gdy położony na wzgórzu kościół o przepięknej kopu-

le zamieniono na planetarium, by w czasach stalinowskich stać się centrum - muzeum ateizmu. W latach pieriestrojki otwarto tu Republikańskie centrum duchowej kultury Ukrainy. Centrum, by jakoś dorobić wyświetlało pornograficzne filmy. Tego już było za wiele. Miejscowi katolicy przychodzili na niedzielne msze pod bramę kościoła. Nabożeństwa uliczne zaczęły gromadzić tłumy.

W końcu oddano zdewastowany budynek. 13 stycznia 91 roku, pod warunkiem, że zostanie odnowiony. Koszty obliczono wstępnie na około 1 milion dolarów. Remont rozpoczęła polska firma Energopol.

Episkopat niemiecki przekazał 50000 marek. Kardynał Wiednia 47000 dolarów oraz zebrał z różnych instytucji 75000 dolarów. Nie wystarczyło na ukończenie remontu dachu. Polska nie może pomóc kijowskiej parafii, natomiast wysyła

wielu księży na Ukrainę i w głąb Rosji.

Gdy w 1988 odbyły się obchody 1000-lecia Chrztu Rusi, obecny na uroczystościach kardynał O'Connor z Nowego Jorku obiecał poparcie dla uratowania wspaniałego sakralnego obiektu. Wysłannik wierzy, że uda mu się uzyskać pomoc od parafii w USA i w Kanadzie i w tym celu spotka się z arcybiskupem Ambroziem. Parafia określana jako wrota katolicyzmu na wschód prosi o pomoc katolików kanadyjskich. Z apelem zwraca się zwłaszcza do Polaków, bowiem w 50-tysięcznej parafii przeważają Polacy. Pierwsza msza święta w poświęconym dla Jana Pawła II kościele odprawiona będzie w intencji tych, którzy przyczynili się do odbudowy kościoła. Otwarto na ten cel konto w Credit Union, parafii św. Stanisława i św. Kazimierza w Toronto.

Neoklasycyzyński kościół św. Aleksandra przed II wojną światową. Obecnie zniszczone są wnętrza, dach i ściany zewnętrzne

TEGO JESZCZE NIE BYŁO !

Dwu-dniowe spotkanie-piknik Polonii w Place Polonaise, Grimsby

4 LIPCA

W programie

- eliminacje do MISS BIKINI
- zabawa na świeżym powietrzu przy muzyce zespołu ECHO (16:30 - 21:30)
- gry i turniej siatkówki
- Polska Dyskoteka (21:30 - 1:00)

5 LIPCA

W programie

- msza polowa o godz. 12:00
- do tanca gra zespół Tamburyn
- final MISS BIKINI
- Polska Dyskoteka (21:30 - 1:30)

Uwaga! Wszystkie chętne kandydatki powyżej 16 lat, które chcą brać udział w konkursie Miss Bikini proszone są o kontakt pod numerami telefonów: Place Polonaise 945-9261, Radio Pionier 522-2777 lub w Polskiej Dyskotece w każdą Sobotę od 21:00 do 1:00, 644 Barton St. E. Hamilton.

ATRAKCYJNE NAGRODY! ZABAWA DLA KAŻDEGO!

LIMITED PARTNERSHIP

Limited Partnership są podobne w swojej działalności do Mutual Funds w tym sensie, że inwestorzy oddają swoje pieniądze fachowcom, by nimi zarządzali. Inwestor ma możliwość zainwestować pieniądze w duże przedsięwzięcie tylko dlatego, że nie jest sam i że z dziesiątkami innych inwestorów stworzy odpowiednio duże pole inwestycyjne. Każdy z inwestorów zgadza się na konkretne przedsięwzięcie, ale nie bierze bezpośredniego udziału w zarządzaniu. Tak w największym uproszczeniu przedstawić można Limited Partnership. Jest to forma organizacyjna przedsiębiorstwa utworzona z dwóch grup partnerów: "Limited Partners" i "General Partners". Funkcjonowanie Limited Partnership przedstawia poniższy schemat.

Należy pamiętać, że "General Partner" jest czynnie zaangażowany w przedsięwzięcie. To on np. kupuje ziemię, uzbraja teren, planuje i

buduje osiedle, a następnie sprzedaje, czy wynajmuje domy. On też informuje o przebiegu prac. "Limited Partners" podejmuje ryzyko finansowe straty zainwestowanych pieniędzy.

Limited Partnership powstaje najczęściej w dziedzinach takich jak nieruchomości - Reale Estate - np. stajemy się udziałowcami budowy kompleksu "domków" na Florydzie.

Oil & Gas - np. inwestujemy w konkretne przedsięwzięcia w poszukiwaniu bogactw naturalnych.

Capital Venture - inwestujemy w ryzykowne przedsięwzięcia z innych dziedzin.

Zanim ktokolwiek zdecyduje się na zainwestowanie w Limited Partnership powinien rozpatrzyć możliwe "rafy", na które może się natknąć:

- niska płynność - często bardzo ograniczona możliwość odsprzedaży swego udziału;
- szczegółowość projektu - często

nie wiemy na jakie konkretne cele przeznaczone będą zainwestowane pieniądze;

- konflikt interesów - cele "General Partners" mogą być całkiem inne niż "Limited Partners";

- czas trwania inwestycji - w skrajnych przypadkach zainwestowany kapitał może leżeć latami.

Powyższe punkty pokazują, że Limited Partnership jest "limited" jeszcze w jednym znaczeniu. Jest on odpowiednim wyborem dla bardzo małej grupy inwestorów.

**RYSZARD BIERYŁO
MAREK KAWKA**

WKLAD

Limited Partners
- pieniądze

General Partners
- doświadczenie
- czas
- tzw. "efekt skali"

ODPOWIEDZIALNOŚĆ

- do sumy włożonego kapitału

- wynik finansowy przedsięwzięcia

CEL

- dochody inwestycyjne
- uczestnictwo w podziale "capital gains"
- odpisy podatkowe

- otrzymywanie wynagrodzenia za zarządzanie
- udział przy podziale "capital gains"

O CUKRZE

ciąg dalszy

Jednym z kierunków naszego działania w zakresie "poprawiania" natury jest oczyszczanie żywności. Początek tego procesu zaczął się niewinnie od oddzielenia skorupy od miąższu, która go ochraniała, obdarca ze skóry, czy też umycia poszczególnych składników pożywienia. Z czasem czyszczenie produktów przyrody przybrało formy groteskowe. Rafinujemy szereg produktów do tego stopnia, że usuwamy z nich wiele składników odżywczych i włókien, które są niezbędne dla właściwej pracy naszego organizmu. Być może opanowanie przemysłu spożywczego przez chemików jest prawdopodobnym wytłumaczeniem tego działania, ponieważ chemicy zawsze dążą do otrzymania substancji jak najczystszych. Początkowo w tym dążeniu do doskonałości nie widziano nic złego, bo nie zdawano sobie sprawy ze związku pomiędzy zdrowiem człowieka a tym co on je. Obecnie nie łatwo zatrzymać tej gigantycznej rozpedzonej maszyny, niszczącej znaczną część tego, co Ziemia rodzi.

Jednym z przykładów jest oczywiście biały rafinowany cukier. O jego szkodliwym wpływie na nasz organizm mówi się coraz głośniej. Również przemysł spożywczy nie pozostaje w tyle i zaczął wprowadzać na rynek artykuły, tzw. "diet" zastępując cukier substytutami. Jeśli chodzi o substytuty cukru, to na razie nie ma zgody co do szkodliwości sacharyny, cyklamarów czy aspartaminy. W pewnych przypadkach aspartamina została skorelowana z nadaktywnym zachowaniem, bólami głowy i problemami z kontrolą nastrojów. Jest to wynikiem reakcji na jeden z jej składników: fenylola-

lanina, która jest przekształcana w inne związki posiadające stymulujący lub toksyczny charakter. Zwolennicy medycyny chińskiej uważają cukier za substancję trującą, a "nutra sweet" tysiąc razy gorszą.

W tradycji chińskiej występuje podział pożywienia ze względu na smaki, jednym z rozróżnianych smaków jest smak słodki.

Pierwszym działaniem słodczy jest wzmacnianie, jednak pod pojęciem "słodki" rozumiane są przede wszystkim gotowane ziarna zbóż, które stanowić powinny około 50% całości pożywienia. Właśnie taki sens ma chińskie twierdzenie o wzmacniającym działaniu smaku słodkiego. Oznacza to dostarczanie ciała "chi", czyli energii życiowej oraz harmonizowanie ciała i umysłu. Słodczy nie ma nic wspólnego z białym rafinowanym cukrem.

Idealnym rozwiązaniem byłoby zaprzestanie jedzenia cukru w ogóle, ludzie, którzy nie słodzą pożywienia łatwo przyzwyczajają się do jego naturalnego smaku. Niewiele ludzi zauważa, że ich receptory smakowe zostały osłabione przez cukier na przestrzeni lat.

Bioenergoterapia
BOGUSŁAW
RZEPECKI
Radiestezja
(416) 633-4469

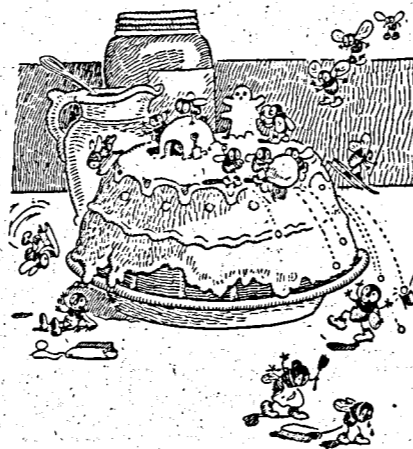
Dowsing —
Therapeutic touch

Przez używanie substytutów cukru, potrzeba doznawania słodkości w pożywieniu będzie utrwalona i przyjemność jedzenia naturalnych produktów będzie ciągle przytępiona. Jakkolwiek substytuty cukru posiadają mniej kalorii, to jednak powodują silną potrzebę spożycia cukru, która pociąga za sobą spożycie wysokokalorycznych produktów. Przerwanie zwyczaju jedzenia cukru jest trudne dla długoletnich jego smakoszy. Czy zgadzamy się z tym, czy nie, cukier może się stać uzależnieniem. Spożywając naturalne pożywienie (warzywa, pieczywo z całego przemiału, płatki zbożowe, pasty i bogate w skrobię fasole w szczególności) w celu zastąpienia tak zwanej "junk food" wytworzymy odczucie sytości, które ograniczy apetyt. Zwiększając spożycie surowych owoców (nie soków) również wpłyniemy na ograniczenie potrzeby spożycia cukru. Również podanie do diety herbaty z cukrecji lub żeńszenia utrzyma energię na wysokim poziomie i potrzebę spożycia cukru na niskim.

Szczególnie zagorzałym zwolennikom cukru polecam jednak zamiast cukru białego na miód lub melasę "brown sugar".

Pozytywnym aspektem miodu i melasy w porównaniu do zwykłego cukru jest to, że ludzie używają ich w mniejszych ilościach, ponieważ wydają się być słodsze. Również zawartość minerałów, enzymów, i witamin pomimo że minimalna jednak nie jest bez znaczenia.

BOGUSŁAW RZEPECKI

HUMBERVIEW INSURANCE

BROKERS LTD.

183 RONCESVALLES AVE. TORONTO, ONT.
TEL. (416) 531-4647 Fax: 531-2396

- ZAPROSZENIA
- WIZY
- WYMIANA PASZPORTÓW
- UBEZPIECZENIA SZPITALNE DLA ODWIEDZAJĄCYCH
- BILETY SAMOLOTOWE DO POLSKI

UBEZPIECZENIA NA:

DOMY
SAMOCHODY
KOMERCYJNE SKLEPY

HUMBERVIEW TRAVEL

183 RONCESVALLES AVE. TORONTO, ONT.
TEL. (416) 588-0039 Fax: 531-2396

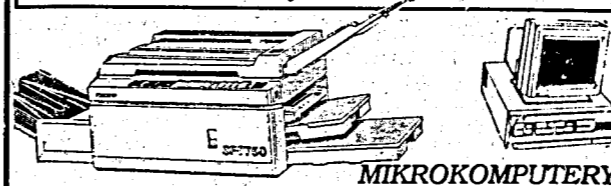
AUTHORIZED DEALER

TIPS Tomasz Iwanowski Professional Services Ltd.

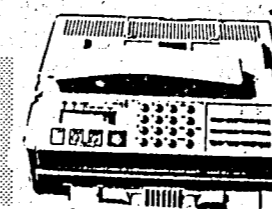
440 WINFIELD TERRACE, MISSISSAUGA
TEL. 399-9950 lub 890-4756 (całą dobę)
FAX 890-6092

Jako niezależni dystrybutorzy możemy dopasować do Waszych potrzeb biurowych sprzęt elektroniczny klasy światowej

KOPIARKI

- możliwość kupowania na raty
- wynajem (Lease)
- wymiana na nowe
- pełna gwarancja fabryczna na wszystkie artykuły

SHARP FAXY

The W. Reymont Foundation
TORONTO

Credo: "Polskie dziedzictwo kulturowe, naszą dumą i powinnością"

ORGANIZUJE

LATO '92 W POLSCE

KOLONIE: 4.07. - 29.07.92
wiek dzieci: 11-15 lat Mielno k/Gniezna, woj. poznańskie

OBOZY: 7.07. - 28.07.92
wiek młodzieży: 10 - 18 lat
- Jeździecki dla początkujących - Legia W-wa
- Jeździecki dla zaawansowanych - Legia W-wa
- Językowo-sportowy - AWF W-wa
- Żeglarski - Giżycko
- Wypoczynkowo-turystyczny - Piwniczna

STUDIA LETNIE:
wiek: młodzież akademicka
• Katolicki Uniwersytet Lubelski
• WSP - Kraków
• Szkoła w Sopotcie

Zgłoszenia:

P.A.C. TRAVEL
1640 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 4A8
TEL. 537-4111

ZAPRASZAMY

Prezes Fundacji
Stanisław Hawryszko

Horoskop tygodnia

24 czerwca - 30 czerwca

BARAN: 21 marca - 20 kwietnia
Tydzień wielu możliwości. Zajęta sytuacja i układy, które mogą skomplikować od dawna planowane przedsięwzięcia. Natomiast ryzykowne posunięcia wróżą powodzenie. Ważne będzie umiejętne wybranie właściwej chwili do podjęcia inicjatywy. Licz zarówno na własne doświadczenie, jak i w pewnym stopniu na swoją intuicję... Znak ważny - Skorpion, unikaj Bliźniąt. Dzień miły - środa, cyfra - 5.

BYK: 21 kwietnia - 21 maja
Ewentualne trudności, które pojawią się na początku tygodnia, przyjmij bez zniecierpliwienia, bo mija nadspodziewanie szybko. Dalszy bieg wypadków powinien skłaniać do optymizmu. Szczególnie jakaś sprawa zawodowa wróży będzie korzystny obrót. Nadto szansa na udowodnienie własnych możliwości i talentów. Znak sprzyjający - Wodnik, unikaj Wagi. Dzień ważny - poniedziałek, cyfra - 8.

BLIŹNIĘTA: 22 maja - 21 czerwca
Zarysują się w tym tygodniu dobre widoki w sprawach, które interesują Cię na co dzień. Trzeba jeszcze będzie dopiąć do łow, a także postarać się o sympatię i życzliwość osób, z którymi będziesz mieć do czynienia. Strzeż się plotek, uciekaj od intrygi! Ta droga może Cię bowiem zaprowadzić w fatalnym kierunku i z dotychczasowych szans - nieć. Znak popierający - Rak, unikaj Ryb. Dzień miły - sobota, cyfra - 7.

RAK: 22 czerwca - 22 lipca
Spotkasz się z propozycją interview wartą uwagi. Zostaw sobie jednak trochę czasu na odpowiednio przygotowanie, bo wygląda to na Twoją wielką szansę. Dobrze byłoby też poznać zdanie bliskich, bo weni oni będą mieli coś istotnego do powiedzenia. Znak miły Waga, unikaj Strzelca. Dzień ważny - środa, cyfra - 5.

LEW: 23 lipca - 23 sierpnia
Dni wypełnione licznymi obowiązkami, przekraczającymi zwykłą pracovitą normę tygodniową. Te dodatkowe zajęcia wypłyną dość nieoczekiwanie, ale spotkają się z Twoją aprobatą. Będziesz narzekać, że masz dużo roboty, ale nie będzie cię opuszczać zadowolenie, bo sprawy warte wysiłku. Znak ważny - Koziorożec, unikaj Barana. Dzień miły - niedziela, cyfra - 3.

PANNA: 24 sierpnia - 22 września
Czyjaś sympatia i życzliwość uświadomi Ci słuszność własnego postępowania w sprawie, która właśnie teraz wypływa na pierwszy plan. Natomiast w bliskim otoczeniu, zawodowym trzeba będzie przeanalizować swoją opinię na temat planów dotychczas mało cenionych. Znak sprzyjający - Wodnik, unikaj Wagi. Dzień miły - środa, cyfra - 4.

WAGA: 23 września - 23 października
Natlak zajęć i pilnych terminów. Tak można w skrócie określić najbliższy tydzień. W dodatku dadzą o sobie znać jakieś nie załatwione sprawy i wszystko to spleczy się naraz! Na szczęście ktoś zechce Ci pomóc i zdejmie z głowy część obowiązków. Niemniej zostanie jeszcze niemało. Trzeba się będzie dobrze nabeździć, by wybrać na czas. Znak ważny - Lew, unikaj Raka. Dzień miły - piątek, cyfra - 5.

SKORPION: 24 październ. - 22 listopada
Możesz znaleźć się teraz między młotem i kowadłem. Z jednej strony spotkasz się z uznaniem dla własnej działalności. Twoje zdanie będzie podobne. Ktoś inny, kto też ma na ten temat coś do powiedzenia nie doceni w pełni Twego postępowania! Musisz umiejętnie przebrnąć przez tę niewygodną sytuację. Na pewno takownie i spokojnie. Znak, na który możesz zawsze liczyć - Ryby, unikaj Byka. Dzień ważny - czwartek, cyfra - 2.

STRZELEC: 23 listopada - 21 grudnia
Tydzień zapowiada się bardzo dobrze. Czeka Cię sprawa nowe i interesujące. Nie najgorzej powinna się też układać sytuacja materialna, choć wydatków może być sporo. Rozmowa z kimś Ci przychylnym da Ci wiele, pomoże zrozumieć sprawy, które wydawały Ci się skomplikowane, a okazały zupełnie proste. Znak sprzyjający Rak, unikaj Skorpiona. Dzień miły - sobota, cyfra - 4.

KOZIOROŻEC: 22 grudnia - 20 stycznia
Najbliższe dni upłyną pod znakiem nowych pomysłów i dobrych chęci. Zechcesz, aby nabrały konkretnego kształtu, a są szanse, które Ci to ułatwią. Niech to tylko nie będzie słomiany ogień. Tym bardziej, że warto będzie się przyłożyć, bo plany okazały się rzeczywiście sensowne. Znak ujmujący - Lew, unikaj Raka. Dzień ważny - wtorek, cyfra - 6.

WODNIK: 21 stycznia - 18 lutego
Znani ludzie, ale nowe sprawy. Zetkniesz się z problemami, które powinny Cię zainteresować. Niektóre po prostu z ciekawości, ale inne dlatego, że warto się nimi zająć. Nie daj się więc ubiec komuś, kto będzie w podobnej sytuacji, a zechce być szybszy od Ciebie... Szkoda byłoby zmarnować okazję. Znak sympatyczny - Panna, unikaj Barana. Dzień miły - sobota, cyfra - 8.

RYBY: 19 lutego - 20 marca
Dobra atmosfera przeplatać się będzie z chwilami napięć. Nie będzie ich aż tyle, żeby załamywać ręce i upadać na duchu. Staraj się działać energicznie i być optymistą! Taka metoda szybko da wyniki, na których Ci zależy. Znak popierający - Bliźnięta, unikaj Wagi. Dzień miły - poniedziałek, cyfra - 3.

IMIGRACJA

Pytanie: Czy muszę mieć adwokata do sprawy imigracyjnej? Oni są strasznie drodzy. Jak znaleźć dobrego i taniego adwokata?

Odpowiedź: Do sprawy imigracyjnej nie musi Pan brać nikogo. Często jednak przygotowanie sprawy może oznaczać wygranę lub przegranie. Każdy adwokat pracuje według swoich stawek. Należy ceny porównać. W prowincji Ontario można się zwrócić do "Law Society of Upper Canada". Podadzą kilka nazwisk. Można też sobie poszukać kogoś w "Yellow Pages". Do spraw imigracyjnych można wziąć konsultanta, który może mniej żądać niż adwokaci. Ale może też liczyć więcej - bo też pracuje według swoich stawek. W "Yellow Pages" jest długa lista konsultantów pod hasłem "Immigration". Polacy ogłaszają się w polskich gazetach i książce telefonicznej. Istnieje także organizacja konsultantów pod nazwą "Organization of Professional Immigration Consultants".

Pytanie: Przyleciałam na lotnisko do Toronto, gdzie mnie zatrzymano i zarzucono, że nie przyleciałam ze względów turystycznych, lecz zarobkowych. Zapłaciłam \$5,000.00 kaucji i mnie wypuścili. Przeszłam przez zieloną granicę i jestem teraz w USA. Chcę wrócić do Polski, ale nie mam paszportu. Co mam zrobić?

Odpowiedź: Powinna Pani udać się do najbliższego konsulatu kanadyjskiego. Należy sprawę wyjaśnić i poprosić o zwrot paszportu i biletu. Konsulat to załatwi. Stracił Pani kaucję, bo nie spełniła Pani warunków wypuszczenia. Jeśli z jakich powodów nie może Pani tego załatwić, należy się zwrócić do władz polskich o paszport w celach powrotu. Jeśli bilet nie stracił ważności, w LOT może Pani bilet "odtworzyć".

HANIA SOKOLSKA
766-4779/345-9012

RENEWAL CONSTRUCTION & DECORATION

Instalacje elektryczne, renowacje łazienek, kuchni, wykładziny, kafelki, wykańczanie piwnic
BEZPŁATNA WYCENA
☎ 249-5212

Dr. JOLANTA JASTRZEBSKA

LEKARZ OGÓLNY
• Choroby skóry
• Choroby dzieci
Przyjmuje w poniedziałki i czwartki w g. 10 - 18, wtorki, środy, piątki w g. 10 - 20, w soboty w g. 9 - 13 (Pierwsza i trzecia sobota miesiąca gabinet nieczynny)
TEL. 583 7878
2333 Dundas St. W. 404

If You're ambitious, trustworthy and would like to earn TOP PAY salary in the comfort of Your own home, don't delay. Send today for free information package.
Please enclose \$2.00 for postal services+stamp. Limited time offer.
HOMEWORKERS DIRECT MARKETING
P.O. Box 97005
Toronto, Ont. M6R 3B3

ARNOLD PENK

GOLD MASTER SALESMAN

PONTIAC, BUICK, CADILLAC & GMC TRUCKS

SALES & LEASING
NISKIE OPROCENTOWANIE
lub RABAT

ARNOLD PENK przedstawiciel firmy General Motors istniejącej od 1922 roku, oferuje Państwu szeroki wybór nowych i używanych samochodów.

- Pełna gwarancja fabryczna na samochody GM
- Bezplatna gwarancja antykorozyjna na okres sześciu lat...

- ARNOLD PENK specjalizuje się w sprzedaży samochodów i finansowaniu pożyczek od dwudziestu lat.
- Jest jednym z najlepszych w tej dziedzinie na terenie Kanady.
- Znany również jako społecznik, pomaga swoim Klientom w trudnych sytuacjach.
- Załatwia sprzedaż, pożyczkę oraz oferuje pomoc w znalezieniu ubezpieczenia.
- Osobista opieka ARNOLDA PENKA przez cały okres posiadania auta.
- PENK gwarantuje najlepsze warunki kupna.

PAMIĘTAJ! ZAKUP SAMOCHODU JEST POWAŻNĄ TRANSAKCJĄ, TRZEBA WIEDZIEĆ KOMU MOŻNA ZAUFAC. DOŚWIADCZENIE, WIEDZA I UCZCIWOŚĆ JEST PODSTAWĄ BIZNESU ARNOLDA PENKA

Po wszelkie informacje proszę dzwonić 964-3211 lub do domu o każdej porze 771-0688, podając nazwisko i numer telefonu.

832 Bay St., Toronto Ont. (przy College St.)

Zbigniew Obrębski

Artysta-fotograf.

Wykonuje na zamówienie zdjęcia portretowe oraz ślubne
tel (416) 694-3792

PolBiz

BUSINESS WITH POLAND NEWSLETTER

IMPORT • EXPORT • INWESTYCJE W POLSKĘ
Inne ważne polskie przepisy prawa •
podatki • celna • adwokat • kontakty
cyfry • daty • opinie • ceny

Interesujesz się biznesem w Polsce ?

Wydajemy PolBiz miesięczny magazyn niezbędny dla każdego zainteresowanego tym tematem.

Numer z zeszłego miesiąca wysyłamy bezpłatnie
Bieżące numery dostępne są przez prenumeratę lub bezpośrednio w:

TORONTO		MISSISSAUGA	
Master Printing Inc. tel. 761-9659		Quality Sausage (Roncesvalles) tel. 533-7054	
Głos Polski tel. 533-9460		Mazowsze Meats & Deli tel. 897-9647	
Roncesvalles Bakery tel. 535-7143		Krakow Delicatessen tel. 897-0695	
Polimex tel. 537-7914		SCARBOROUGH	
Gazeta tel. 531-3230		Polka Delicatessen tel. 289-0379	

W celu zamówienia prenumeraty lub darmowego numeru napisz lub zadzwoń do redakcji
MASTER PRINTING INC. 2965 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6P 1Z2
Tel. (416) 761-9659 Fax (416) 761-1933

TLUMACZENIA Z 9 JĘZYKÓW

Habbank
communications

Maclej Syrokomla

255-5691
Fax 251-8236

2559 Lakeshore Blvd. W. ste. 40

STUDIO ANKA
Anka Czudec
photographer

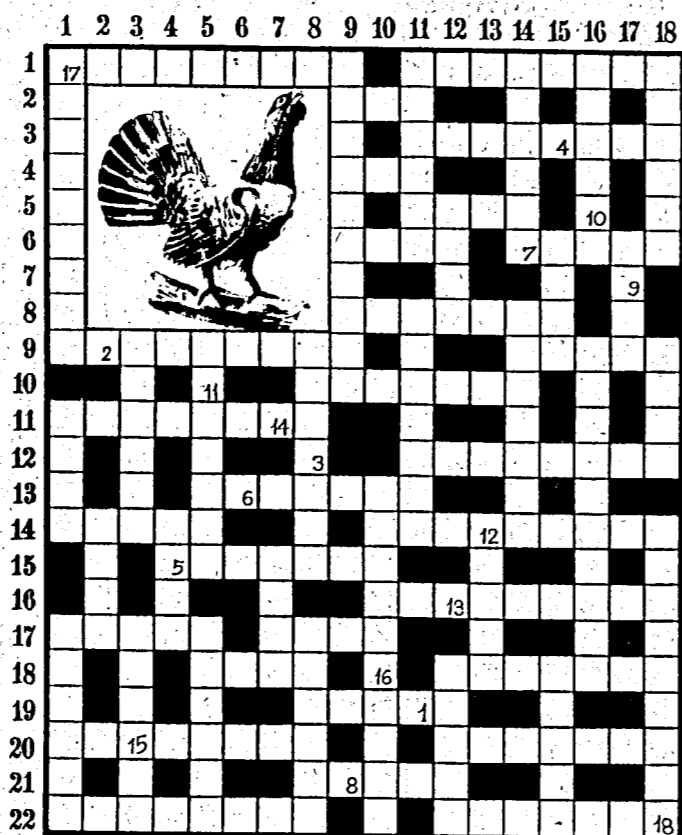
2374 Bloor St. West, Toronto
(416) 769-4488

POZIOMO: 1 — jest powalony i pozbawiony energii • ma tylko jeden garb • 2 — poezja lego amerykańskiego poety, nowelista i krytyka literackiego wywarła wielki wpływ na symbolistów (1809—49) • 3 — Czerwony w bajce dla maluchów • 4 — cyrk lodowcowy • 5 — nie-jeden z władców państw skandynawskich nosił to imię • 6 — najkrótszy w roku • bardzo słodka kminówka • 8 — był twórcą nowożytnej literatury rosyjskiej (1799—1837) • 9 — należy do instrumentów smyczkowych • drzewo o ogromnych, pierzastych liściach (rodzina palm) • 10 — służy również do umacniania nasypów ziemnych • 11 — dawniej: ciemne pomieszczenie więzienne, łach • 12 — przedstawicielstwo dyplomatyczne • 13 — łowny kurak (w czasie loków wydaje charakterystyczne dźwięki, zwane pieśnią) • 14 — ta królowa Kolchidy pomogła Jazonowi w zdobyciu „złotego runa” • było pierwszą — historycznie — formą produkcji przemysłowej • 15 — specjalista w zakresie przygotowania i prowadzenia wojny • 16 — wtajemniczony „utrzymujący kontakt” z siłami nadprzyrodzonymi • 17 — ważne, odpowiedzialne zadanie do spełnienia • składa się z dodatnio naładowanego jądra i z powłok ujemnie naładowanych elektronów • 18 — już się rozpoczęło • życzenia przyjmuje w grudniu • 19 — zdobi lub ściągga luźną część stroju • 20 — obelga słowna • jedno do drugiego, a zbierze się miarka • 21 — bywa groźniejsza od lwa • 22 — obraz malowany farbami wodnymi • kjarzy się z wolnością i braterstwem

PIONOWO: 1 — jest mniejszy od kandelabra • powieść E. Orzeszkowej • pociecha Noego • pracowity owad • 2 — skórki z łoch • 3 — sieć używana głównie do połowów pod lodem (w wodach śródlądowych) • z tej rośliny zielonej smaczne pierwsze danie • 4 — królka rozprawa na dowolny temat • 5 — człowiek zdradzający swoje ideały • w drugiej wojnie światowej był jednym z rejonów lądowania amerykańsko-brytyjskiego desantu w Alryce Pln. • 7 — odmiana chałcedonu • 8 — drażniący, parząco-duszący gaz bojowy • szybko rosnące drzewo z rodziny wierzbowatych • 9 — objawienie, wizja • 10 — zajmuje się pomiarami wielkości wykonywanej pracy mięśni, wydajności pracy silników itp. • 11 — akt prawny mający moc ustawy wydany przez Radę Państwa (z upoważnienia Sejmu) • smaczna ryba z rzędu okoniokształtnych • 12 — mleczaj o pomarańczowym kapeluszu • miejsce spotkań kupujących ze sprzedającymi • 13 — zdobi ogródki przed chałami wiejskimi • 14 — na słońce nie warto się z nią porywać • rzeka w Birmie • 15 — dzieło powroźnika • czworonóg w zodiaku • 16 — życzenia może przyjmować z Kajejanem • potrali korzystnie ulokować swoje kapitały • 17 — strój z długiego płata tkaniny noszony przez kobiety Indii, Cejlonu i Indonezji • 18 — zbrojne wystąpienie szlachty przeciwko królowi • stolica Ghany; wspaniały, imponujący wygląd, przepych

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI POLEGA NA ODGADNIĘCIU HASŁA, na które składają się litery oznaczone liczbami umieszczonymi w prawym dolnym rogu niektórych kretek.

KRZYŻÓWKA

Rozwiązanie krzyżówki z poprzedniego numeru

**KTO SIĘ GANI,
TEN SIĘ CHWALI**

Video Digital Conversion

Pal Secam NTSC

Prze grywanie taśm video ze wszystkich systemów świata na system amerykański i odwrotnie z taśm VHS i video B.
\$ 10 za 1 godz., 3 godz. \$ 25
Prze grywanie filmów 8 mm i Super 8 na video, \$1 za min.
Wysoka jakość i krótkie terminy.

614 - 0953

Codziennie 17.00 do 21.00, sobota 10.00 do 20.00

CARAVAN VIDEO & CONVENIENCE STORE

Jacek i Anna Szkolak
zapraszają

do wypożyczalni filmów.

Mamy najnowsze filmy, ponad 400 polskich i 3 tysiące angielskich, BETA, V.H.S., Nintendo.
U nas też kupisz polskie gazety.
ETOBICOKE, 5241 Dundas St. West
(w pobliżu przystanku metra na Kipling)
TEL. 234-5915

"PANI JADWIGA"

Polski
Program Radiowy

1250 AM, soboty od godz. 1 - 2 po poł.
TEL. 604-2247

Wiadomości, publicystyka, muzyka

A & A MOTORS

NAPRAWA I SPRZEDAŻ SAMOCHODÓW

Inż. ANDRZEJ BOGUCKI ANDRZEJ KOZIARSKI
Wszystkie naprawy mechaniczne i elektryczne samochodów amerykańskich i importowanych. W przypadku awarii załatwiamy holowanie.

ZAŚWIADCZENIA DO REJESTRACJI SAMOCHODU

Naprawa hamulców
(przód lub tył) + części **\$49.99**

Wymiana oleju + filtra
(do 5 litrów oleju) **\$24.99**

POLECAMY: Przy pomocy najnowocześniejszych dodatków do olejów i paliw:

• przedłużanie żywotności silników i skrzyń biegów • obniżanie zużycia paliwa
• przywracanie utraconych osiągnięć silnikom

1541 - A The Queensway, Toronto, Ontario M8Z 1T8 **252-0226**

Najlepiej zadbasz
o silnik - używając

FORTE

NAJBARDZIEJ ZNANA
WŚRÓD POLAKÓW
W KANADZIE

**WROŻKA
ANNA**

Dzięki darowi intuicji
pomocze Ci w rozwiązaniu
Twoich problemów.
Wróżba z kart • przyszłość
• teraźniejszość • przeszłość
TEL. 633-4469

NR 236 •
24 - 30 CZERWCA 92

KAPITALNE REMONTY SILNIKÓW

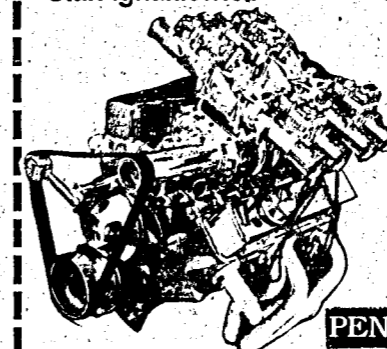
wraz z pełnym instalowaniem
objęte 1-roczną lub 30 000 km gwarancją na pracę i części

CRANKSHAFT SERVICE SUPPLIES LTD

Stan Ignakiewicz

30 LAT PRAKTYKI

Leszek Kraska

KOMPLETNE NAPRAWY SAMOCHODÓW
KRAJOWYCH I IMPORTOWANYCH

- certyfikaty samochodów do rejestracji
- naprawy głowic
- borowanie bloków
- naprawy układów hamulcowych i kierowniczych
- przebudowa transmisji
- okazyjna sprzedaż części zamiennych do silników

PENNZOIL ZABEZPIECZY TWÓJ MOTOR

537-2529 483 DUPONT STREET (przy Bathurst) 537-5857

JACEK NASARZEWSKI
Biuro: 629-0902 Dom: 626-6926

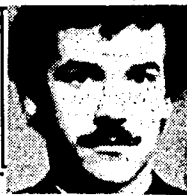
REALTY LYNKS LTD.
REAL ESTATE BROKER

CONDOMINIUM EXPERT

KUPNO-SPRZEDAŻ mieszkań po raz pierwszy to moja specjalność.

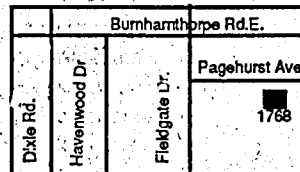
Korzystam z nowoczesnej techniki komputerowej • Dostęp do 30 tys. domów wystawionych na rynek w Toronto • Pomagam w załatwieniu taniej pożyczki, polskiego adwokata w pokryciu części kosztów transakcji, zwrocie podatku LTT, w wyszukiwaniu sprzedaży bankowych, super okazje już po godzinie od wystawienia.

• Jeżeli pragniesz skończyć z czynszem, spłacać własną rzecz - zadzwoń do eksperta. Minimalna wpłata gotówki i dotychczasowy miesięczny czynsz może uczynić z Ciebie **WŁAŚCICIELA**.

INCOME TAX CONSULTANT
Członek Kanadyjskiej Federacji Konsultantów Podatkowych
CZESŁAW KĘPA

1768 Pagehurst Ave.
Mississauga, Ont.
TEL. 238-0447

Prowadzi jedną z najdłuższych istniejących w Ontario i najsprawniej działających polskich firm konsultacji podatkowych. Dokonujemy usług w zakresie: sporządzania zeznań podatkowych i księgowości, odwołań do Ministerstwa Finansów, listów i sprawozdań finansowych, otwierania, kupowania i sprzedaży biznesów, całoroczne konsultacje z prawa podatkowego.

DR. M.J. CELIŃSKI

Registered Psychologist

Usługi w języku polskim.

Badania powypadkowe dla sądu (urazy głowy, zaburzenia emocjonalne, psychoterapia rodzinna i indywidualna, bóle głowy i zaburzenia psychosomatyczne, terapia relaksująca i hipnoza (fobie, leczenie odwykowe palaczy i osób z nadwagą) Badania inteligencji dzieci i dorosłych

TEL. 226-6397

344 Sheppard Ave. East. Willowdale, Ont. M2N 3B4

Atrakcyjne oferty MATRYMONIALNE.
Dla osób: 2 i bez pobytu stałego.
Komputerowy dobór partnerów. EUROPA, USA, CAN.
Gwarantowany kontakt z pięcioma osobami odpowiadającymi Twoim wymaganiam!
Bez szansy na pobyt stały i normalne życie?
Send brief info-offer, picture and \$5 to:

POICON
PO Box 4022
K1Y 4P3 OTTAWA ONT.
CANADA

... przychodzi z pomocą każdemu, kto ma problemy z prawem karnym

Auto - 580-1408

adwokat

KRZYSZTOF PREOBRAŻEŃSKI

dom (24 g.): 537-8842 praca: 964-1717
fax: (416) 964-0823

Adres kancelarii adwokackiej:
99 CHARLES STREET, E. TORONTO, ONT. M4Y 1V2

TANIO, DOBRZE I SZYBKO
uzyskasz prawo jazdy dzwoniąc
TEL. 769-1280 lub 259-9233

AMICO
DRIVING SCHOOL

POLSKI CHIROPRAKTYK

Dr. John Jaskot BSc., D.C.

URAZY

związane z pracą, uprawianiem sportu,
prowadzeniem pojazdów mechanicznych
BÓLE GŁOWY • KRĘGOSŁUPA

MIMICO - CHIROPRACTIC CENTRE

2362 Lakeshore Blvd. W., Toronto, Ont. M8V 1B6

TEL. 255-2231

SCARBOROUGH - CHIROPRACTIC CLINIC

2555 Eglinton Ave. E. Suite 202, Scarborough, Ont. M1K 5J1

TEL. 267-1146

ISLINGTON MEDICAL CENTER WALK IN MEDICAL CARE
AND FAMILY PRACTICE

4 Burnhamthorpe Rd., Etobicoke, Ont.

TEL. 234-1987(8)

Hubert Węsierski, Ivan Grgic
2342 Bloor St. W., Toronto
Tel. 762-5365

**KINGSWAY
MEAT
PRODUCTS
&
DELICATESSEN
LTD.**

Ponad 100 gatunków wyrobów wędliniarskich własnej produkcji, wyrabianych przez wysoko wykwalifikowanych polskich rzeźników według tradycyjnych polskich receptur

CENY KONKURENCYJNE

ORGANIZUJEMY
WAKACJE
DLA DZIECI W WIEKU
10-13 LAT.
GWARANTOWANE DOBRE
WYŻYWIENIE I OPIEKA.
TEL. 398-1940

JERZY SZEPLIŃSKI

Insurance Broker

DO YOU KNOW? We are the biggest life insurance company in Canada by asset size...

- Ubezpieczenia na życie, biznesu chorobowe i wypadkowe, dentystyczne
- Ubezpieczenia emerytalne RRSP
- Dożywotnie renty i emerytury RRIF
- Plany edukacyjne dla dzieci
- Fundusze inwestycyjne 100% gwarantowane
- Ubezpieczenia dla odwiedzających oraz podróżujących poza Kanadę

TEL. : 848-1250, FAX : 897-1862

NEW YORK LIFE
INSURANCE COMPANY

2 SHEPPARD AVE. E., STE. 404, TORONTO

- Planowanie finansowe i ubezpieczenia
- LIFE INSURANCE - na życie
- DISABILITY - chorobowe
- MORTGAGE - hipoteczne
- GROUP BUSINESS - handlowe
- RRSP, ANNUITY - emerytury
- VISITORS - dla odwiedzających

Po bliższe informacje proszę dzwonić.
Biuro: 226-6515 Dom: 858-0129

Andrzej
Krysiak

Mutual of Omaha Insurance Company

na życie • biznesu
UBEZPIECZENIA dla odwiedzających
w razie choroby lub wypadku
plany finansowe zabezpieczające dzieci
plany emerytalne RRSP

Jerzy Majewski, M.Sc.

Tel. bus. 631-6523; home: 792-0866

Biuro Podróży
SAVE-O-WAY Bonus

Overseas Services
A division of 887421 Ontario Ltd.
World Wide Travel

331 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ont., Canada M6R 2M8
Tel. (416) 532-3042, 532-3794

Już z górą 9 lat firma Save-O-Way wysyła regularnie kontenery z paczkami do Polski

Save-O-Way jako autoryzowany przedstawiciel Pekao wysyła sprawnie pieniądze na konta, owoce cytrusowe, lekarstwa, paczki żywnościowe, samochody, maszyny rolnicze, itp.

Lista terenowych przedstawicieli Save-O-Way

Oshawa, Ont. Barbara Rzeźniczek 869 Capri Court Tel. 435-0600	Dana Parcel 55 Thornhill Dr. Guelph, Ont. Tel. 836-4672	St. Catharines Ont. St. Joseph's Bakery 53 Facer St. Tel. 937-4411	p. Awcja 160 Wilkinson Rd. Unit 36 Brampton Tel. 452-0485	Big Win Centre Lottery Headquarters 760 Brant Street Burlington, Ont. Tel. 639-7547	European Sausage Deli Lidia Piskiewicz 92 Halsey Ave., Toronto Tel. 755-4221
--	--	---	---	---	--

METRO TORONTO

Sprzedż - kupno - wynajem domów, interesów i apartamentów.
Solidna i fachowa pomoc w załatwianiu formalności prawnych i finansowych
Kamil KOWALCZYK

TEL. biuro: 536-5000, dom: 247-2658

Umogliwiam zakup domu przy 5% wpłaty, hipoteki już od 9,25% na 1 rok i 10,25% na 5 lat. Zwrot kosztów Land Transfer Tax dla kupujących pierwszą nieruchomość.

- Bloor/Central Pkwy - 4-sypialniowy townhouse, garaż, ogródek - tylko 8 tys. wpłaty.
- Etobicoke - 3-sypialniowy townhouse, w znakomitym stanie, tylko \$129,000.
- Royal York/Eglinton - b. duży bungalow dla dwóch rodzin, \$279,000.
- Roncesvalles - duży budynek z wolnym sklepem wielkość 8300 sq feet + 3 syp. mieszkanie do natychmiastowej sprzedaży (najlepiej część polskiej dzielnicy)
- Lakeshore Blvd. - budynek komercyjny 4 apart. + b. duży sklep, tylko \$529,000.
- Mississauga - 5-sypialniowe condominium, 7 tys. wpłaty.
- Scarb/Eglinton - 3-sypialniowe condo, \$139,000.
- OKAZJA - TYLKO \$99,000 za townhouse w idealnym stanie (Rexdale).
- Centrum Toronto - bardzo dobry biznes "Fast food", 44 miejsca siedzące, dobry dochód, cena tylko 50 tys. (25 tys. na spłaty, 15 tys. możliwość załatwienia pożyczki na nowe byznesy. Tylko \$10 tys. wpłaty przez właściciela.
- Centrum Toronto - 3-mieszk. dom, prywatny jazd, działka 30x148, cena \$219,000
- Polka dzielnica - znakomicie wykończony dom do zamieszkania od zaraz, \$199,000.
- Mississauga - apartamenty już od 70 tys. przy minimalnej wpłacie 5%, koszt spłaty \$560.00 (+ maintenance i podatek). Dlaczego płacić komuś za wynajem, jeżeli można płacić sobie?!
- Mieszkania 1-sypialniowe (rejon Lakeshore) do wynajęcia od zaraz - \$600 miesięcznie.
- Do wynajęcia w dobrym miejscu na Lakeshore Blvd. W. miejsce na sklep, 3500 sq ft + basement, tylko \$1500 miesięcznie.

Cargo do Polski

Bezpłatny codzienny odbiór paczek z domu klienta

Paczki do Polski

- Bilety lotnicze do Polski i innych krajów
- Przeloty czarterowe do Polski samolotami LOT
- Zaproszenia i najtańsze ubezpieczenia dla osób odwiedzających Kanadę
- Wysyłka samochodów
- Słoneczne wakacje w ciepłych krajach

PRACA

LOOKING for live in nanny, speaking Russian or English. TEL. 896-1433

POTRZEBNA kobieta do dzieci i lek- kich prac domowych od poniedziałku do piątku, tylko w okolicy Eglinton/Dixie. TEL. 625-5285 między g. 20:30 a 22:30.

NOWA, interesująca szansa podjęcia pracy, zacząć można od zaraz, bez- płatna informacja. TEL. 824-1854 od 16:00 do 21:00 w tygodniu, a w sob. i niedz. cały dzień.

MALARZ z kanadyjskim doświadcze- niem poszukuje pracy w swoim zawo- dzie lub innej w budownictwie. TEL. 282-7910 Janek, wiecz.

PRZEDSZKOLANKA z zawodu, w swoim domu zaopiekuje się dzieckiem od 3 lat wzyrd (własne dziecko 3,5 lat), okolica Hurontario i Dundas. TEL. 277-2757

CZYBZENIE, renowacja studni, wy- mlana pmp, well technican. Jerry. TEL. 836-7901

POBIADAM nowy pięciosopulowy overbook, chętnie przyjmę zycie na part-time. TEL. 925-4352 Wiesława

KRYSTYNA lat 27, poszukuje pracy przy sprzątaniu lub opiece nad dziec- mi bądź innej. TEL. 455-2088 lub wiadomość na maszynie.

SZUKAM tłumacza na "Tool and Die Maker". TEL. 823-8589 Adam.

MŁODY mężczyzna poszukuje pracy przy układaniu płytek ceramicznych i marmuru. Posiada kilkunastoletnie do- świadczenie kanadyjskie, samochód, narzędzia i zna angielski. TEL. 283-1355

ELEKTRYK, spawacz, kierowca przy- jemnie każdą pracę. Tel. 535-0494 po g.21. Waldek

ELEKTRYK z doświadczeniem kana- dyjskim poszukuje stałej pracy w za- wodzie, również przy układaniu ce- ramiki. TEL. 614-2076

ODPOWIEDZIALNA, niepaląca pani zaopiekuje się dziećmi u siebie w do- mu lub dochoząco. TEL. 232-2480

MŁODY mężczyzna szuka pracy na myjni samochodowej, 2 lata praktyki w Niemczech, posiadam SIN. TEL. 270-4829

MŁODY mężczyzna posiadający SIN poszukuje pracy. TEL. 438-8976 Bogdan

NEEDED live in lady, 6 days a week, preferred English speaking, for 1 child. TEL. 454-5352

POTRZEBNI doświadczeni malarze z samochodem, z Mississauga i okolic. TEL. 599-1101

WAKACYJNA opieka nad dziećmi - fachowa opieka, dobre warunki, smaczne wyżywienie u mnie w domu. Okolice Roncesvalles i Garden Ave. TEL. 516-2388

POSZUKUJĘ pracy na wieczory, sa- mochód do dyspozycji. TEL. 614-7244

KUCHARKA i wychowawca przyjmą pracę na kolonii lub obozie harcers- kim na okres trzech miesięcy. Posi- adają kwalifikacje. TEL. 1-519-756-1447

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem docho- dząc lub u siebie w domu. Mississau- ga. TEL. 820-4320 Ewa

POSZUKUJĘ jakiegokolwiek pracy z wykorzystaniem mikrokomputera, znam się na programach graficznych oraz WorldPerfect, Lotus, programy z Polski. TEL. 855-1337 Marta

PERKUBISTA ze stażem pracy w Pol- sce, Europie Zachodniej i Kanadzie przyłączy się do zespołu muzyczne- go. TEL. 614-1171 Andrzej

MĘŻCZYZNA lat 40 podejmie każdą pracę. TEL. 949-4707

MĘŻCZYZNA około lat 60 poszukuje pracy. TEL. 275-8482

30-LETNI mężczyzna posiadający SIN, prawo jazdy, samochód poszukuje pracy na part-time. TEL. 785-3098 Heniek

MASAŻYSTA, specjalność masaż lecz- niczy, poszukuje pracy. TEL. 530-1069

MŁODY mężczyzna poszukuje jakieg- kolwiek pracy, posiada SIN. TEL. 438-8973

MŁODY mężczyzna poszukuje pracy przy układaniu płytek ceramicznych i marmuru. Posiada kilkunastoletnie do- świadczenie kanadyjskie, samochód, narzędzia i zna angielski. TEL. 283-1355

MŁODY mężczyzna poszukuje pracy przy układaniu płytek ceramicznych i marmuru. Posiada kilkunastoletnie do- świadczenie kanadyjskie, samochód, narzędzia i zna angielski. TEL. 283-1355

APARTAMENT 1-sypialniowy odstepię od zaras, tanio, b. dobre połączenie TTC. TEL. 438-7563

UWAGA poszukujący mieszkańca Toronto i Mississauga - "rent to own" lub \$5000 wpłaty może uczynić z was właścicielem. Po szczegóły drzwóć do Jacka. TEL. 626-8928 lub 629-0902

OD 1 lipca do wynajęcia samodzielny pokój dla mężczyzny przy Lawrence i Weston. TEL. 614-2076

HIGH PARK - 1-sypialniowe mieszka- nie dostępne od sierpnia, czynsz \$564. TEL. 604-4434 w g. 17-19.

POKÓJ do wynajęcia w townhouse, północne Etobicoke. TEL. 744-9558

WYNAJME garaż do parkowania sa- mochodu w okolicy Etobicoke. TEL. 231-5231

KAWALERKI do wynajęcia od zaraz w rejonie King Str. W. i Roncesvalles. TEL. 536-8777 (po ang.) i 259-8840 (po polsku).

2 POKOJE, living, kuchnia, łazienka, kolorowy telewizor w basemencie lub osobno - wynajme, Mississauga. TEL. 599-2135

POKÓJ do wynajęcia w Mississauga, osobne wejście, kuchnia, łazienka. TEL. 615-1675

POKÓJ do wynajęcia dla spokojnej osoby, okolica Don Valley Park i York Mills. Cena \$250 miesięcznie. TEL. 391-5121

WYNAJME pokój lub dwa osobie nie- palące w townhouse, piękne miejsce. TEL. 447-5207 Wojtek

234-236

234-236

234-236

234-236

234-236

WAŻNA WIADOMOŚĆ DLA RODZICÓW dzieci od noworodka do 13-stu lat

CHILDREN'S EDUCATION TRUST

Registered Education Savings Plan
(RESP)

- specjalny plan oszczędnościowy dla dzieci (tax shelter)
- pomoże pokryć koszty nauki pomaturalnej na całym świecie

EWA RENSEN

wieloletni konsultant
planów
oszczędnościowych
na edukację

762 - 3442

WIECZORNE CODZIENNE RADIO

530 i 790 AM
od 7:30 do 9:00 wieczorem

- **Poniedziałek :**
Polonia Review - Jan Góra tel./fax (416) 871-4677
- **Wtorek :**
rock (7:30 - 8:00)
- **Środa :**
Spotkania - Wiesław Magiera tel. (416) 633-9460
- **Czwartek :**
polka (7:30 - 8:00)
- **Piątek :**
Radio Pionier - Marek Łachowicz tel. (416) 622-2777

• **Niedziela i 108 FM** (A. U. po południu)
Polonia Review - Jan Góra tel./fax (416) 871-4677

ZAPRASZAMY

RODZINA przesiedlająca się z Winni- peg do Toronto pilnie poszukuje miesz- kania 2-sypialniowego od 1 lipca. TEL. 631-0388 prosić Piotra lub wiadomość na maszynie.

1-SYPIALNIOWY apartament w base- mencie do wynajęcia. Okolice Royal York i Lakeshore Blvd. TEL. 251-4256

DWIE osoby do wspólnego zamieszka- nia w 2-sypialniowym condominium. Dixon Rd. i Islington. TEL. 240-7133 Marian, drzwóć wieczorem.

CIĄGLE szukam mieszkania do wy- najęcia, 10-15 tys. wpłaty pozwol zamienić ci miesięczny czynsz na spłatę własnego domu. Po szczegóły drzwóć: Jacek Nasarzewski - biuro: 629-0902; dom: 626-8928 REALTY LYNX LTD.

SPRZEDAŻ

SPRZEDAM tanio b. ładną suknię ślubną na sznurku wraz z welo- nem. TEL. 247-8051

JEST biznes do sprzedania, dobrze prosperujący - dystrybucja przez Ca- nada Post. Po więcej informacji pro- szę drzwóć - TEL. 824-7414 lub wiadomość na maszynie.

WSPANIAŁA, dębowa szafa-kredens, wykonana w Szwajcarii F.M. Ga- baryt 10x7 stóp (310x220 cm), cena \$3.300. TEL. (416) 740-2580 Jerry, po godz. 19:00.

SPRZEDAM tanio b. ładną suknię ślubną na sznurku osobę. TEL. 763-5322

SPRZEDAM Trans-AM 84, silnik 9.0L, czarny, szklany dach, cena \$4500, dużo nowych części, stan bardzo dobry. TEL. 398-1940

SPRZEDAM 2 bilety samolotowe z Vancouver do Toronto w dniu 13 lip- ca br. TEL. 696-1506 wiadomość na maszynie.

SPRZEDAM Plymouth Reliant, estate wagon, 82 r., silnik do niewielkiego remontu. Cena \$350. TEL. 740-7800

Z POWODU wyjazdu sprzedam oka- zycznie dobry samochód 86 r. Acadian, oryginalny, tylko 14 tys. mil, jak nowy, nie używany zimą, 4-cylindrowy, au- tomat, 4-drzwiowy, cena \$3400. TEL. 457-3537

DO SPRZEDANIA lodówka, zmywarka do naczyń, 2 Miska pojedyncze i te- lewizor czarno-biały. TEL. 255-4273

RÓŻNE

KUPIĘ kamerę na system europejski. TEL. 223-7132

235-237

Polsko-Kanadyjskie Stowarzyszenie Zawodów Medycznych poszukuje dr. MICHAŁA MAJCHRZAKA absolwenta Akademii Medycznej w Lublinie. Prosimy o skomunikowanie się z dr. Z.Kryńskim. TEL. (416) 431-6049

Nowi właściciele - wspaniała obsługa STEFANIA GAMBAL HALINA GŁOWCKI SESAME PASTRY

Posiadamy smaczne i tanie wyroby cukiernicze (m.in. pączki, wszelkiego rodzaju ciasteczka, mazurki, pierniki, serniki, drożdżówki, itp.), jak również gołąbki, patyczki, naleśniki. Wypiekamy polski chleb na naturalnym zakwasie.

2783 Lakeshore Blvd. W.
Toronto, Ont. M8V 1H4
TEL. 259-0966

Travel Expressions Ltd.

POLSKA OBSŁUGA • KANADYJSKIE DOŚWIADCZENIE
Weston Plaza 235 Dixon Road, Toronto (przy Islington Ave.)

JEDYNE BIURO PODRÓŻY W PŁN. ETOBICOKE SŁUŻĄCE POLONI

- BEZKONKURENCYJNE BILETY DO POLSKI I NA CAŁY ŚWIAT
  - WAKACJE • WYCIECZKI
  - Wynajęcie samochodu w Paryżu na 5 tygodni \$550 (ubezpr. i tax wliczony)
  - Sanatoria w Polsce od \$25 za dzień pobytu
  - Paszporty • Wizy • Usługi notarialne
- dzwonić 241 - 4654 prosić Zbyszka

MAC'S TAX & CONSULTING

2733 Lakeshore Blvd. W. Suite 14, Toronto, Ont. M8V 1G7

TEL. 251-5749 Fax: 251-9499

Przyjechałeś do Kanady w latach 1989, 1990 i dopiero niedawno uzyskałeś Landed Immigrant Status lub wciąż go oczekujesz?

Pomozemy Ci uzyskać zwrot podatkowy za lata oczekiwania! Możesz być upoważniony do zwrotu ponad \$1000! Wypełniamy wszelkie zeznania podatkowe (INCOME TAX RETURNS). Nasze biuro jest otwarte od poniedziałku do piątku w godz. 12:00 - 20:00 i w sobotę w godz. 12:00 - 16:00 ZAPRASZAMY!

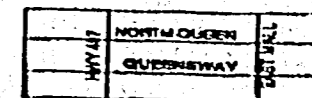
Osoby, które studiują Biblię i nie mogą zrozumieć kim jest naprawdę Pan Bóg, niech napiszą do człowieka z biblijnego nasienia niewiasty, która ukryta na australijskiej duchowej pustyni udzieli 100% odpowiedzi.

Adres: B.W. i P.O.N.P.J.
546/103 Alfred St. Narrawøna,
N.S.W. 2099, Australia

POINTS

SPECJALIŚCI RUCHU DROGOWEGO

100 East Mall, Unit 15, Etobicoke, Ont.
TEL. (416) 503-4990

- Dlaczego nie walczyć o oszczędzenie punktów?
- Czy Twoje ubezpieczenie wzrasta?
- Zbadaj najkorzystniejsze warunki.

Rozmaitości medyczne

Nowe źródło Taxolu

W ciągu ostatnich lat prowadzone są intensywne badania kliniczne w Kanadzie i w Stanach nad nowym, bardzo oblicującym lekiem otrzymanym w wyniku ekstrakcji z masy drzewnej rzadko występującego cisu (Pacific yew tree - Taxus brevifolia). Taxol występuje w drzewie cisowym w bardzo małym stężeniu dlatego konieczne jest przerobienie ogromnej ilości masy drzewnej przy produkcji tego leku. Dla leczenia jednego pacjenta z chorobą nowotworową potrzebna jest ilość leku równoważna do trzech dużych drzew cisowych. Jest to bardzo pracochłonna i kosztowna procedura wymagająca ścięcia drzewa. Istnieje wiele gatunków cisu, ale Taxol otrzymuje się tylko z cisu zachodniego. Cis zachodni (z rejonu Pacyfiku) jest drzewem ponad 15-metrowej wysokości i niestety rośnie wolno i występuje głównie w British Columbia, Oregon i Washington. Nadzieje są pokładane w azjatyckim cisie, który będzie drugim źródłem leku przeciwrakowego - Taxol.

Cynamon -

cudowne zioło roku!

Badania naukowe stwierdziły, że składnik cynamonu, cinnamaldehyde, posiada szereg właściwości leczniczych, a mianowicie w leczeniu choroby wrzodowej i cukrzycy. Trwają również badania nad jego wpływem na komórki mózgowe.

Seler - warzywo obniżające ciśnienie krwi?

Badania prowadzone na labora-

toryjnych zwierzętach wykazały, że składnik chemiczny, 3-n-butyl phthalide, znaleziony w selerze obniża ciśnienie krwi u tych zwierząt. Szczególna akcja tego czynnika chemicznego może uczynić to popularne warzywo kandydatem przy leczeniu wysokiego ciśnienia krwi u ludzi.

Wiadomości z ostatniej chwili:

• Palenie papierosów jest szkodliwe i o tym wszyscy już wiemy. Ale nie każdy zdaje sobie sprawę, że istnieje tzw. bierne palenie papierosów, występujące u ludzi przebywających tylko w otoczeniu palaczy, a tak samo narażonych na wszelkie konsekwencje palenia papierosów. Bierni palacze wystawieni na dym papierosów mają większe tendencje do wystąpienia schorzeń płuc jak również chorób układu krążenia.

• Palenie papierosów obniża szybkość gojenia się ran lub złamanych kości. Prawdopodobnie nikotyna i tlenek węgla tworzący się podczas palenia papierosów, osłabiają proces regeneracyjny w organizmie ludzkim.

• Badania prowadzone w Johns Hopkins University wskazują, że tworzenie się katarakty - zaćmy (choroby oczu prowadzącej do utraty wzroku) może być zmniejszone o 50% przez całkowite zaprzestanie palenia papierosów.

SIDS - sudden infant death syndrome

Rodzice mogą uniknąć ryzyka wystąpienia tzw. Zespołu Nagłej Śmierci u niemowlęcia, pamiętając o układaniu dziecka do snu na boku lub na pleckach. Przyczyna dlaczego spanie niemowlęcia na brzuszku wzmacnia ryzyko niespodziewanej śmierci jest jeszcze nieznaną. Badania prowadzone u zdrowych dzieci śpiących na wznak lub na boku wykazały znacznie mniejszy procent wystąpienia SIDS. Niemowlęta śpią w tej samej pozycji zazwyczaj do piątego miesiąca życia. Około 6 miesięcy życia potrafią same zmienić pozycję w czasie snu. Zaobserwowano, że 90% przypadków śmiertelnych z powodu SIDS występuje w czasie pierwszych sześciu miesięcy życia.

DR. LIDIA DOBOSZ
TEL. 534-6527

Naturalna opieka zdrowotna dla całej rodziny

LIDIA DOBOSZ, N.D.

Doktor Medycyny Naturalnej

wieloletnie doświadczenie w leczeniu naturalnym i konwencjonalnym

NATUROPATHIC CLINIC
1595 Bloor St.W.
Toronto, Ont. M6P 1A6
Tel. 534-6527

OSHAWA HEALTH CENTRE
212 King St.W.
Oshawa, Ont. L1J 2J2
Tel. 576-8451

PO CO PŁACIĆ WIĘCEJ??!

Tanie, szybkie i wygodne połączenia do Warszawy
i Europy najlepiej przez

POLIMEX TRAVEL

215 RONCESVALLES AVE., Toronto, Ont.

TEL. (416) 537 - 7914

3615 DIXIE RD., UNIT 11, Mississauga, Ont.

TEL. (416) 238 - 6683

3482 LAWRENCE AVE. E. # 104, Scarborough, Ont.

TEL. (416) 439 - 7132

PONADTO ZAŁATWIAMY

- WYSYŁKĘ PACZEK MORSKI LOTNICZYCH
- UBEZPIECZENIA WIZYTUJĄCYCH
- WIZY DO USA
- WYRABIANIE PASZPORTÓW POLSKICH
- ZAPROSZENIA
- TŁUMACZENIA

POLIMEX TO RZETELNOŚĆ